

Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim za rok 2018

PSSE w Świebodzińie

Spis treści

WSTĘP	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Ocena sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu świebodzińskiego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.1. Epidemiologia chorób zakaźnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
PODSUMOWANIE:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.2. Szczepienia ochronne	- 25 -
2. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych	- 36 -
2.1. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne	- 38 -
2.2. Obiekty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	- 41 -
2.3. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu	- 47 -
3.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia	- 48 -
3.2. Kąpieliska śródlądowe i miejsca wykorzystywane do kąpieli	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	- 59 -
4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych	- 74 -
5. Nadzór nad higieną pracy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. Środki zastępcze (tzw. dopalacze)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10. Działalność kontrolno-represyjna	- 138 -

Szanowni Państwo!

Przedkładam Państwu ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim w 2018 roku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu w 2018 roku w szczególności ukierunkowane były na promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, a także prowadzenie działalności przeciwepidemicznej na terenie powiatu świebodzińskiego.

W przedłożonym Państwu dokumencie opisano podstawowe aspekty sytuacji epidemiologicznej w powiecie w zakresie chorób zakaźnych i zawodowych oraz wyniki realizacji zamierzeń i planu pracy na 2018r., ze wskazaniem jednocześnie kierunków dalszych koniecznych działań mogących spowodować uzyskanie poprawy w zakresie stanu sanitarnego i epidemiologicznego powiatu.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego jest stabilny. Nadal jednak stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego, systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

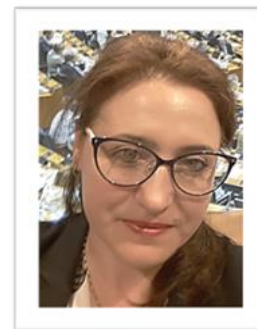
W roku 2018r. wzmożono nadzór nad miejscami wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży, fermami wielkopowierzchniowymi, gospodarowaniem odpadami niebezpiecznymi (m.in.tzw. medycznymi), miejscami składowania i gospodarowania odpadami różnego typu, w szczególności komunalnymi. Nasilono działania związane z nadzorem nad wykonawstwem szczepliń ochronnych.

Dziękuję, za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i strażom. Współpraca ta w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.

Jestem przekonana, że przedstawiony raport dotyczący stanu epidemiologicznego i sanitarnego w powiecie, da Państwu pewność, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania, jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Tekst oceny został udostępniony na naszej stronie internetowej www.wsse.gorzow.pl/psseswiebodin

z poważaniem

WSTĘP

W roku 2018 działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie zgodne były z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na realizowaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, głównie poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków,
- nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.
- wprowadzaniem do obrotu i produkcją „środków zastępczych”

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

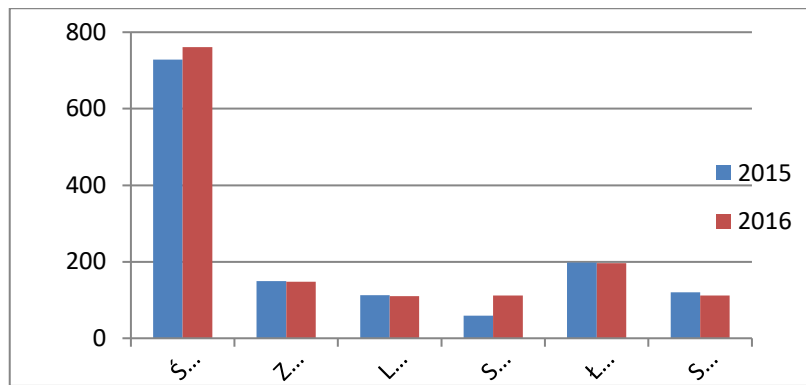
Wykonywanie zadań określonych w art.1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Teren działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie obejmuje 6 gmin, który zamieszkiwało w roku 2018 średnio – **56 095 osób** (dane wg GUS).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie realizował zadania i podejmował działania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w ramach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i potrzeb występujących na terenie powiatu. Wyniki pracy przedstawiane były Lubuskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu Staroście i Radzie Powiatu.

Wykres nr 1: Liczba nadzorowanych przez PPIS obiektów w gminach powiatu świebodzińskiego w latach 2015-2018r

Epidemiologia

Zadania w zakresie epidemiologii realizowane są w ramach takich obszarów jak: nadzór epidemiologiczny nad chorobami zakaźnymi, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie ich występowania oraz podejmowanie działań przeciwepidemicznych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych, planowanie i koordynacja działań związanych z realizacją szczepień ochronnych, a także działalność informacyjna.

Nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi

- Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych (w tym opracowywanie ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych), przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych mających na celu ustalenie źródła i dróg szerzenia się zakażenia oraz unieszkodliwienia źródeł zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych oraz uodpornienie osób podatnych na zakażenie.
- Nadzór w zakresie prawidłowej i systematycznej zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń objętych ustawowym obowiązkiem zgłaszania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.
- Nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych, ozdowieńcami, osobami ze styczości.
- Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu świebodzińskiego.
- Prowadzenie rejestru zakażeń i zachorowań na chorobę zakaźną, zgonów spowodowanych zakażeniem lub chorobą zakaźną, podlegających obowiązkowi zgłoszenia przez Lekarza lub felczerów.
- Kontrola poprawności rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, uwzględniając informacje uzyskiwane od lekarza zgłaszającego, kierownika laboratorium lub z dokumentacji medycznej, w oparciu o definicje zakażeń i chorób zakaźnych stosowane dla potrzeb nadzoru sanitarnego lub współczesną wiedzę medyczną.
- Przekazywanie zgłoszeń rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych lub zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej - niewłaściwych ze względu na miejsce zamieszkania osoby objętej zgłoszeniem lub ze względu na rodzaj choroby zakaźnej czy zakażenia, właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu.
- Opracowywanie danych statystycznych w formie raportów o zakażeniach i zachorowaniach na chorobę zakaźną, zgonach z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, ich podejrzeniach oraz przekazywanie raportów.
- Prowadzenie analizy zapadalności na choroby zakaźne.

Nadzór sanitarno-epidemiologiczny nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych

- Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi personelu medycznego, sprzętu oraz pomieszczeń, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.
- Nadzór nad podmiotami leczniczymi i podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie stosowania i przestrzegania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażeń wewnątrzszpitalnych; w tym nadzór realizacją programów kontroli zakażeń (współpraca z komitetami i zespołami kontroli zakażeń szpitalnych).
- Prowadzenie rejestru obiektów nadzorowanych.
 - Ocena spełnienia wymagań odpowiednich do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych w związku z wydawaniem opinii sanitarnych.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

- Nadzór nad wykonywaniem obowiązkowych szczepień ochronnych w placówkach leczniczych i innych placówkach prowadzących szczepienia ochronne.
- Nadzór nad prawidłową gospodarką preparatami szczepionkowymi, szczególnie wielodawkowymi.
- Właściwe przechowywanie i dystrybucja preparatów szczepionkowych (stały monitoring warunków termicznych).
- Dokonywanie ocen prowadzonej dokumentacji dotyczącej szczepień oraz analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Podejmowanie działań przymuszających do zaszczepienia wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.
- Prowadzenie rejestru zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Opracowywanie zgłaszanych niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Przygotowywanie rocznych sprawozdań ze stanu uodpornienia dzieci i młodzieży, kwartalnych sprawozdań ze zużycia szczepionek, stanu posiadanych szczepionek i ruchu kart uodpornienia, a także półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych oraz działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu egzekwowania jego wykonania przez osoby uchylające się.
- Sporządzanie planów i sprawozdań dotyczących działalności kontrolnej w zakresie szczepień.
- Prowadzenie Elektronicznego Systemu nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (obsługa magazynowa preparatów szczepionkowych).

Działania w zakresie Epidemiologii prowadzone są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- *Ustawa z dnia 15.04.2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r., poz.618 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1866 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987),*
- *Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739)*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 182, poz. 1086 z późn. zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz.U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1711),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 746)*

- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. Nr 100 poz. 646),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz.U. Nr 43 poz. 408 z późn.zm),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz.U. Nr 294, poz. 1741),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej.*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatkich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń.*

Nadzór nad Higieną Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Podstawowym celem działania Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku było zapewnienie bezpieczeństwa żywności produkowanej nieodzwierzęcej i wprowadzanej do obrotu żywności odzwierzęcej i nieodzwierzęcej na terenie powiatu świebodzińskiego, nieobjętej urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sprawowany nadzór nad bezpieczeństwem żywności opierał się na prowadzeniu urzędowych kontroli w zakresie sprawdzania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa żywnościowego.

W 2018 roku do priorytetowych działań należało:

- wzmożenie nadzoru w zakładach, w których wielokrotnie powtarzały się uchybienia sanitarno-higieniczne oraz techniczne w roku poprzednim;
- kontynuowanie intensywnego nadzoru w obiektach, w których istnieje potencjalna możliwość zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zwłaszcza w zakładach produkcji żywności oraz obiektach obrotu żywnością, a także zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w obiektach funkcjonujących w sezonie letnim, w których zakres prowadzonej działalności obejmuje znaczną ilość konsumentów;
- kontynuacja działań mających na celu kontrolę wprowadzanych do obrotu i oferowanych przez internet środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz suplementów diety;
- prowadzenie nadzoru w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX dot. monitorowania wprowadzanych do obrotu niebezpiecznych produktów żywnościowych, kosmetycznych oraz mających kontakt z żywnością;
- prowadzenie nadzoru w zakresie kontroli importu z krajów trzecich żywności Genetycznie Modyfikowanej oraz produktów GMO przeznaczonych na żywność, jak również produktów, które potencjalnie mogą zawierać te składniki, a także oceny prawidłowości znakowania i wprowadzania do obrotu żywności tj.: suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto w zakresie oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych.
- dokonywanie oceny stopnia wdrożenia przez przedsiębiorców w zakładach branży spożywczej, zakładach żywności i żywienia systemu HACCP oraz wdrażania Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) i Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania, mając na względzie bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń;
- nadzór nad handlem rolniczym detalicznym;
- kontynuacja współpracy z innymi instytucjami i jednostkami kontrolnymi, zwłaszcza z Inspekcją Weterynaryjną oraz Inspekcją Farmaceutyczną w ramach zawartych porozumień

oraz Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Komendą Powiatową Policji w Świebodzinie.

Nadzór w zakresie Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku prowadzono głównie w oparciu o podstawy prawne tj.:

- Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 149),
- Rozporządzenie (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 2004 139 z 30.04.2004r. z późn. zm.),
- Rozporządzenie (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowymi żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. UE L 2004 165.1 z dnia 30.04.2004 r. z późn. zm.).

Nadzór nad Higieną Dzieci i Młodzieży

W roku 2018 działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży.

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach. W roku 2018r. kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawnych i norm w następującym zakresie:

- oceny stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- oceny warunków pracy ucznia/przedszkolaka, które obejmują:
- higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych;
- ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków;
- ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach;
- ocenę czynników fizycznych – temperatury wewnątrz pomieszczeń placówek oświatowo-wychowawczych;
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach chemicznych.
- higienicznej oceny dotyczącej obciążenia uczniów tornistrami/plecakami w kl. I-VI szkół podstawowych.
- kontroli bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć w-f w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych i sprawdzania warunków do utrzymania higieny po tych zajęciach.
- bieżący nadzór oraz ocena przebiegu wypoczynku letniego i zimowego.

Podstawy prawne nadzoru w zakresie higieny dzieci i młodzieży :

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r., poz. 2156 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r., poz. 1422),
- Ustawa z dnia 04 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013, poz. 1457),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz. U. Nr 69, poz. 367),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. poz. 925),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2010r. Nr 161, poz. 1080 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2011, Nr 63, poz. 322),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 grudnia 1998r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. 1998, Nr 148, poz. 973),
- Ustawa z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013r. poz. 947).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 poz. 739).

Nadzór nad warunkami środowiska:

W zakresie higieny komunalnej kontrolowano warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.

W działalności bieżącej w roku 2018 jako zadania priorytetowe wyznaczono:

- czuwanie nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i basenami kąpielowymi;
- prowadzenie bazy danych wodociągów, w których stwierdzono przekroczenie parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- wzmocnienie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej (w szczególności obiektów zlokalizowanych przy głównych trasach komunikacyjnych, w hotelach, stacjach paliw) zgodnie z zagrożeniami w powiecie;
- udział w przygotowaniach i zabezpieczeniu sanitarnym przebiegu imprez masowych.
- wzmocnienie nadzoru nad obiektami i urządzeniami, które w oparciu o ustalenia kontroli z lat poprzednich wykazują najgorszy stan sanitarno – techniczny;
- nadzór nad warunkami świadczenia usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej;
- wzmocnienie nadzoru nad obiektami sezonowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych;
- wydawanie decyzji, zezwoleń na ekshumację zwłok/szczątków, ich przewóz oraz nadzór nad właściwym postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi;
- współpraca ze służbami oraz z inspekcjami i organami administracji samorządowej w zakresie sprawowanego nadzoru nad warunkami higieny środowiska.
- W ramach działań pionu Higieny Komunalnej nadzorem objęto obiekty użyteczności publicznej tj:
 - obiekty świadczące usługi lecznicze (przychodnie, szpitale)
 - obiekty użyteczności publicznej (ustępy publiczne, baseny kąpielowe, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, hotele, motele, pensjonaty, kempingi, pola biwakowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje paliw, obiekty sportowe oraz kulturalno-widowiskowe, apteki, cmentarze i zakłady świadczące usługi pogrzebowe, zbiornice odpadów użytkowych, myjnie samochodowe, wysypiska śmieci, parkingi, parki, targowiska, pola namiotowe).
 - środki transportu publicznego, w tym sanitarnego.
 - obiekty służące do zaopatrzenia ludności w wodę.

Realizacja działań w ww. zakresie wynikała głównie z następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 2180).

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739 z późn. am.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. 2017r. poz. 912 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2001r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. Nr 153 poz. 1783 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 75, poz. 405).

Nadzór nad Higieną Pracy

Do podstawowych zadań samodzielnych stanowisk pracy ds. higieny pracy należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- przestrzeganie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2015r., poz. 1203) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124, z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Realizacja zadań oświatowo zdrowotnych znajduje swoje odzwierciedlenie w programach edukacyjnych oraz w działaniach akcyjnych organizowanych w ciągu roku. Wdrażanie wszelkich działań odbywało się poprzez szkolenia, narady organizowane dla koordynatorów i realizatorów programów. Nawiązywano współpracę głównie z instytucjami samorządowymi, placówkami oświatowymi, mediami.

W roku 2018 prowadzono szereg interwencji środowiskowych o charakterze profilaktycznym zarówno w zakresie odżywiania, chorób cywilizacyjnych i zakaźnych oraz warunków życia codziennego.

Nadzór Zapobiegawczy

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła zakresu określonego w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1412). Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w realizowanych obiektach, takich jak placówki ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).

Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach aktualnie obowiązujących przepisów prawa tj. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2018 prowadzono nadzór nad środkami zastępczymi popularnie zwanymi „dopalaczami”. Stale monitorowano wprowadzanie tych substancji do obrotu na terenie powiatu oraz rejestrowano przypadki podejrzenia zatrucia tymi substancjami.

Zarządzanie Kryzysowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie jest członkiem Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego oraz Komisji Bezpieczeństwa Starosty Świebodzińskiego i działał w jego strukturach zgodnie z przyjętymi procedurami oraz zamierzeniami na 2018 r.

Współpraca

W ramach prowadzenia nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w dalszym ciągu współpracował z jednostkami samorządowymi, Inspekcją Nadzoru Budowlanego, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Pracy, Strażą Pożarną oraz Policją, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska i Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ZA 2018 ROK

1. Epidemiologia chorób zakaźnych

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie nadzoruje teren obejmujący sześć gmin. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych jest jednym z istotnych zadań, które realizowane są przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W ramach zapobiegania

oraz zwalczania chorób zakaźnych wszczynane były dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzeniem chorób zakaźnych, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, a także przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

W 2018 roku podtrzymywano współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami głównie Inspekcją Weterynaryjną, pielęgniarkami epidemiologicznymi.

Tabela nr 1: Zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018

Jednostki chorobowe	2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Salmonelloza (zatrucie pokarmowe)	4	7,09	7	12,44	0	0	8	14,29
Biegunka ogółem	52	92,17	32	56,90	37	65,87	27	48,23
biegunka u dzieci do lat 2	12	21,27	2	3,56	11	19,58	13	23,22
plonica	38	67,35	15	26,67	9	16,02	20	35,73
Kampylobakteriozy	9	15,95	11	19,56	13	23,14	9	16,87
róża	3	5,31	2	3,56	4	7,12	5	8,93
borelioza	30	53,017	60	106,70	58	103,26	46	82,18
styczność i narażenie na wściekliznę - szczepienia	3	5,31	7	12,44	4	7,12	4	7,14
ospa wietrzna	337	597,35	173	307,65	364	648,05	311	555,61
różyczka	18	31,90	8	14,22	4	7,12	2	3,57
WZW typu B	2	3,54	4	7,11	3	5,34	0	0
WZW typu C ogółem	8	14,18	10	17,78	14	24,92	9	16,29
WZW typu A	0	0	0	0	1	7,78	0	0
świnka	4	7,09	3	5,33	4	7,12	5	8,93
Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań	1923	3408,66	4215	7495,73	5215	9284,64	4211	7523,13
Krzusiec	0	0	26	46,23	1	7,78	1	1,78
Gruźlica	9	15,95	6	10,67	6	10,68	6	10,71

Wskaźnik zapadalności obliczony wg wzoru: liczba zachorowań / liczba mieszkańców x100.tys

■ wzrost wskaźnika zapadalności ■ spadek wskaźnika zapadalności

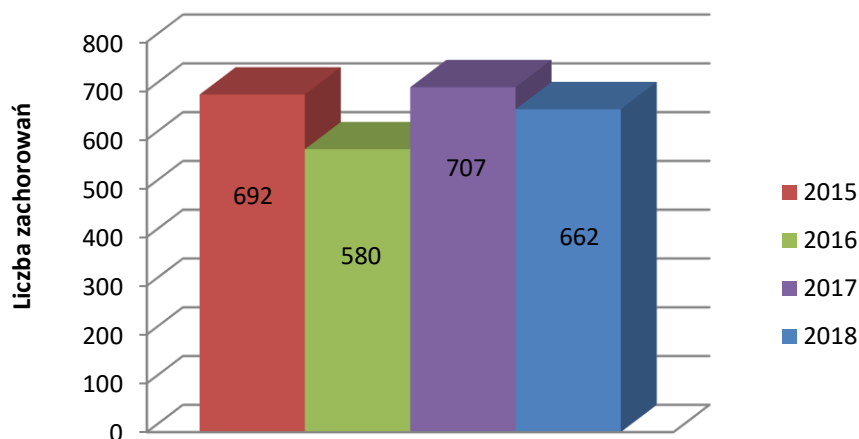
Tabela nr 2: Liczba mieszkańców powiatu z podziałem na płeć.

Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Świebodzin	55974	27373	28601

(według GUS na dzień 30 czerwca 2018r.)

W 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zarejestrował zgłoszone 662 zachorowań na choroby zakaźne, co dało zapadalność **1182,69/100 tys.** mieszkańców. Hospitalizowanych z powodu chorób zakaźnych było 232 mieszkańców powiatu. Dla porównania w 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zarejestrował 707 zachorowania na choroby zakaźne (zapadalność **1103,44/100 tys.** mieszkańców).

Wykres nr 1: Liczba zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018.

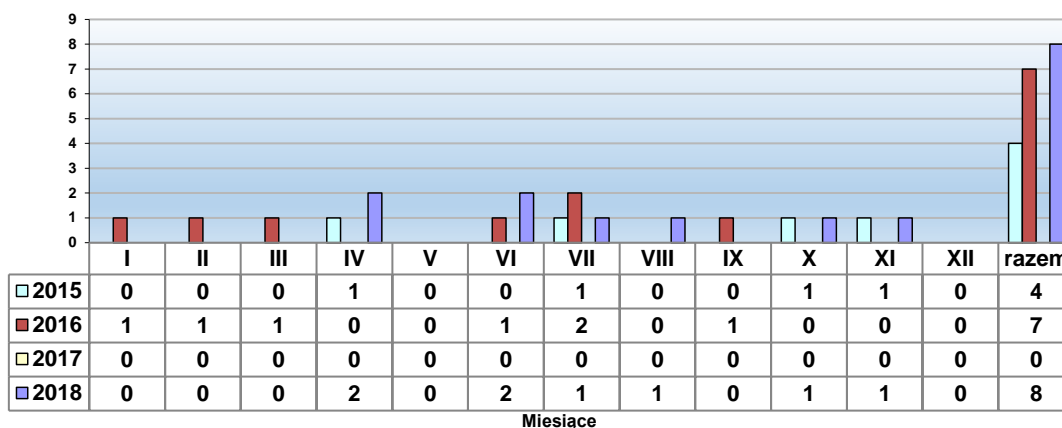
CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Salmonellozy

Zgodnie z Dyrektywą 2003/99/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 roku za ognisko zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego uważa się wystąpienie w określonych warunkach dwóch lub więcej przypadków zachorowań ludzi na tę samą chorobę i/lub zakażenia osób tym samym czynnikiem.

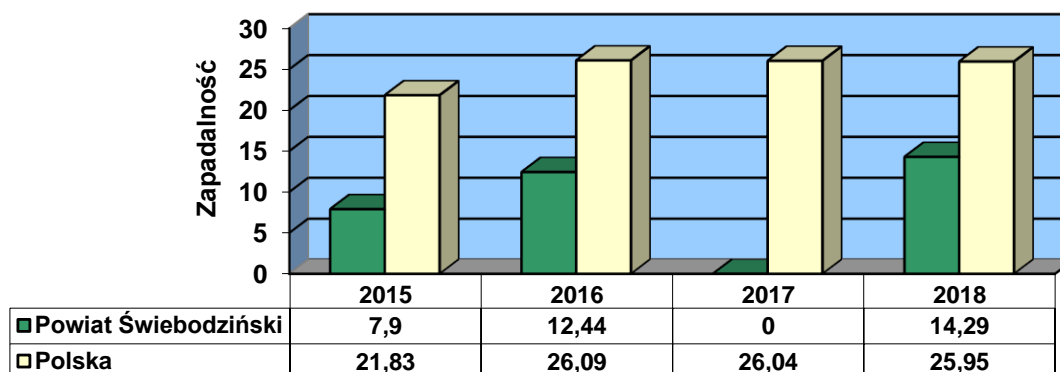
Wykres nr 2: Liczba zachorowań na Salmonellozy z uwzględnieniem struktury zachorowań w ciągu roku w latach 2015-2018 w powiecie świebodzińskim

Zapadalność na zachorowania spowodowane pałeczkami Salmonella od kilku lat na terenie powiatu jest mniejsza niż w kraju i województwie.

Wskaźnik zapadalności w powiecie świebodzińskim w 2018r. wynosił **14,29**

Wykres nr 3: Zapadalność na zachorowania wywołane pałeczkami Salmonella w powiecie świebodzińskim, Polsce w latach 2015-2018.

Dur brzuszny i para dury.

Od wielu lat nie notowano na terenie województwa lubuskiego zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome. Na terenie powiatu świebodzińskiego zarejestrowanych jest 2 stałych nosicieli pałeczek duru i durów rzekomych.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HAV (Hepatitis A Virus), który jest odporny na działanie czynników zewnętrznych, tj. temperatura, substancje chemiczne.

Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. Do zakażenia może dojść przez: kontakt bezpośredni z zakażonym człowiekiem (np. przeniesienie wirusa poprzez nie umyte po wyjściu z toalety ręce), najczęściej poprzez spożycie skażonego pożywienia (np. nie umytych owoców) i skażonej wody.

W roku 2018 w Polsce obserwowany jest wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A. Zgłoszono łącznie 1457 przypadki tej choroby (zapadalność 3,79), w roku 2017 zarejestrowano 3006 zachorowań (zapadalność 7,82). Jak dotąd zachorowania w bieżącym

roku zgłaszane są głównie z województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, zachodniopomorskiego, śląskiego, dolnośląskiego oraz kujawsko-pomorskiego. W powiecie świebodzińskim w roku 2018 nie zarejestrowano zachorowań.

Zatrucie toksyną botulinową.

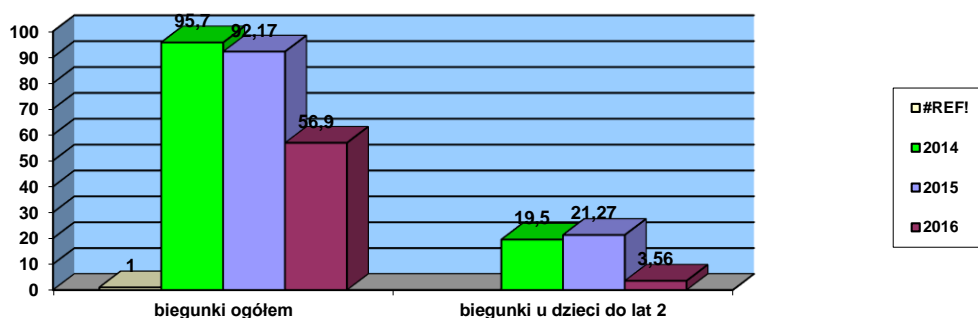
W 2018 roku podobnie jak w latach poprzednich nie zanotowano w powiecie zatrucia toksyną botulinową (jadem kiełbasianym). W Polsce w 2018r. zarejestrowano 22 przypadki botulizmu.

Inne zatrucia pokarmowe ogółem – nieokreślone.

W państwach Unii Europejskiej, w tym również w Polsce, nadzór nad ostrymi zapaleniami żołądkowo-jelitowymi o etiologii zakaźnej polega na obowiązkowym zgłaszaniu przez lekarzy przypadków podejrzanych i potwierdzonych zarówno w opiece szpitalnej, jak i ambulatoryjnej.

W 2018 roku wpłynęły także formularze dotyczące zachorowań przebiegających z objawami nieżytu żołądkowo-jelitowego o nieustalonej etiologii. Przypadki te zostały zarejestrowane jako **wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (28 zachorowań)** w tym, aż 28 osób było hospitalizowanych, a także **biegunki i zapalenia o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu żołądkowo – jelitowym BNO (27 zachorowania)** w tym 13 przypadków biegunek u dzieci do lat 2. Ogółem hospitalizowano z tego powodu 8 osób, w tym 6 dzieci do lat 2.

Wykres nr 4: Zapadalność na biegunki spowodowane czynnikiem prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2015-2018.

Czerwonka bakteryjna – nie zanotowano w roku 2018 zachorowań na terenie powiatu, także w całym województwie lubuskim nie odnotowano zachorowań. W Polsce w 2018 roku zarejestrowano 267 zachorowania na czerwonkę bakteryjną (zap.0,69).

W 2018 r w powiecie świebodzińskim nie zarejestrowano zatruc spowodowanych spożyciem **grzybów**. W latach poprzednich 2012-2016 także w powiecie takich zatruc nie odnotowano. W całym kraju zarejestrowano 16 zatruc grzybami (zap.0,04).

Nie zanotowano w roku 2018 podobnie jak w 2017r. zatruc wywołanych **enterotoksyną gronkowcową**.

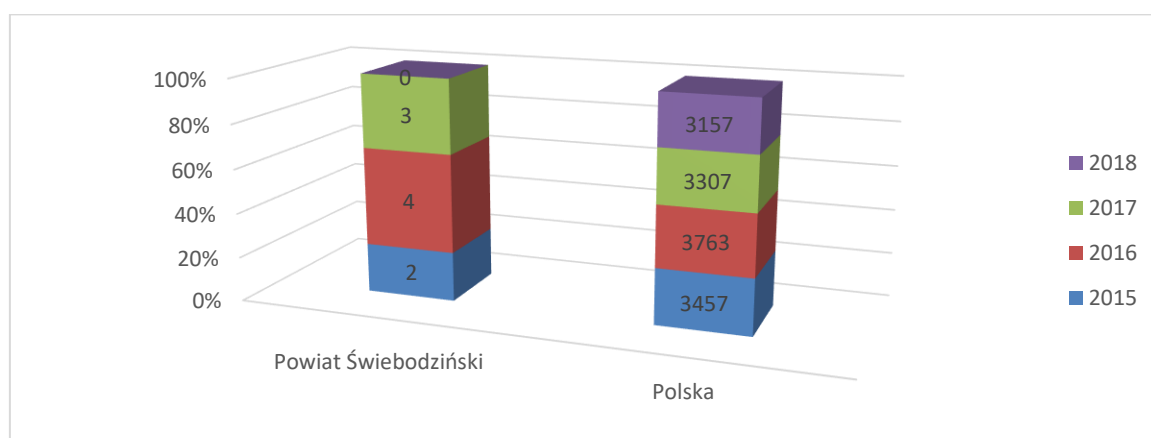
ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KRWI – NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Dzięki szeroko zakrojonej działalności oświatowo-profilaktycznej, systematycznemu podnoszeniu poziomu higieny w placówkach służby zdrowia oraz popularyzacji szczepień ochronnych przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B od kilku lat notuje się na terenie powiatu świebodzińskiego pojedyncze przypadki zachorowań na WZW typ B co daje nam zapadalność niższą od średniej krajowej.

W 2018 roku nie zarejestrowano zachorowań na WZW typu B

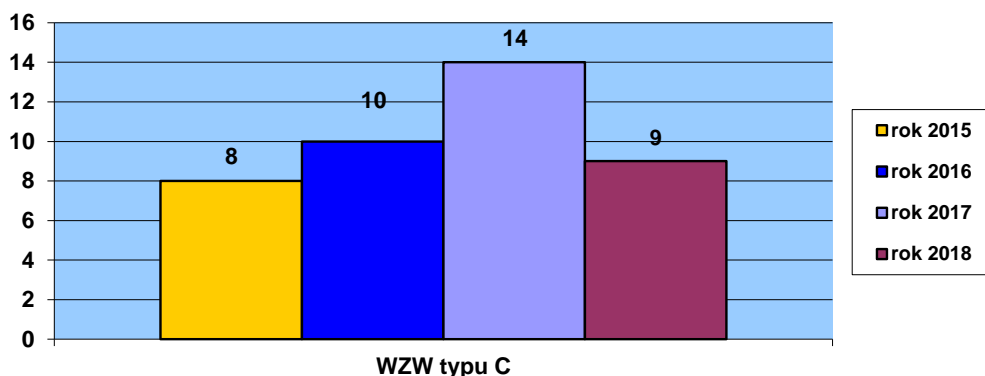
Wykres nr 5: Liczba zachorowań na WZW typu B w powiecie świebodzińskim w porównaniu do Polski w latach 2015-2018.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

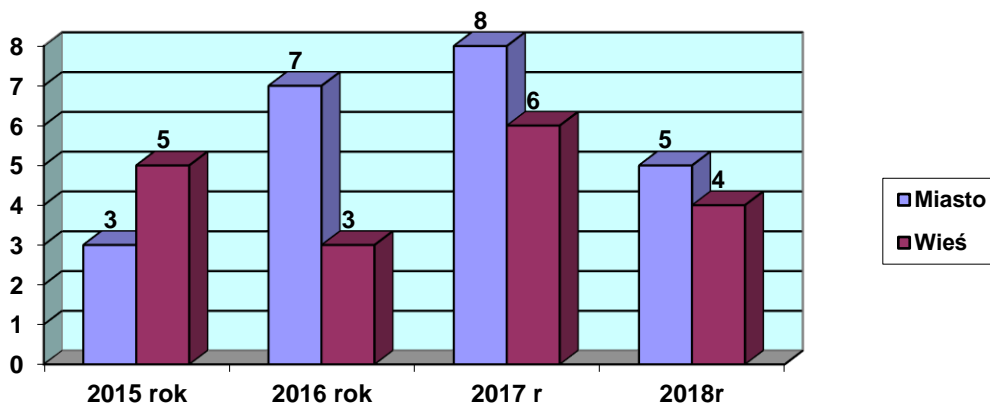
Aktualnie spośród wirusów pierwotnie hepatotropowych wirus zapalenia wątroby typu C stanowi największy problem epidemiologiczny. Składa się na to szereg elementów, z których na pierwszym miejscu należy wymienić przebieg kliniczny i skrytość procesu chorobowego w porównaniu z innymi wirusowymi zapaleniami wątroby. Rzadkie ujawnianie się ostrej fazy zakażenia HCV powoduje trudności w rozpoznaniu choroby, w związku z czym często wirusowe zapalenie wątroby typu C rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, które w konsekwencji mogą prowadzić do marskości i raka pierwotnego wątroby. Do zakażenia wirusem typu C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemedyceńskich np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu, innych zabiegów kosmetycznych. W 2018 roku zarejestrowano 9 nowych zachorowań na terenie powiatu

Wykres nr 6. Ilość zarejestrowanych zachorowań na WZW typu C w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018.

Ze względu na środowisko zamieszkania większą grupę stanowili mieszkańcy miast.

Wykres nr 7. Rozkład zachorowań na WZW C w 2018 r. w powiecie świebodzińskim ze względu na środowisko zamieszkania.

Do zakażenia innej osoby dochodzi, gdy wirus HCV przedostanie się do krwi:

- podczas zabiegów medycznych i pozamedycznych związanych z naruszeniem ciągłości tkanek, jeśli nie są przestrzegane procedury zapobiegające zakażeniom (Zabiegi medyczne związane z naruszeniem ciągłości tkanek to np: zastrzyki, pobranie krwi, zabiegi stomatologiczne, operacje chirurgiczne);
- podczas wstrzykiwania substancji odurzających (narkotyków) lub innych substancji w celach niemedyceńskich bez zachowania zasad bezpieczeństwa iniekcji;
- w trakcie zabiegów kosmetycznych wykonywanych z użyciem niesterylnych ostrych narzędzi, zabiegów medycyny estetycznej jak nakłucia kosmetyczne, piercing, tatuaż itp.;
- przy kontakcie z krwią – zawodowo bądź przypadkowo, np. podczas wypadku, bójki, w sportach kontaktowych (np. boks, judo);

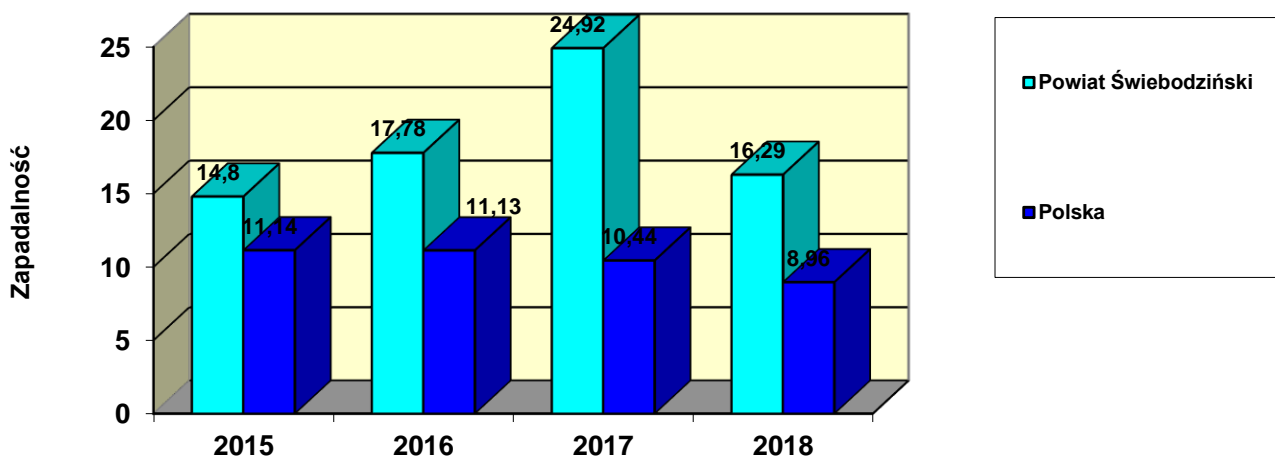
- podczas wspólnego używania przyborów kosmetyczno-higienicznych (np. maszynki do golenia i innych ostrych narzędzi kosmetycznych).

Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, iż zakażenia te na terenie powiatu mogły mieć związek z:

- przyjmowaniem narkotyków drogą dożylną,
- przebytymi zabiegami operacyjnymi,
- pobytem w zakładzie karnym,

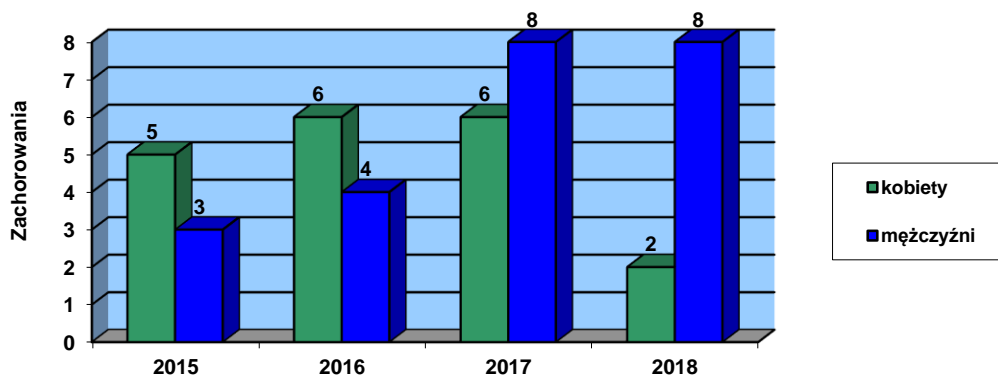
Brak szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu C uniemożliwia podniesienie odporności populacji.

Wykres nr 9: Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C w powiecie świebodzińskim i w Polsce w latach 2015-2018

W powiecie świebodzińskim wskaźnik zapadalności (16,29) jest w roku 2018 r. wyższy niż w kraju (8,96). Dane uzyskane o zachorowaniach w powiecie pozwalają stwierdzić, że zapadalność jest większa wśród mężczyzn niż kobiet.

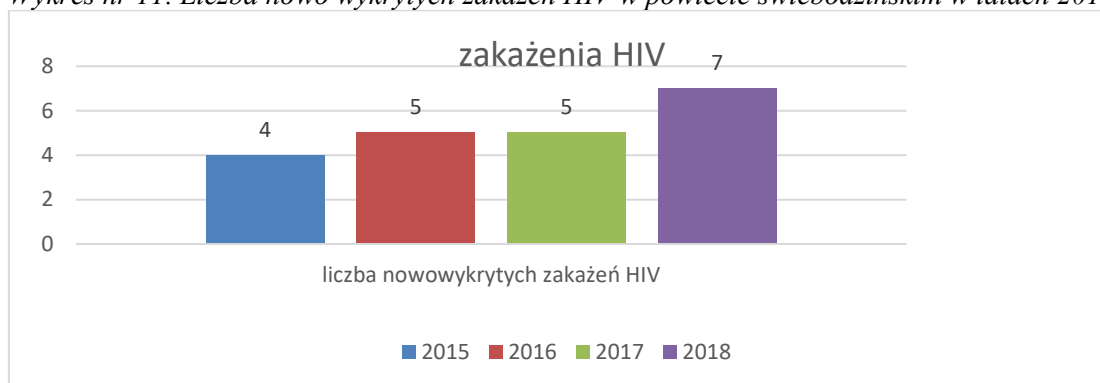
Wykres nr 10: Zachorowania na WZW C w powiecie świebodzińskim ze względu na płeć.

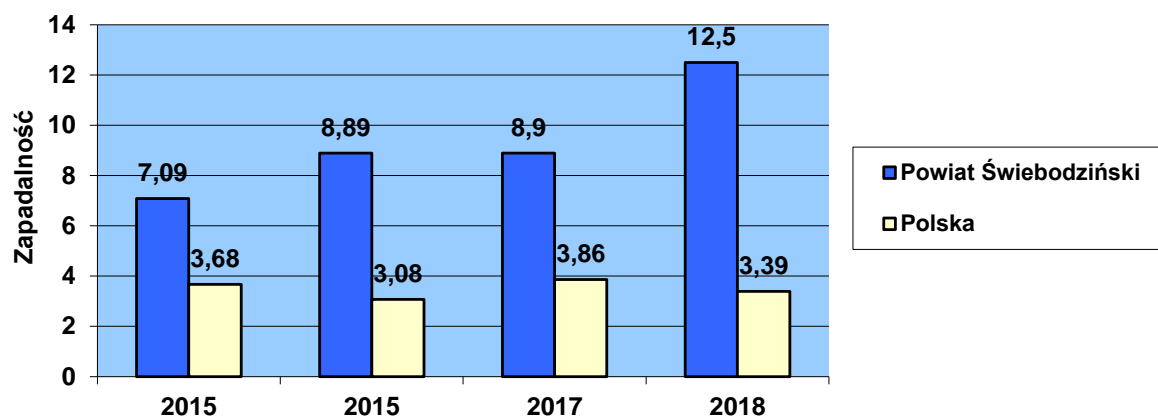
Zachorowania na AIDS i zakażenia HIV

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 roku zarejestrowano nowo zakażonych 7 osób wirusem HIV.

Wykres nr 11. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018

Wykres nr 12: Zakażenia HIV na terenie powiatu świebodzińskiego i Polsce w latach 201-2018

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 31 października 2018 r. (przy uwzględnieniu korekt i uaktualnień danych, w tym eliminacji podwójnie zarejestrowanych przypadków) stwierdzono zakażenie HIV u 23.656 obywateli Polski i u osób innego obywatelstwa przebywających na terenie Polski. Wśród ogółu zarejestrowanych zakażonych było co najmniej 6.369 zakażonych w związku z używaniem narkotyków, 1.821 zakażonych poprzez kontakt heteroseksualny oraz 3.720 poprzez kontakt seksualny pomiędzy mężczyznami. Ogółem odnotowano 3.657 zachorowań na AIDS; 1.408 chorych zmarło.

(źródło: PZH).

ZACHOROWANIA NA CHOROBY ODZWIERZĘCE

Kampylobakteriozy

W roku 2018 zarejestrowano 9 przypadków zachorowań, które potwierdzone były badaniami diagnostycznymi. We wszystkich przypadkach biologicznym czynnikiem chorobotwórczym były bakterie *Campylobacter jejuni*. Zakażenia powodowały biegunki, podwyższoną ciepłotę ciała i wymioty. Zachorowania wystąpiły u dzieci w wieku od 0-2 lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

Popularne są zarażenia drogą pokarmową np. poprzez spożycie mięsa drobiowego poddanego niewystarczająco dokładnej obróbce termicznej. Niebezpieczne bywa też niepasteryzowane mleko. Zarażeniu Kampylobakteriozą można ulec przez bezpośredni kontakt ze zwierzętami -

nosicielami, ale także za pośrednictwem zakażonej gleby czy wody.

Borelioza.

Borelioza jest najczęstszą chorobą odkleszczową, wywołowaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Do zakażenia krętkami *Borrelia burgdorferi* może dojść na obszarze całego kraju, który zgodnie z opisem ECDC należy uznać w całości jako teren endemiczny.

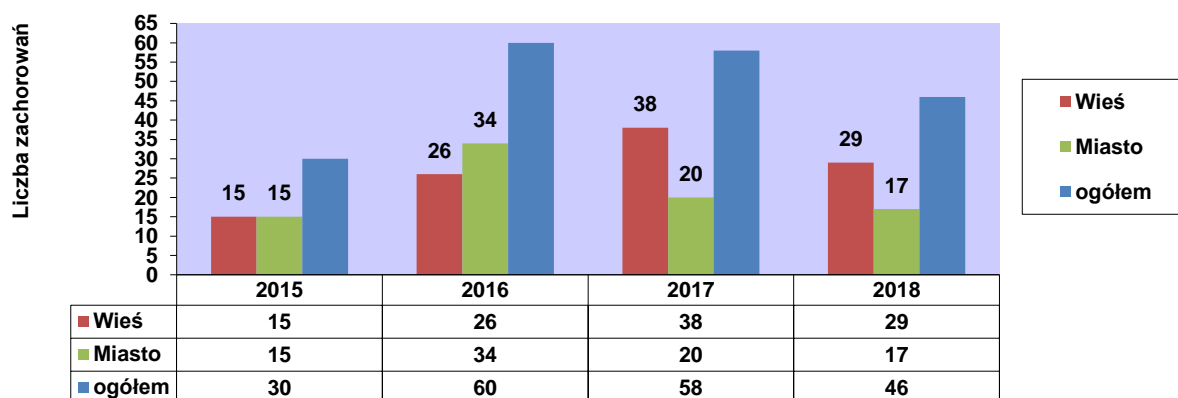
Aktywność kleszczy rozpoczyna się w maju i trwa do listopada, najczęściej tzn. w 80% przypadków do zakażenia dochodzi w miesiącach letnich.

W 2018 roku w powiecie świebodzińskim Chorobę z Lyme rozpoznano u 46 osób. Wszystkie zarejestrowane przypadki przebiegały z objawami charakterystycznymi dla boreliozy ale o różnym stopniu nasilenia. Zakażenia zostały potwierdzone badaniami serologicznymi.

Wyższą zapadalność zanotowano nieznacznie wśród kobiet (28 osoby zapadalność 97,89).

Wśród osób zarejestrowanych w 2018 r. z którymi przeprowadzono wywiad epidemiologiczny 3 było narażonych zawodowo.

Wykres nr 13.: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2015-2018, porównanie zachorowania wśród mieszkańców wsi i miast.

Styczność i narażenie na wściekliznę - podjęte szczepienia.

W ciągu roku 2018 przyjęto zgłoszenia pokąsania przez zwierzęta 19 osób (w 2017r. 33 osoby). W 14 przypadkach były to pogryzienia przez psy, w 5 przypadkach przez kota.

W 4 przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie, wszystkie te osoby otrzymały po 5 dawek szczepionki p/wściekliznie.

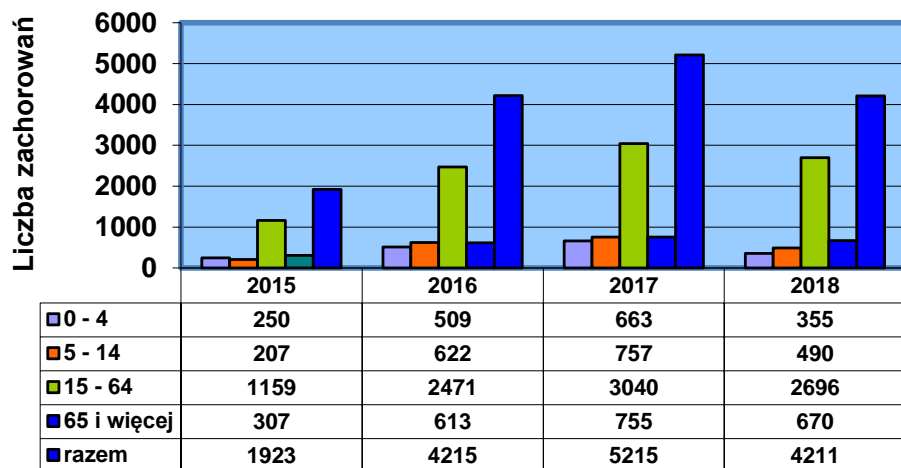
Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi.

GRYPA

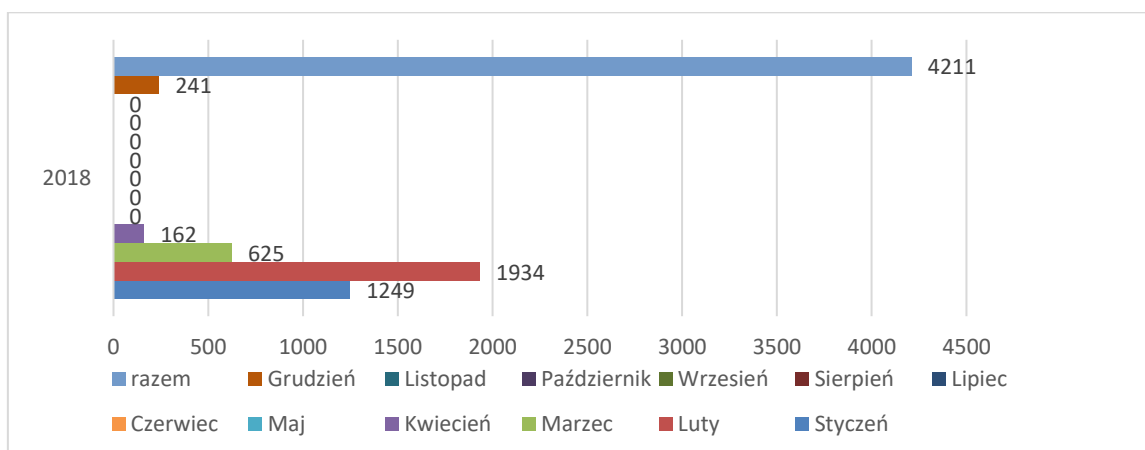
Nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmoczeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która w Polsce trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku. W roku 2018 wpłynęły meldunki z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach

i podejrzeniach zachorowań na grypę w liczbie 4211 osób, zapadalność wyniosła w związku z tym 7523,13 w tym 3 osoby były skierowane do leczenia szpitalnego.

Wykres nr 14: Zachorowania na grypę w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018. z uwzględnieniem zachorowań w różnych grupach wiekowych.

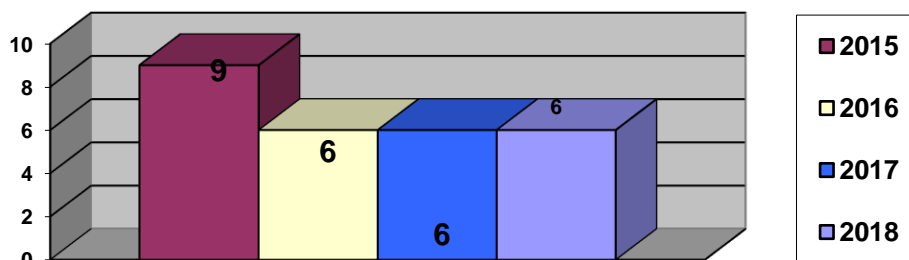
Wykres nr 15: Zachorowania na grypę w powiecie świebodzińskim w poszczególnych miesiącach w 2018r.

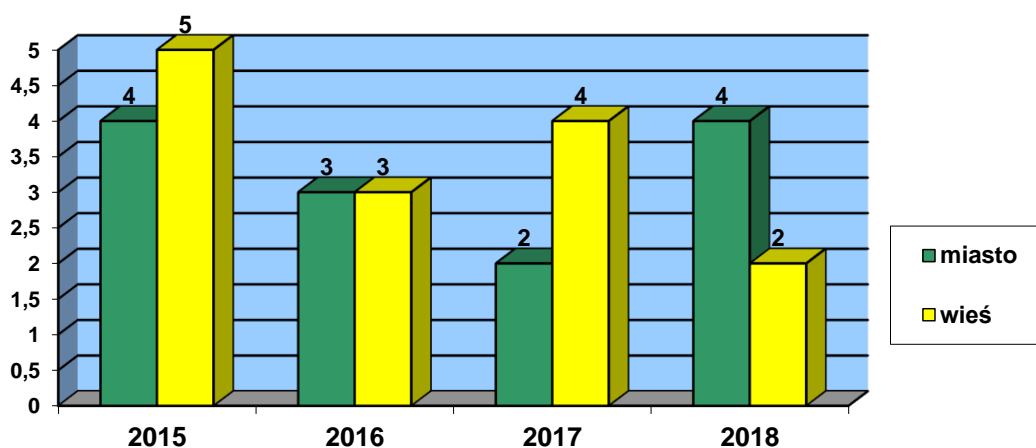
GRUŹLICA

Od 2009 roku zgłaszanie zachorowań na gruźlicę i prowadzenie rejestru w Województwie Lubuskim zostały przejęte przez Powiatowe Stacje Sanitarne – Epidemiologiczne od Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej (PIS). W związku z powyższym w 2018r. w PSSE w Świebodzińsku zarejestrowano 6 zachorowań (zapadalność 10,71) na gruźlicę tj. gruźlicę potwierdzonej mikroskopowym badaniem z posiewem bakteriologicznym. Większą zapadalność zarejestrowano wśród mężczyzn - 4 przypadków, natomiast 2 zachorowania wśród kobiet.

Wykres nr16: Ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie Świebodzińskim w latach 2015-2018r.

Wykres nr 17: Zachorowania na gruźlicę wg miejsca zamieszkania w powiecie Świebodzińskim w 2018r.

Krajowe przepisy nakładają na osoby chore na gruźlicę obowiązek leczenia gruźlicy, hospitalizacji z jej powodu w okresie wydalania prątków gruźliczych (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Leczenie osób chorych na gruźlicę jest bezpłatne dla wszystkich osób przebywających w Polsce (także dla cudzoziemców, uchodźców).

Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy jest:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleceniem u chorego,
- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwaprątkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwaprątkowych.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.gruzlica.gis.gov.pl.

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

Płonica (szkarlatyna)

W roku 2018 zarejestrowano 20 zachorowań na płonicę na terenie powiatu, natomiast w Polsce 18776 zachorowania

Rok	Ilość zachorowań
2015	38
2016	15
2017	9
2018	20

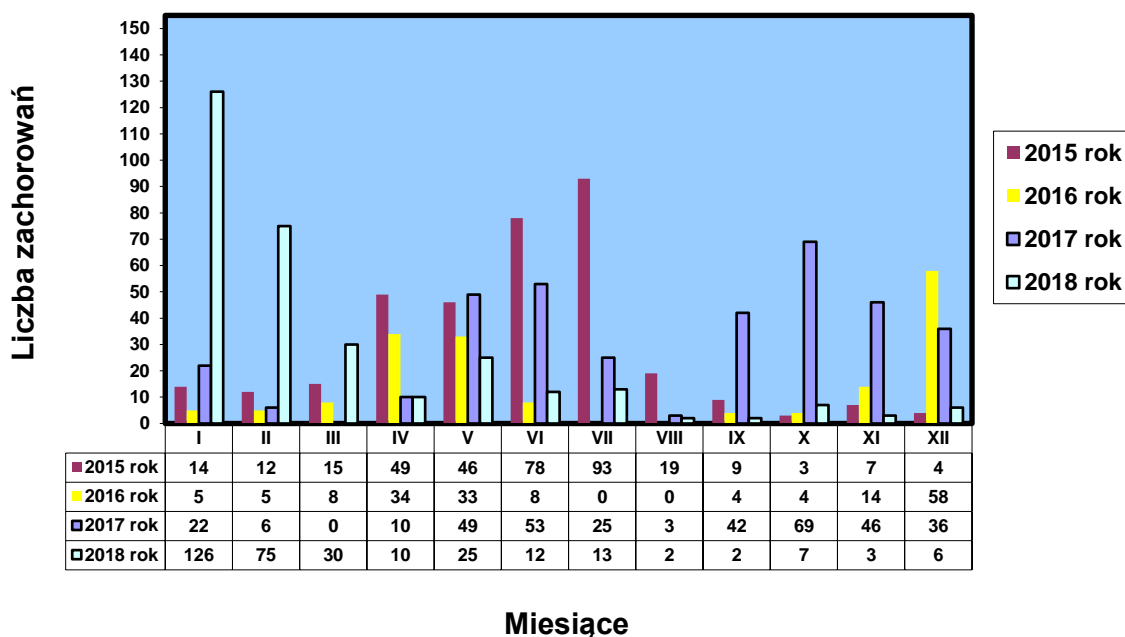
Ospa wietrzna

W 2018 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 311 (zap. 555,61) zachorowania na ospę wietrzną, w tym samym okresie w Polsce zarejestrowano 149567 zachorowań.

Wykres nr 18: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2015-2018 z uwzględnieniem występowania zachorowań w poszczególnych miesiącach.

Rok	Ilość zachorowań	Wskaźnik zapadalności
2015	337	597,35
2016	173	307,65
2017	364	648,05
2018	311	555,61

Ospa wietrzna

Różyczka

Różyczka jest chorobą zakaźną, wywoływaną przez wirus różyczki, który charakteryzuje się wysoką zakaźnością. Źródłem zakażenia jest wyłącznie chory na różyczkę człowiek. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, a w przypadku zakażeń wrodzonych przez łożysko. Najwięcej zachorowań notuje się późną zimą i wczesną wiosną. Okres wylegania choroby wynosi od 14 do 21 dni.

U dzieci choroba najczęściej przebiega łagodnie, a u około 25% do 50% zakażenie jest bezobjawowe. Cięższy przebieg choroby zdarza się u dorosłych, a istotny problem stanowią zakażenia wirusem różyczki w czasie życia płodowego. U kobiet ciężarnych, wrażliwych na zakażenie (nieuodpornionych) wirus może zakazić płód, prowadząc do jego obumarcia lub do jego licznych wad rozwojowych. Wirusy są wydzielane przez zakażone osoby w czasie od 7 dni przed do 14 dni po wystąpieniu wysypki. U dzieci z wadami wrodzonymi, spowodowanymi zakażeniem wirusem różyczki, wirus może być obecny w moczu do 1 roku życia, a w rzadkich przypadkach do kilku lat.

Zarejestrowano w 2018 r. na terenie powiatu 2 zachorowania. Zachorowania te nie były potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

Na terenie powiatu jak i Polski spada występowanie zachorowań na różyczkę.

Szczepionki trójskładnikowe do obowiązkowego kalendarza szczepień wprowadzono w Polsce dopiero w 2003 r. i objęto nimi całą populację, w tym również chłopców. Podawano je dzieciom w 13.-14. miesiącu życia. Kilka lat później po raz pierwszy zaczęła spadać w naszym kraju zachorowalność na różyczkę w całej populacji.

Świnka

W ciągu roku 2018 zarejestrowano 5 zachorowań na świnkę na terenie powiatu. W Polsce przed wprowadzeniem obowiązku szczepienia przeciwko śwince rejestrowano około 150 000 do 220 000 zachorowań rocznie (w latach epidemicznych). Okresowy wzrost zachorowań na tę chorobę występował co 3-4 lata. Większość przypadków dotyczyła dzieci, rzadko występowały zachorowania u niemowląt i dorosłych. W 1998 roku szczepienie szczepionką skojarzoną przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) umieszczono w kalendarzu szczepień na liście szczepień zalecanych. Natomiast w 2004 roku uodparnianie szczepionką MMR stało się obowiązkowe. W ostatnich latach liczba zachorowań uległa zmniejszeniu.

W 2018 roku zarejestrowano w Polsce 1 584 zachorowania na świnkę, mniej niż w 2017 roku 1 670 zachorowań

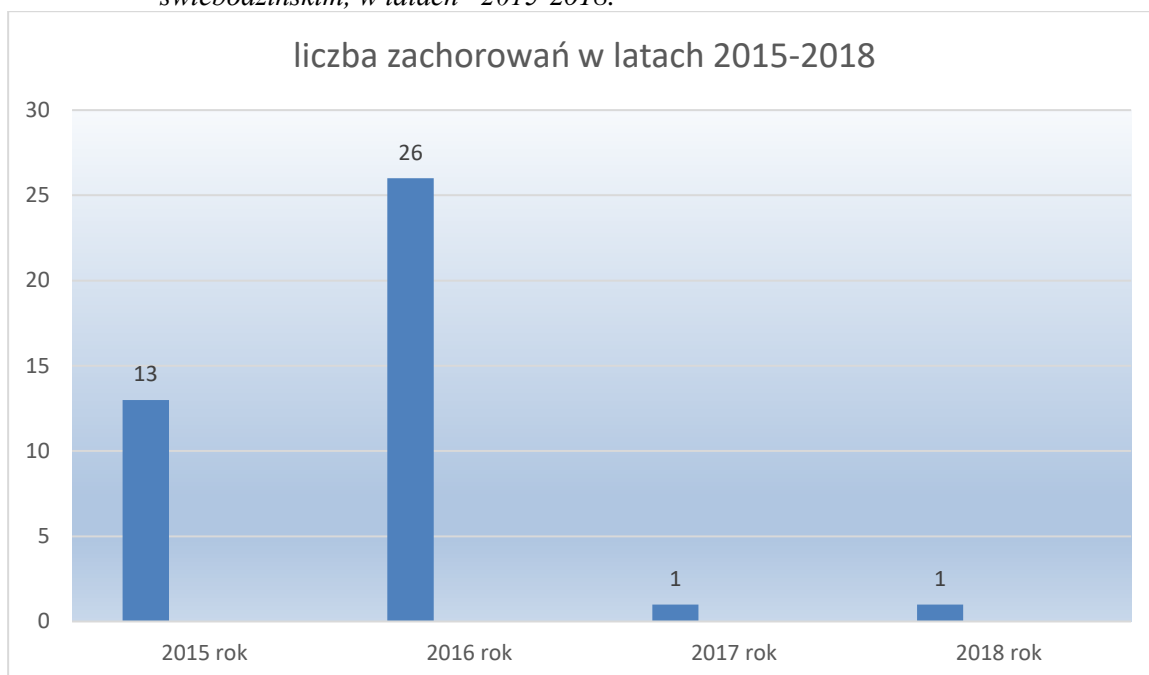
(źródło Zakład NIZP – PZH Departament Zapobiegania Zakażeń i Chorób Zakaźnych u ludzi GIS)

POZOSTAŁE JEDNOSTKI CHOROBY ZAREJESTROWANE W 2018 ROKU

Krztusiec

W roku 2018 zarejestrowano 1 zachorowanie na krztusiec (zap. 1,78). W roku 2017 także jedno zachorowanie. W kraju zarejestrowano 1 552 zachorowań. Zachorowania przebiegały pod postacią długo utrzymującego się kaszlu, który nasilał się w godzinach nocnych.

Wykres nr 19: Liczba zachorowań wywołana *Pertusis* (Krzusiec) w powiecie świebodzińskim, w latach 2015-2018.

WNIOSKI:

1 Rok 2018 zaznaczył się **wzrostem** zachorowań na:

- zakażenia spowodowane przez bakterie **Salmonella** w roku 2018 zarejestrowano 8 zachorowań, natomiast w poprzednim roku nie zarejestrowano zachorowań
- **biegunka u dzieci do lat 2** - w roku 2018 zarejestrowano 13 zachorowań natomiast w roku 2017 zarejestrowano 11 zachorowań nastąpił wzrost o 18%
- **plonicę** - w roku 2018 zarejestrowano 20 zachorowań (zap. 35,73), natomiast w roku 2017 zarejestrowano 9 zachorowań (zap. 16,02), nastąpił wzrost o 122%;
- **grypę** - zarejestrowano 5215 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę nastąpił wzrost o 24%

2. W 2018 roku zanotowano **spadek** zachorowań na:

- **WZW typu C**- w roku 2018 nastąpił spadek zachorowań o 35%
- **ospę wietrzną** – zarejestrowano 311 zachorowania w roku poprzednim 364 zachorowania - spadek o 14%
- **borelioza**- nastąpił spadek zgłoszonych zachorowań o 20% w roku 2018- **46** a w roku 2017 zarejestrowano 58
- **grypę** - zarejestrowano 4211 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę nastąpił spadek 19%

3. Nie zarejestrowano zachorowań – podobnie jak w latach ubiegłych, na dur brzuszny, dur rzekomy, czerwonkę, odrę, tężec, ostre nagminne porażenie dziecięce, błonicę, wirusowe zapalenie mózgu, salmonellozy pozajelitowe, wściekliznę.

4. W 2018 roku zarejestrowano 7 nowych osób zakażonych wirusem HIV. W porównaniu z latami 2014-2017 poziom zakażeń HIV utrzymuje się na stałym poziomie.

Zgodnie wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi realizacji programu Eliminacji Odry/Różyczki na świecie, który prowadzony jest pod auspicjami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zwrócono się do podmiotów prowadzących działalność leczniczą - Podstawowa Opieka Zdrowotna o pomoc w jego realizacji.

Poinformowano iż w ramach nadzoru epidemiologicznego istnieje możliwość nieodpłatnego badania materiału pobranego od osób chorych, a także możliwość nieodpłatnego przesyłania materiałów do badań do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny Zakład Wirusologii Narodowe Laboratorium d.s. Eliminacji Odry/Różyczki.

Różyczka jest jedną z chorób objętych koordynowanym przez WHO programem eliminacji i readykacji. Jednym z integralnych elementów uczestnictwa przez kraje członkowskie w międzynarodowych działaniach na rzecz eliminacji różyczki jest prowadzenie nadzoru epidemiologicznego, w którym przynajmniej część podejrzeń zachorowań na różyczkę będzie potwierdzona laboratoryjnie przez krajowe laboratorium posiadające akredytację WHO.

Światowe Zgromadzenie Zdrowia z 28 maja 2003 roku uchwaliło program eliminacji odry i różyczki wrodzonej powierzając jego realizację Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Realizacja tego programu oparta jest na:

1. nadzorze nad wykonawstwem szczepień ochronnych;
2. nadzorze epidemiologicznym nad wszystkimi podejrzaniem zachorowań na odrę i różyczkę i ich ocenie pod względem zgodności z definicją WHO
3. badaniach laboratoryjnych podejrzeń o zachorowania na odrę/różyczkę potwierdzających zakażenie danym wirusem oraz umożliwiającym ustalenie powiązań między ogniskami. Ponieważ zachorowania, które charakteryzują się występowaniem gorączki i wysypki są powszechne i wywołane mogą być przez różne czynniki zakaźne, zgodnie z zaleceniami WHO, brak potwierdzeń laboratoryjnych nie może być podstawą rejestracji przypadków odry czy różyczki.

O potwierdzeniu przypadku odry czy różyczki decyduje:

- a) wykrycie w surowicy swoistych przeciwciał IgM;

1.1.izolacja wirusa, która jest istotna dla określenia genotypu odpowiedzialnego za zakażenie oraz ustalenie czy zakażenie miało charakter zawleczenia czy jest przypadkiem rodzimym. Szczepienia ochronne

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni nadzorują realizację Programu Szczepień Ochronnych ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu sporządzonego na podstawie badań stanu uodpornienia populacji oraz w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w kraju i na świecie.

Corocznie w Polsce opracowywana jest szczegółowa analiza przeprowadzonych szczepień ochronnych. Dokonuje się jej na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej. Analiza uwzględnia m.in.:

- stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju;

- porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w roku bieżącym do roku poprzedniego;
- analizę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi w 2018 roku prowadzony był w powiecie świebodzińskim w stosunku do 10 710 dzieci i młodzieży w rocznikach od 1999 do 2018. Szczepienia ochronne prowadzone są na terenie powiatu w 25 praktykach lekarskich wykonujących działalność leczniczą tj. przychodnie, w stacji dializ, w oddziale neonatologicznym szpitala oraz w ośrodku dla osób uzależnionych. Nadzorowane są również szczepienia przeciwko WZW typ B osób wykonujących zawody medyczne narażonych na zakażenie (Nowy Szpital w Świebodzinie, Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciburzu).

Nadzór nad realizacją obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych

- Obowiązkiem szczepień ochronnych objętych jest 13 chorób zakaźnych, są to: błonica, gruźlica, inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*, krztusiec, nagminne zakażenie przyusznic (świnka), odra, ospa wietrzna, ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis), różyczka, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz wścieklizna. Podczas bieżących kontroli szczególną uwagę zwracano na stan uodpornienia dzieci i młodzieży w podległych podmiotach wykonujących działalność leczniczą, terminowość wezwań do szczepień obowiązkowych oraz na kwalifikację do szczepień dzieci oraz osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie.

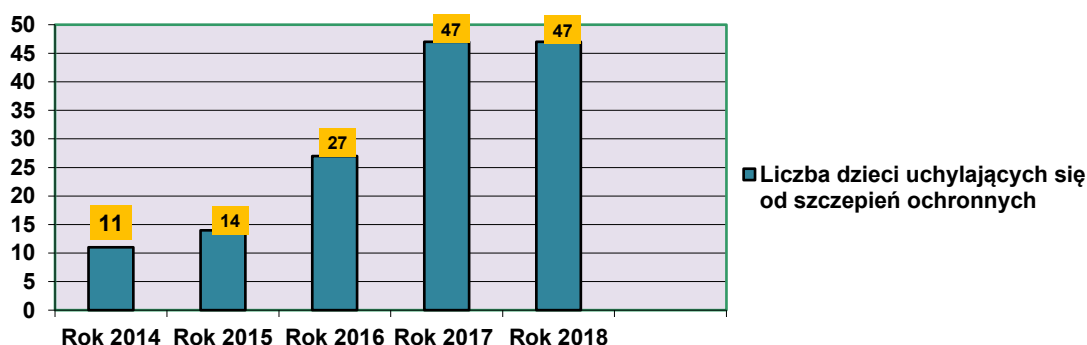
W podległych podmiotach zwracano również uwagę na sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej szczepień ochronnych (czytelne wpisy, podpisy osób wykonujących szczepienia ochronne oraz kwalifikujących dzieci do szczepień), a także na przechowywanie kart uodpornienia. Sprawdzano zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne oraz zwracano uwagę na daty ważności preparatów wchodzących w skład zestawu przeciwwstrząsowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są obowiązane do poddawania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym na zasadach określonych w ustawie, przy czym w odniesieniu do osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych (m.in. dzieci) odpowiedzialność za wypełnienie tego obowiązku ponosi osoba sprawująca nad tą osobą prawną pieczęć albo jej opiekun faktyczny. Za osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych przyjmuje się osoby:

- które zostały powiadomione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej o konieczności poddania się obowiązkowemu szczepieniu ochronnemu w określonym terminie,
- które nie zgłosiły się do lekarza w celu przeprowadzenia badania kwalifikacyjnego do szczepienia i samego szczepienia,
- które nie przedstawiły zaświadczenia o wcześniejszym poddaniu się szczepieniu w ramach szczepień zalecanych
- u których nie stwierdzono przeciwwskazań zdrowotnych do szczepień lub wskazań do czasowego odroczenia ich przeprowadzenia.

W 2018 roku z uwagi na zwiększającą się ilość dzieci nie poddawanych szczepieniom ochronnym z powodu braku zgody opiekunów prawnych w powiecie świebodzińskim (w 2014 roku – 11 osób; w 2015 roku – 14 dzieci, w 2016 roku – 27 dzieci, w 2017 roku – 47 dzieci) według informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez lekarzy składających sprawozdania za IV kwartał 2018 roku, na terenie powiatu świebodzińskiego obowiązkowym szczepieniom ochronnym nie poddało się 47 dzieci. Do opiekunów prawnych wysłano 15 pism edukacyjnych, w których informowano o poszczególnych jednostkach chorobowych. W piśmie edukacyjnym podano również adresy stron internetowych, gdzie umieszczone informacje są wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach. Ponadto lekarze sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną informują opiekunów prawnych o obowiązku poddania dzieci szczepieniom. Pracownicy gabinetów realizujących szczepienia ochronne edukują rodziców w zakresie szczepień, przedstawiają korzyści oraz ryzyko związane z tą metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Z uwagi na brak danych osobowych opiekunów prawnych dzieci niepoddawanych szczepieniom ochronnym wystosowano 4 wnioski do Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie oraz 15 wniosków do Ewidencji Ludności w urzędach na terenie powiatu świebodzińskiego. W dalszym ciągu bez kompletu szczepień ochronnych pozostają dzieci i młodzież niezaopieczniona do lekarzy rodzinnych, karty uodpornienia tych dzieci znajdują się w archiwach poszczególnych poradni.

Wykres nr 1.2.1.: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

W roku 2018 wystawiano 1 postanowienie – stanowisko wierzyciela w sprawie zarzutów zobowiązanej (zobowiązanej). W 2018 roku nie nakładano grzywnien w tym zakresie.

Niepożądane Odczyny Poszczepienne

W 2018 roku odnotowano 7 niepożądanych odczynów poszczepiennych – 2 po otrzymaniu szczepionki TETRAXIM (błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis); 1 po szczepieniu MMR VAX PRO (odra, świnka i różyczka); 1 po otrzymaniu szczepionki BCG (gruźlica); 1 po szczepieniu preparatem szczepionkowym SYNFLORIX, Polio Imovax oraz Act-Hib (pneumokoki, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu b); 1 po otrzymaniu szczepionek DTP, EUVAX B 0,5 ml, Act-Hib (błonica, tężec, krztusiec, wirusowe zapalenie wątroby B, Haemophilus influenzae typu b); 1 po szczepieniu DTP, EUVAX B 0,5 ml, Act-Hib, SYNFLORIX (błonica, tężec, krztusiec, wirusowe zapalenie wątroby B, , Haemophilus influenzae typu b, pneumokoki). W 2018 roku wszystkie odczyny zakwalifikowano jako łagodne, zostały zgłoszone terminowo na druku Formularz Zgłoszenia Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego. Po opracowaniu przesłano kopię druku do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp., Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Preparatów Biobójczych Wydział Monitorowania Niepożądanych Produktów Leczniczych w Warszawie oraz do Zakładu Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie.

Stan techniczny punktów szczepień

- podobnie jak w latach ubiegłych nie stwierdzono braków sprzętu do wykonywania szczepień ochronnych, wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą zaopatrzone były w odpowiednią ilość strzykawek oraz igieł jednorazowego użytku.
- w roku 2018 w podległych placówkach nie stwierdzono braku środków dezynfekcyjnych, ich ilość była zadowalająca – analizowano wykazy stosowanych środków w czasie każdej kontroli.
- odpady poszczepienne gromadzone są w miejscu ich powstawania, w pojemnikach wyścielanych folią, odpady ostre w pojemnikach twardościennych. Każda placówka, w której powstają odpady medyczne jest w posiadaniu umowy na odbiór odpadów do utylizacji z przedsiębiorstwem zajmującym się tego typu usługami. Do czasu odbioru, odpady przechowywane są w pomieszczeniu porządkowym lub osobnym pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania odpadów medycznych.
- W 2018 roku podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzeniu dokumentacji szczepień ochronnych. Karty uodpornienia dzieci i młodzieży podlegającej do szczepień w NZOZ, Praktykach Lekarzy Rodzinnych przechowywane są w specjalnie do tego celu przeznaczonych szafach, z podziałem na kartotekę ABC, mniejsze ilości kart szczepień przechowywane są w skrzyniach, skoroszytach i teczkach z podziałem na poszczególne roczniki. Podmioty lecznicze zaopatrzone są w rejestry rozchodu i przychodu kart uodpornienia oraz preparatów szczepionkowych zalecanych i obowiązkowych, rejestr pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym, rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz procedury mycia rąk, dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym oraz postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych.

Dystrybucja, łańcuch chłodniczy podczas transportu szczepionek, przechowywanie szczepionek

- Szczepionki w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Świebodzinie wydawane są w III środę oraz w III czwartek każdego miesiąca oraz w zależności od potrzeb. Preparaty szczepionkowe pobierane są przez osoby upoważnione do odbioru szczepionek (pielęgniarki, lekarze) z punktów szczepień zgodnie z liczbą dzieci

zaplanowanych do szczepień w danym miesiącu. Szczepionki przenoszone lub przewożone są w warunkach chłodniczych. W 2018 roku szczególną uwagę zwracano na warunki przechowywania preparatów szczepionkowych w dni robocze oraz wolne od pracy w punktach szczepień. Wszystkie placówki realizujące szczepienia ochronne na terenie powiatu świebodzińskiego prowadzą całodobowy monitoring urządzeń, w których przechowywane są preparaty szczepionkowe. W przypadku 2 placówek szczepionki pobierane są z PSSE w Świebodzinie w dniu szczepień. W przypadku nie wykorzystania szczepionki jest ona przekazywana do innej placówki POZ. W 3 przypadkach szczepienia ochronne realizowane są w dwóch różnych placówkach (głównej siedzibie i jej filii), preparaty szczepionkowe są przechowywane w podmiocie leczniczym, w którym urządzenie chłodnicze monitorowane jest całą dobę. Natomiast w dniu szczepień niezbędna ilość preparatów szczepionkowych transportowana jest do drugiej placówki, gdzie przechowywane są w lodówce zaopatrzonej w termometr, temperatura jest odnotowywana w rejestrze pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym. Szczepionki nie wykorzystane są w tym samym dniu transportowane do głównej siedziby. W 2017 roku w dniu 5/6.10.2017 r. w wyniku następstw zdarzeń pogodowych (orkan Ksawery) wystąpił długotrwały brak dopływu energii elektrycznej. Skutkiem tego zdarzenia było przerwanie łańcucha chłodniczego przechowywanych preparatów szczepionkowych przeznaczonych do wykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych w ramach „Programu Szczepień Ochronnych” w 2 podmiotach leczniczych na terenie powiatu świebodzińskiego. W obu podmiotach leczniczych dokonano utylizacji preparatów szczepionkowych z przerwanego łańcucha chłodniczego (w jednym podmiocie w 2017 roku, w drugim w 2018 roku).

W 2018 roku szczepieniom ochronnym podlegały następujące roczniki:

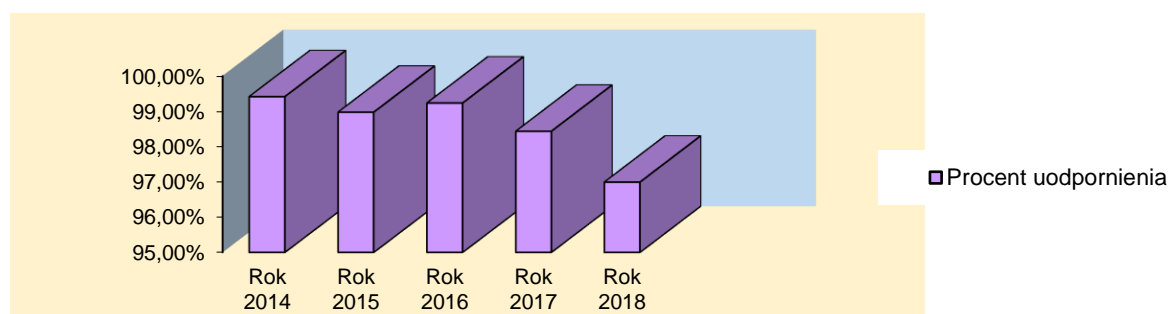
- 2018 - stan rocznika - 499 – szczepienie BCG otrzymało 484 dzieci tj. 96,99 %
III dawki DTP oraz II dawki Poliomyelitis otrzymało 285 dzieci tj. 57,11 %
III dawki WZW typ B otrzymało 247 dzieci tj. 49,50 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 285 dzieci tj. 57,11 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 330 dzieci tj. 66,13 %
- 2017 - stan rocznika - 591 - III dawki DTP+P. otrzymało 249 dzieci tj. 42,13 %,
IV dawką DTP oraz III Poliomyelitis uodporniono 330 dzieci tj. 55,83 %
III dawki WZW typ B otrzymało 578 dzieci tj. 97,80 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 249 dzieci tj. 42,13 %
IV dawką szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B uodporniono 330 dzieci tj. 55,83 %
- 2017 - rocznik - przeciwko odrze, śwince i różyczce uodporniono 522 dzieci tj. 88,32 %
- 2013 - stan rocznika 532 - uodporniono DTPa+polio w 6 roku życia 462 dzieci tj. 86,84 %
- 2009 - stan rocznika 588 - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce 536 dzieci tj. 91,16 %
- 2005 - stan rocznika 541 - uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 14 roku życia 516 dzieci tj. 95,38 %
- 2000 - stan rocznika 520 – uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 19 rok życia 480 osób tj. 92,31 %

Podsumowanie:

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek uodpornienia noworodków szczepionką BCG (obowiązkowe szczepienie przeciwko gruźlicy),

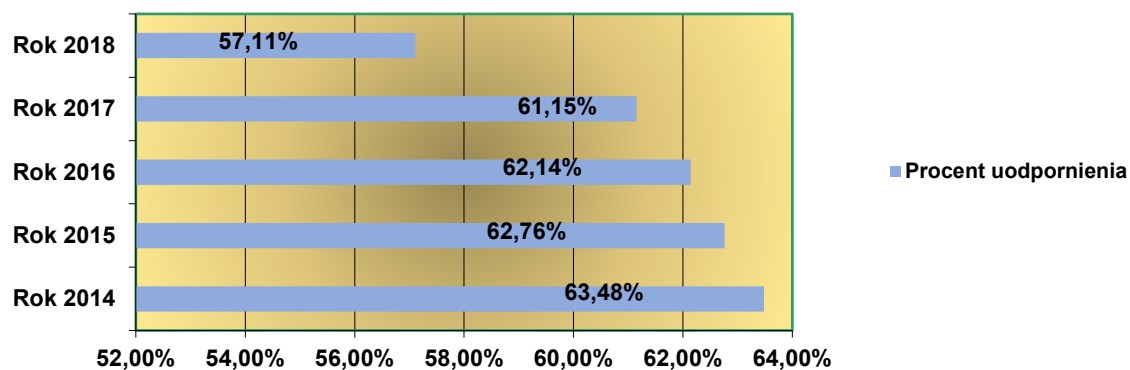
w 2018 roku uodporniono 96,99 % dzieci, w 2017 roku uodporniono 98,43 % dzieci, w 2016 roku uodporniono 99,23 % dzieci, w 2015 roku - 98,97 % dzieci, w 2014 roku – 99,41 %).

Wykres nr1.2.2.: Uodpornienie dzieci przeciwko BCG na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018.

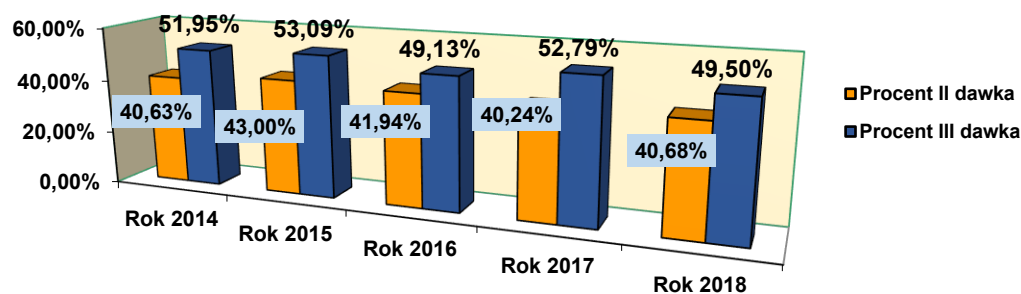
W stosunku do ubiegłych lat zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTP+polio+Hib (błonica, tężec, krztusiec, polio, Haemophilus typ B) w 1 roku życia, III dawki szczepionki otrzymało w 2018 roku – 57,11 % dzieci, w 2017 roku - 61,15 % dzieci, w 2016 roku - 62,14 % dzieci, w 2015 roku - 62,76 %, w 2014 roku – 63,48 %.

Wykres nr 1.2.3.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia p. DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

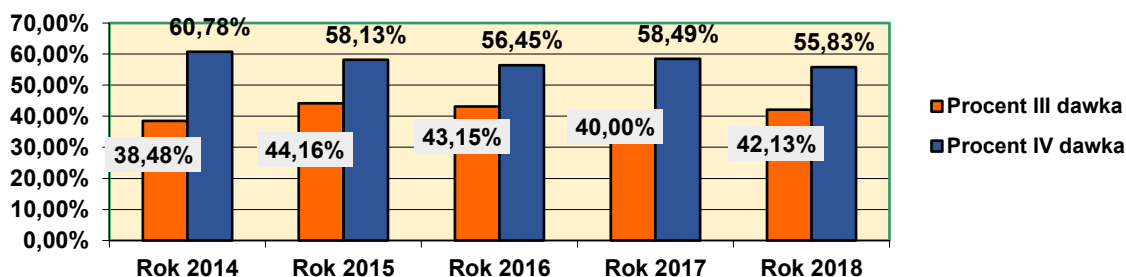
W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko WZW typ B (szczepienie obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B) w 1 roku życia – II dawki szczepionki otrzymało 40,68 % dzieci, III dawkami uodporniono 49,50 % (w 2017 roku 40,24 % - 52,79 %, w 2016 roku 41,94 % - 49,13 %, w 2015 roku 43,00 % - 53,09 %, w 2014 roku 40,63% - 51,95 %).

Wykres nr 1.2.4.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko WZW typ B na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko DTP+polio+Hib (obowiązkowe szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, Haemophilus typ B) w 2 roku życia; III dawki szczepionki otrzymało 42,13 % dzieci, IV dawkami uodporniono 55,83 % (w 2017 roku 40,00 % - 58,49 %, w 2016 roku 43,15 % - 56,45 % (w 2015 roku 44,16 % - 58,13 %, w 2014 roku 38,48 % - 60,78%).

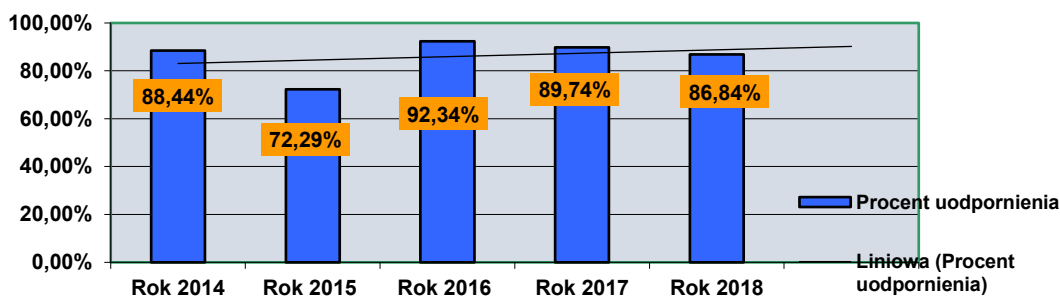
Wykres nr 1.2.5.: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

W stosunku do ubiegłego roku znacznie zmniejszył się również odsetek dzieci uodpornionych w 6 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTPa+polio – w 2018 roku zaszczepiono 86,84 % dzieci, w 2017 roku uodporniono 89,74 % dzieci, w 2016 roku zaszczepiono 92,34 % dzieci, w 2015 roku - 72,29 %, w 2014 roku - 88,44 %.

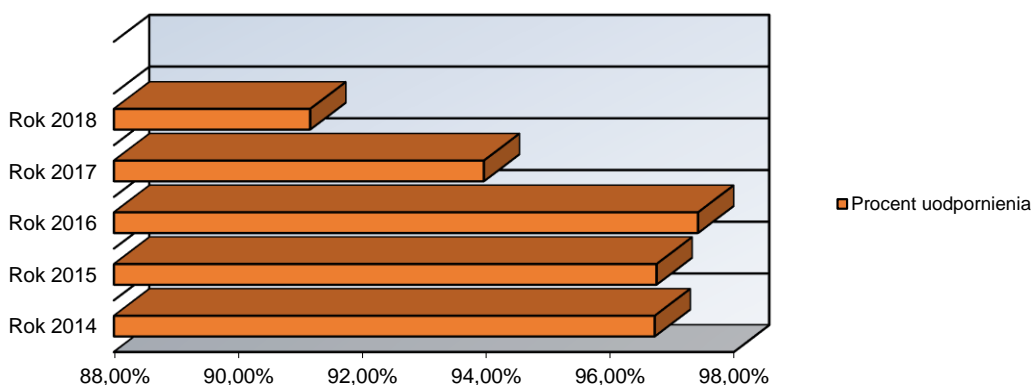
Wykres nr 1.2.6.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko DTPa+polio na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

Uodpornienie dzieci w 6 roku życia p. DTPa+polio

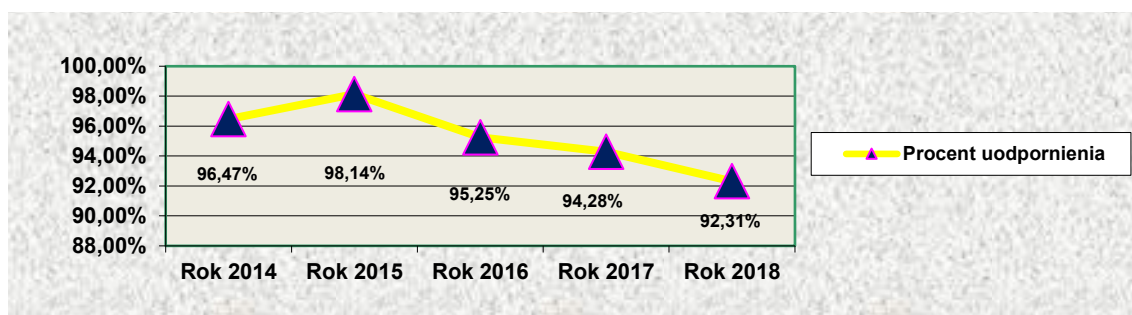
W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek uodpornienia dzieci przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia (szczepienia obowiązkowe). W 2018 roku uodporniono 91,16 %, w 2017 roku - 93,96 %, w 2016 roku 97,42 % dzieci, w 2015 roku - 96,75 % dzieci, w 2014 roku szczepienia otrzymało 96,72 % dzieci.

Wykres nr 1.2.7.: Uodpornienie dzieci w 10 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się również odsetek młodzieży uodpornionej w 19 roku życia przeciwko obowiązkowemu szczepieniu Td błonica, tężec), w 2017 roku uodporniono 94,28 % (w 2017 roku uodporniono - 94,28 %, w 2016 roku - 95,25 %, w 2015 roku – 98,14 %, w 2014 roku 96,47 %).

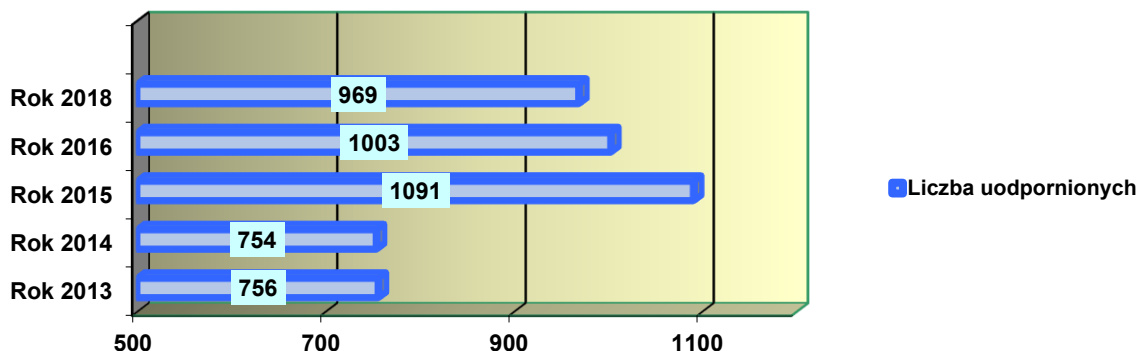
Wykres nr 1.2.8.: Uodpornienie dzieci w 19 roku życia przeciwko błonicy tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

Zmniejszenie odsetka uodpornionych dzieci przeciwko DTPa i poliomyelitis w 6 roku życia, przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10 roku życia, przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 roku życia oraz przeciwko błonicy i tężcowi w 19 roku życia wynika ze zmian wprowadzonych w Programie Szczepień Ochronnych na 2018 rok. Wcześniejsze PSzO dopuszczały wcześniejsze o około pół roku szczepienia dzieci w wieku szkolnym i kończącym szkoły, natomiast w 2018 roku dziecko, aby otrzymać dane szczepienie musiało ukończyć dany wiek.

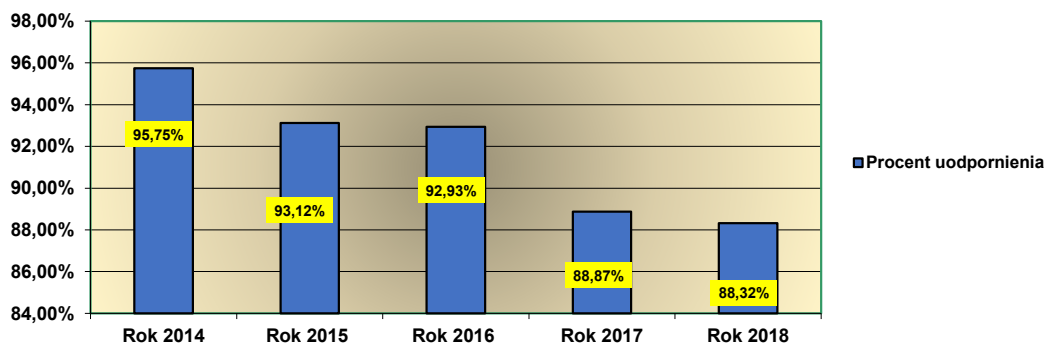
W stosunku do ubiegłego roku zmniejszyła się ilość osób uodpornionych przeciwko grypie (szczepienie zalecane) – w 2018 roku uodporniono 969 osób, co stanowi 1,73% mieszkańców powiatu świebodzińskiego (w 2017 roku uodporniono 1003 osoby, co stanowi 1,78% mieszkańców powiatu świebodzińskiego w 2016 roku zaszczepiono 1091 osób, co stanowi 1,94% mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2015 roku szczepieniom poddało się 754 osoby, co stanowiło 1,34% mieszkańców powiatu świebodzińskiego, natomiast w 2014 roku 756 osoby, co stanowiło również 1,34 % mieszkańców).

Wykres nr1.2.9 : Szczepienia zalecane: grypa na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku na podobnym poziomie utrzymuje się odsetek uodpornienia dzieci przeciwko odrze, śwince i różyczce w 2 roku życia (szczepienia obowiązkowe). W 2018 roku uodporniono 88,32 % dzieci, w 2017 roku szczepienia otrzymało 88,87 % dzieci, 2016 roku – 92,74 %, w 2015 roku uodporniono 92,93 % dzieci, w 2014 roku – 95,75 %. Na niski odsetek uodpornienia ma wpływ uchylanie się rodziców od szczepień ochronnych dzieci oraz wzrost zachorowań na choroby zakaźne w IV kwartale 2018 roku.

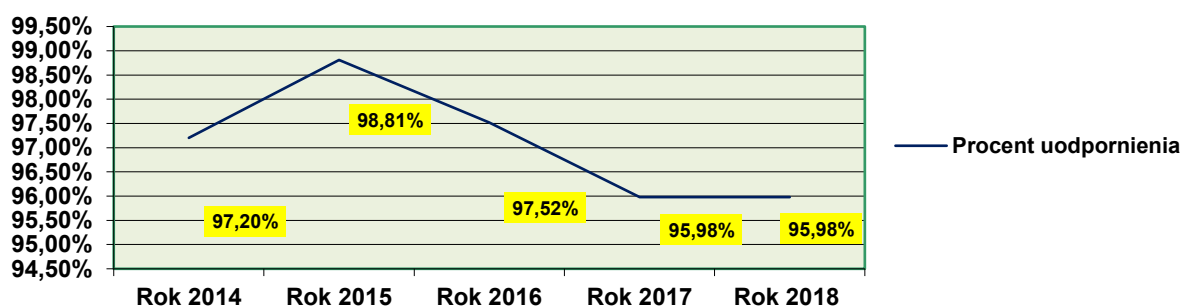
Wykres nr1.2.10 : Uodpornienie dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018.

Na podobnym poziomie do roku ubiegłego utrzymuje się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko Tdap (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi oraz krztuścowi) w 14 roku życia. W 2018 roku uodporniono 95,38 % dzieci, (w 2017 roku zaszczepiono 95,98 %, w 2016 roku 97,52 %, w 2015 roku – 98,81 %, w 2014 roku - 97,20 %).

Wykres nr 1.2.11.: Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2014-2018

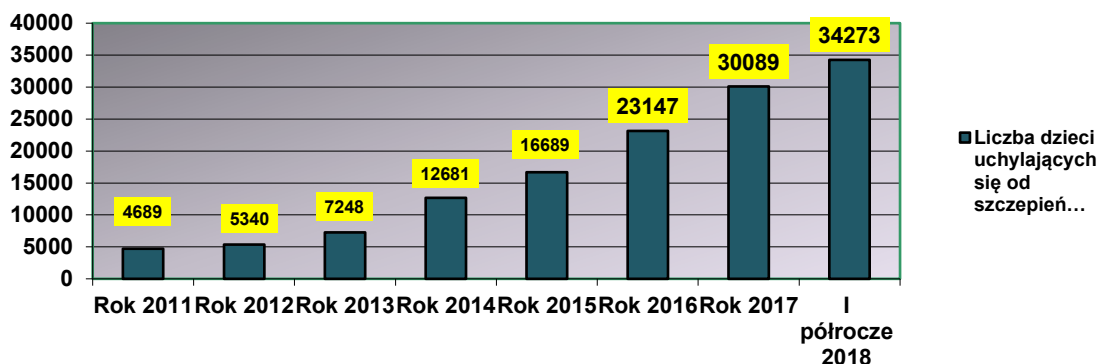
Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi

Obowiązkowe szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Są one bezpieczną i skuteczną formą profilaktyki, wykorzystującą naturalne zdolności obronne organizmu i zapewniająca odporność na długi czas. Z uwagi na wzrost liczby osób podróżujących po świecie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie umieścił informacje o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych dla turystów na stronie internetowej <http://www.edu.wsse.gorzow.pl/swiebodzin/>. Osoby zainteresowane szczepieniami przed wyjazdami wakacyjnymi lub służbowymi mogą uzyskać rzetelne informacje na temat szczepień w poszczególnych krajach na stronie internetowej <http://www.szczepieniadlapodrozujaacych.pl/>. Ponadto na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego pod adresem: www.szczepienia.gis.gov.pl gdzie umieszczone zostały informacje będące wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach m.in. pakiety informacyjne z zakresu organizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz Programu Szczepień Ochronnych. Również pod adresem: www.szczepienia.pl <http://szczepienia.pzh.gov.pl>, www.mp.pl/szczepienia szczepienia-dzialaja-oto-fakty.stopstopnop.pl/ umieszczone zostały rzetelne informacje o szczepionkach obowiązkowych oraz zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych. Ponadto rodzice mogą się zapoznać z przewodnikami dotyczącymi szczepień ochronnych, uzyskać informacje nt. pierwszej wizyty szczepiennej dziecka, a także dowiedzieć się, w jaki sposób powstaje szczepionka.

Ogromnym problemem w Polsce staje się odmowa obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny wynika, że na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba odmów dotyczących szczepień ochronnych u dzieci. W 2011 roku odnotowano 4689 odmów, w 2012 roku- 5340 odmów, w 2013 roku – 7248 odmów, w 2014 roku- 12 681 odmów, w 2015 roku- 16 689 odmów, w 2016 roku – 23 147 odmów, w 2017 roku – 30 089, a w I połowie 2018 roku liczba odmów wynosiła 34273 (więcej niż w całym 2017 roku). Stwarza to zagrożenie dla zdrowia publicznego i niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych. Utrzymanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym jest bardzo ważne, ponieważ ze względu na występowanie zjawiska odporności zbiorowiskowej, w przypadku gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób szczepienia chronią również pojedyncze osoby jeszcze niezaszczepione (np. ze względu na wiek, czy przeciwwskazania do szczepień).

Wykres nr1.2.12 : Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce w latach 2011-2018 wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

Z uwagi na skalę problemu należy podejmować działania zmierzające do poprawienia zgłaszalności osób wzywanych do szczepień ochronnych poprzez działania edukacyjne oraz egzekucyjne. Ponadto należy podejmować inicjatywy i poszukiwać nowych sposobów dotarcia do rodziców i opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych.

Zalecane szczepienia przeciw HPV-gmina Zbąszynek

Gmina Zbąszynek trzeci rok z rzędu realizowała program profilaktyki raka szyjki macicy dla dziewcząt ze szkół podstawowych, polegający na działaniach edukacyjnych i szczepieniu przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV. Przed wprowadzeniem akcji szczepień przeprowadzona została anonimowa ankieta dot. chęci udziału w programie. Zaplanowano spotkania informacyjne dla rodziców / opiekunów, prowadzone przez lekarza oraz edukacyjne dla dziewczynek i chłopców. Szczepienia są bezpłatne, finansowane przez Gminę Zbąszynek i dofinansowane w wysokości 40% przez LOW NFZ w Zielonej Górze. Rada Miejska w Zbąszynku 26 listopada 2015 r. podjęła uchwałę nr XIII/76/2015 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki Raka Szyjki Macicy - szczepienia HPV na lata 2016-2018”. Program zakłada wykonanie bezpłatnych dobrowolnych szczepień ochronnych przeciwko HPV dziewczynek, z rocznika 2004-2006. W ramach realizacji programu, w 2016 r. po wyrażeniu zgody przez rodziców zaszczepiło się 25 dziewczynek, natomiast w 2017 roku 33. Realizatorem szczepień jest Szpital Międzyrzecki, który został wybrany do realizacji tego zadania w postępowaniu konkursowym. Rada Miejska w Zbąszynku uchwałą NR XLII/51/2018 r. z dnia 28 czerwca 2018 r. przyjęła do realizacji „Gminny Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – szczepienia HPV na lata 2019 - 2021”. Program zakłada wykonanie bezpłatnych dobrowolnych szczepień ochronnych przeciwko HPV dziewczynek, z rocznika 2007-2009. Liczba dzieci zakwalifikowana do programu polityki zdrowotnej w roku w 2016 – 25, w roku 2017 – 35, a w roku 2018 – 16. Nieodnotowano żadnego dziecka, które z przyczyn zdrowotnych nie mogło wziąć udziału w programie polityki zdrowotnej, jedynie zostało przesunięte w czasie szczepienia. Reszta dzieci z populacji nie została objęta niniejszym programem polityki zdrowotnej z powodu braku zgody rodzica. Efekty zdrowotne w postaci niskiej zapadalności i umieralności na raka szyjki macicy mogą być zauważalne po wielu latach szczepień i przy większej populacji, dlatego w następnej edycji 2019-2021 będzie kontynuowany Program już ze szczepionką dziewięciowalentną, w celu szerszej ochrony przed zachorowaniem wywołanym wirusem HPV

sporządził: Marzanna Piechowicz

2. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2018 roku nadzorował ogółem 110 podmiotów leczniczych oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

- 3 szpitale
 - ✓ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, 66-213 Skąpe.
 - ✓ Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza Sp. z o.o. przy ul. Zamkowej 1, 66-200 Świebodzin.
 - ✓ Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. przy ul. Młyńskiej 6, 66-200 Świebodzin.
- 1 inne niż szpitale: (gabinet diagnostyczno-zabiegowy w Ośrodku dla Osób Uzależnionych SPZOZ w Nowym Dworcu, filia Jordanowo 53).

- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

- 22 przychodnie/ośrodki/poradnie/ praktyki lekarzy rodzinnych
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 1 zakład rehabilitacji leczniczej,
- 9 innych obiektów (Stacja Dializ, zespoły ratownictwa medycznego, punkty pobrania materiału biologicznego do badań diagnostycznych, Poradnie Położniczo-Ginekologiczne, Poradnia Zdrowia Psychicznego).

- działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:

- 1 indywidualna praktyka lekarska,
- 19 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich,
- 3 grupowe praktyki lekarskie,
- 13 indywidualnych praktyk stomatologicznych,
- 14 indywidualnych specjalistycznych praktyk stomatologicznych,
- 4 grupowe praktyki lekarzy stomatologów,
- 12 indywidualnych praktyk pielęgniarek i położnych,
- 2 grupowe praktyki pielęgniarek i położnych,
- 4 inne obiekty świadczące usługi medyczne.

W 2018 r. przeprowadzono:

- 122 kontrole sanitarne

- wydano:

- 15 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości;
- 16 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji;

- 1 decyzję umarzającą;
- 7 decyzji wygaszających;
- 28 decyzji opłatowych w związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi, podczas których stwierdzono nieprawidłowości;
- W okresie sprawozdawczym wydano 2 mandaty karne w wysokości 200 zł.

	Liczba kontroli (w tym także kontrole spr., interwencyjne, na wnioski)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
Rok 2015	117	10	2	150 zł
Rok 2016	120	8	1	200 zł
Rok 2017	138	11	3	300 zł
Rok 2018	122	15	2	200 zł

Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego i rodzaje kontroli

W 2017 r. przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w zakresie:

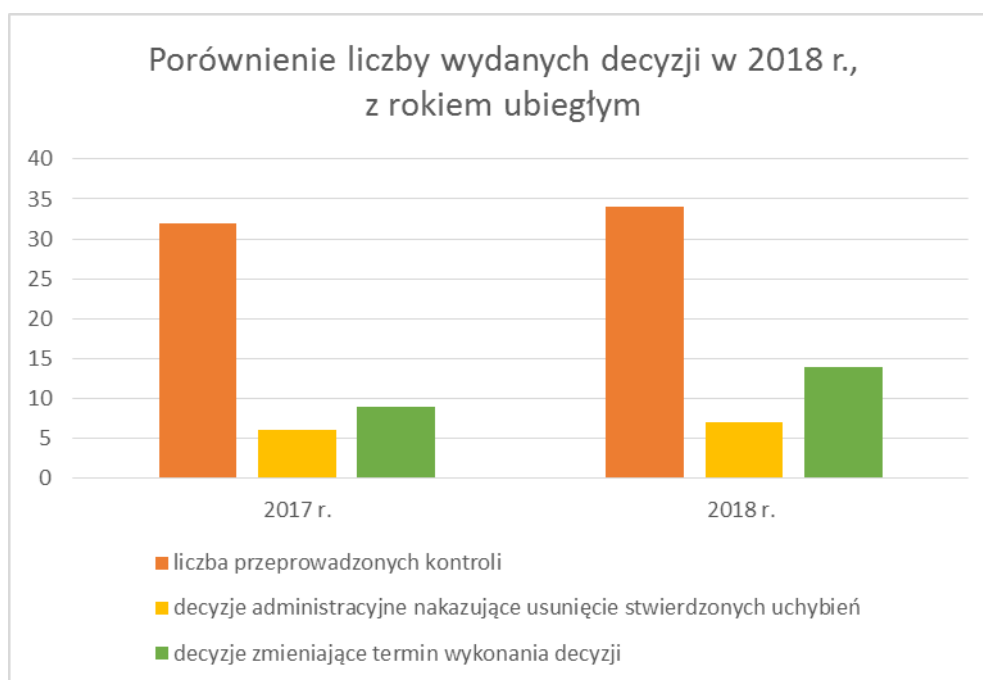
- a) przestrzegania aseptyki i antyseptyki,
- b) oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne, prawidłowości przygotowania sprzętu do sterylizacji, skuteczności procesów sterylizacyjnych oraz właściwego postępowania ze sprzętem medycznym po sterylizacji,
- c) oceny procedur dezynfekcyjnych z uwzględnieniem prawidłowości doboru środków dezynfekcyjnych, przygotowania roztworów i sposobu przechowywania preparatów stężonych,
- d) opracowania i stosowania procedur higienicznych:
 - higienicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji rąk,
 - chirurgicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego,
 - postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny,
 - postępowania z brudną bielizną,
 - postępowania z odpadami medycznymi.
- e) opracowania i stosowania procedur sprzątnia:
 - mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych,
 - mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych,

- postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.
- f) oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podmiotów leczniczych,
 - g) oceny prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, częstotliwość jej prowadzenia, sposób dokumentowania,
 - h) oceny postępowania z odpadami medycznymi w nadzorowanych podmiotach leczniczych,
 - i) oceny stanu dostosowania podmiotów leczniczych do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

2.1. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

Czystość bieżąca kontrolowanych szpitali była zachowana. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono najczęściej nieprawidłowości, które dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg, drzwi i brodzików.

- W roku 2018 przeprowadzono łącznie **34 kontrole szpitali**, o 2 więcej w stosunku do roku 2017.
- W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 7 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Ponadto na szpitale wydano 14 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków oraz 12 decyzji opłatowych.

W 2018 r. przeprowadzono kontrole kompleksowe szpitali znajdujących się na terenie powiatu świebodzińskiego w związku z koniecznością oceny dostosowania podmiotów do wymogu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą i realizacji programów dostosowania.

Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych w 2018 roku

Na terenie powiatu w 2018 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 4 raporty dotyczące podejrzenia ogniska epidemicznego, tyle samo co w roku 2017.

Czynnikami alarmowymi, które wywołały ogniska były:

- Świerzb (1 ognisko)
- Wszawica (1 ognisko)
- Etiologia wirusowa (biegunki) – 2 ogniska

Zakażenia Szpitalne

W poniższej tabeli przedstawiono ilość zakażeń szpitalnych od 2016 r. do 2018 r.

Nazwa szpitala	Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych		
	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza Sp. z o.o., ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin	10	13	14
Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o., 66- 200 Świebodzin, ul. Młyńska 6	45	59	114
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu 66-213 Skąpe	204	195	167
<i>Razem w powiecie</i>	<i>259</i>	<i>267</i>	<i>295</i>

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, iż wykrywalność zakażeń szpitalnych stopniowo rośnie, jednakże jest w dalszym ciągu zbyt mała.

Według raportu okresowego o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala za 2018 r. w badaniach mikrobiologicznych najczęściej zidentyfikowano następujące patogeny alarmowe:

- *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Proteus mirabilis* w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu,
- *Enterobacter faecalis*, *Pseudomonas aeruginosa* oraz *Escherichia coli* w Lubuskim Centrum Ortopedii w Świebodzinie
- *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Klebsiella pneumoniae*, *Acinetobacter baumannii*, *Clostridium difficile*, *Escherichia coli* w „Nowym Szpitalu w Świebodzinie”.

W świetle przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1866), z późn.zm.) kierownicy podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne są obowiązani do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych obejmującego m.in. **powołanie i nadzór nad działalnością zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.**

We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Lekarze, będący przewodniczącymi zespołu, oraz specjaliści ds. mikrobiologii posiadają kwalifikacje zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 746.). W dwóch szpitalach pielęgniarki jako specjaliści ds. epidemiologii, wchodzące w skład ZKZS posiadają odpowiednie kwalifikacje, natomiast w jednym szpitalu w skład zespołu powołana jest pielęgniarka naczelną, która nie posiada odpowiedniej specjalizacji (w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego, epidemiologii lub higieny i epidemiologii). W większości przypadków funkcje personelu powołanego do

zespołu kontroli zakażeń były łączone z innymi obowiązkami w szpitalu, co jest istotnym czynnikiem zmniejszającym efektywność działania zespołu.

Należy podkreślić, iż kontrolowane szpitale miały podpisane umowy z firmami zewnętrznymi na świadczenie usług z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej.

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2018 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworku, Jordanowie i Glińsku. W roku 2018 r. przeprowadzono w ww. obiektach 2 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę sprawdzającą.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek, do których należy: pralnia, pokoje pensjonariuszy, korytarze komunikacyjne, pomieszczenia do terapii zajęciowej. Postępowanie z odpadami komunalnymi w miejscu powstawania nie budziło zastrzeżeń. Czystość bieżąca placówki nie budziła zastrzeżeń, za porządek odpowiedzialni są pensjonariusze.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Glińsku jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworku. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Otoczenia budynków utrzymane były w należytej czystości i porządku. Za czystość bieżącą odpowiedzialni są pracownicy gospodarczy.

Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świebodzińskiego ulega ciągłej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty. Mając na uwadze ich dostosowanie do wymaganych przepisów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Obiekty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

PRAKTYKI LEKARZY RODZINNYCH i PRZYCHODNIE

Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie

W 2018 r. przeprowadzono kontrolę w:

- przychodniach:
 - 6 kontroli bieżących
 - 1 kontrola sprawdzająca
- zespołach i praktykach lekarzy rodzinnych:
 - 12 kontroli bieżących
 - 5 kontroli sprawdzających

Łącznie wykonano **24 kontrole** podczas których oceniono stan sanitarno-techniczny pomieszczeń

ww. podmiotów, oceniono postępowanie z odpadami medycznymi oraz sprawdzono czy procedury są aktualne. Spośród 12 przeprowadzonych kontroli bieżących, stwierdzono nieprawidłowości w 4 obiektach. Podczas kontroli sprawdzających oceniono wykonanie obowiązków wynikających z nieprawidłowości, które stwierdzono podczas kontroli bieżących. W 2018 r. nie nałożono mandatu karnego.

We wszystkich gabinetach diagnostyczno-zabiegowych i lekarskich znajdowały się wydzielone stanowiska higieny rąk (umywalka lub zlew) wyposażone w dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki.

W przychodniach były opracowane procedury sprzątania w zakresie: mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych oraz mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych, a także postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym. Sprzątanie pomieszczeń: wykonywali głównie pracownicy podmiotu leczniczego. Ponadto w przychodniach oraz praktykach lekarzy rodzinnych były opracowane procedury: mycia rąk, dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego, postępowania z odpadami medycznymi.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi wytwarzanymi w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych był prawidłowy. Odpady medyczne o kodzie 180103, z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach zbierane były do worków jednorazowego użycia, koloru czerwonego, umieszczanych w sztywnych wiadrach w sposób pozwalający na uniknięcie zakażenia osób mających kontakt z workiem lub pojemnikiem, natomiast odpady medyczne o ostrych końcach składowane były do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na przekłucie. Według opracowanych procedur postępowania z odpadami medycznymi, odpady medyczne o ostrych końcach były gromadzone w pojemniku na stanowisku pracy nie dłużej niż 72 godz. lub do napełnienia 2/3 objętości pojemnika, pozostałe odpady medyczne usuwane były z gabinetów codziennie. Pojemniki i worki na odpady medyczne były odpowiednio zabezpieczane i oznakowane (kod odpadów w nich przechowywanych, nazwę zakładu, datę zamknięcia) i transportowane do miejsca magazynowania odpadów medycznych. Większość placówek wyposażona została w urządzenia chłodnicze. Chłodziarki na odpady medyczne były zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, usytuowane były głównie w pomieszczeniach gospodarczych posiadających podłogi wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych. Odbiór odpadów medycznych z miejsca magazynowania następował w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

W okresie sprawozdawczym nie nałożono mandatów. Czystość bieżąca w kontrolowanych podmiotach leczniczych nie budziła zastrzeżeń.

Dezynfekcję sprzętu i narzędzi medycznych przeprowadzano w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych. Dezynfekcja narzędzi odbywała się w pojemnikach dostosowanych wielkością do rodzaju sprzętu, pojemniki były przykrywane, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych, oznakowane datą. W kontrolowanych podmiotach leczniczych personel medyczny pracował głównie na sprzęcie jednorazowego użytku.

Wyroby medyczne i sprzęt medyczny sterylne były przechowywane w wydzielonych zamkniętych szafkach i szufladach, posiadały datę sterylizacji. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono przeterminowanych pakietów sterylnych. Autoklawy były kontrolowane wskaźnikami biologicznymi przez użytkownika średnio raz na kwartał lub raz na miesiąc, natomiast kontrola bieżąca przeprowadzana była przy zastosowaniu wskaźników chemicznych każdorazowo do wsadu.

Stacja dializ

W 2018 r. Pracownicy PSSE w Świebodzinie przeprowadzili 2 kontrole Stacji Dializ:

- 1 kontrolę sprawdzającą;
- 1 kontrolę bieżącą;

Podczas kontroli sprawdzającej dokonano oceny wykonania obowiązków zawartych w decyzji i stwierdzono, iż zostały one zrealizowane, natomiast w wyniku kontroli bieżącej w 2018r. Pracownicy PSSE w Świebodzinie nie stwierdzili nieprawidłowości.

Punkty poboru materiału do badań

W 2018 r. skontrolowano 4 punkty poboru materiału do badań. W roku 2018 r. nie przeprowadzono kontroli punktu pobrania SYNEVO spółka z o.o., przy ul. Wałowej 14C w Świebodzinie. Natomiast w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych punktach pobrania.

W roku 2018 r. na wniosek podmiotu: Punktu Pobrania „Diagnostyka sp. z o.o.” przy ul. Kilińskiego 7, 66-200 Świebodzin wydano 1 decyzję o zmianie terminu wykonania obowiązku wynikającego z decyzji nakazującej zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, a także osobom prowadzącym w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę na własny rachunek działalność gospodarczą poprzez wydzielenie szatni do przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej.

Medyczne Laboratorium Diagnostyczne

W 2018 r. przeprowadzono 1 kontrolę bieżącą Laboratorium Medycznego Diagnostyka Sp. z o.o. w Świebodzinie przy ul. Młyńskiej 6. Podczas kontroli dokonano oceny pomieszczeń medycznego laboratorium diagnostycznego oraz ocenę postępowania z odpadami medycznymi.

Indywidualne i grupowe praktyki lekarskie, stomatologiczne oraz pielęgniarskie.

W 2018 r. Pracownicy PSSE w Świebodzinie przeprowadzili:

- 32 kontrole grupowych i indywidualnych oraz specjalistycznych praktyk lekarskich
- 25 kontroli grupowych, indywidualnych oraz specjalistycznych praktyk stomatologicznych
- 4 kontrole indywidualnych i grupowych praktyk pielęgniarskich.

W 2018 r. PPIS w Świebodzinie nie wydał żadnej decyzji prolongującej Indywidualnym, grupowym praktykom lekarskim, stomatologicznym i pielęgniarskim.

W roku 2018 r. został nałożony mandat Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Praktyki Lekarza Rodzinnego w wysokości 100 zł za niestosowanie procedur oraz stwierdzony podczas kontroli przeterminowany środek do dezynfekcji rąk.

Podsumowanie

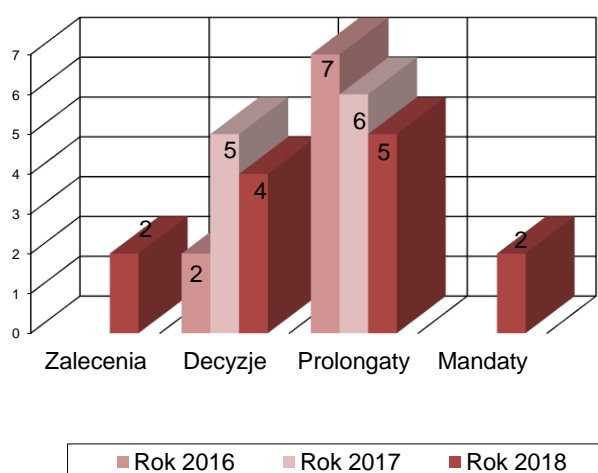
- W roku 2018 przeprowadzono 122 kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych i podmiotach wykonujących działalność leczniczą. W porównaniu z rokiem 2017 przeprowadzono o 16 kontroli mniej, natomiast o 2 więcej w porównaniu z rokiem 2016.

- W roku 2018 przeprowadzono łącznie 34 kontrole szpitali, o 2 więcej w stosunku do roku 2017.
- W 2018 r. PPIS w Świebodzinie wydał o 4 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości więcej co w roku 2017, natomiast o jedną decyzję więcej w porównaniu z rokiem 2016.
- Kontrole sanitarne przeprowadzane były głównie w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, w zakresie postępowania z odpadami medycznymi, oraz w zakresie wykonania obowiązków wynikających z decyzji i zaleceń pokontrolnych .
- W 2018 r. podobnie jak w latach ubiegłych przeprowadzono w szpitalach kontrole kompleksowe (zgodnie z Zarządzeniem Nr 9 Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie procedury przeprowadzania kompleksowej kontroli obiektu) obejmujące swym zakresem większość oddziałów szpitalnych wraz zapleczem.
- W wyniku przeprowadzonych kontroli w szpitalach stwierdzono głównie uchybienia, które dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego: m.in. powierzchni ścian, sufitów, drzwi, mebli, kaloryferów. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami PPIS w Świebodzinie wystosował odpowiednie decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i urządzeń oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów prawnych.
- W roku 2018 r nałożono 2 mandaty karne w wysokości 200 zł, (o 1 mniej niż w roku 2017) za niestosowanie procedur, przeterminowany środek do dezynfekcji rąk, oraz nieprawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi.
- Prowadzona w ww. placówkach gospodarka odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi jest zgodna z opracowanymi procedurami. Odpady gromadzone są w kontenerach przeznaczonych do tego celu i odbierane przez firmy zewnętrzne, z którymi podpisane są umowy na ich wywóz i utylizację.
- W porównaniu do lat ubiegłych można stwierdzić, iż wykrywalność zakażeń szpitalnych stopniowo rośnie, jednakże jest w dalszym ciągu zbyt mała.
- We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

2.2. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

W roku 2018r. przeprowadzono łącznie **28 kontroli** zaplecza sanitarnego w obiektach podmiotów leczniczych (w tym 12 kontroli sanitarnych, 16 kontroli sprawdzających). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 3 decyzje administracyjne, 5 decyzji o zmianie terminu wykonania, 2 decyzje o umorzeniu postępowania, 1 decyzję opatową. Wydano również 2 zalecenia pokontrolne. Nałożono mandaty karne: 2 mandaty karne na kwotę – 200 złotych.

Wykres 2.1.1: Porównanie wyników działań represyjnych w zakresie HK w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2017-2018

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą zaplecza szpitalnego m.in.: pralnia szpitalna, prosektooria oraz zaplecze szpitalne tj. korytarze komunikacyjne, toalety ogólnodostępne, punkty zdawczo – odbiorcze bielizny brudnej i czystej, pomieszczenia Pro-Morte, Hostel. Ponadto zakres nadzoru nad obiektami służby zdrowia objął również postępowanie z odpadami medycznymi, komunalnymi, gospodarkę wodno-ściekową oraz postępowanie z bielizną szpitalną czystą i brudną.

W trakcie kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne z nieprawidłowym postępowaniem z opadami medycznymi, w związku z tym nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała, że usunięto ww. nieprawidłowości

Szpitalne w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbki wody przeznaczonej do spożycia pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie i „Nowy Szpital w Świebodzinie” na terenie powiatu świebodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów do dnia 30 kwietnia 2019r. i 30 czerwca 2019r.

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2018 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworku, Jordanowie i Glinie. W roku 2018r. przeprowadzono w ww. obiektach 6 kontroli sprawdzających i 2 kontrole interwencyjne.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek, do których należy: pralnia, pokoje pensjonariuszy, korytarze komunikacyjne, pomieszczenia do terapii zajęciowej. Postępowanie z odpadami komunalnymi w miejscu powstawania nie budziło zastrzeżeń. Czystość bieżąca placówki nie budziła zastrzeżeń, za porządek odpowiedzialni są pensjonariusze.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Glinie jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworku. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Otoczenia budynków utrzymane były w należytej czystości i porządku. Za czystość bieżącą odpowiedzialni są pracownicy gospodarzy.

Z przeprowadzonych kontroli sanitarnych w ww. placówkach stwierdzono nieprawidłowości w związku z tym wydane zostały na zły stan sanitarno-techniczny zostały wydane dwa zalecenia oraz 1 decyzja umarzająca i 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków, które dotyczyły nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitu, stolarki okiennej, glazury, sprzętu w pokojach i łazienkach pensjonariuszy.

Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świebodzińskiego ulega ciągłej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty. Mając na uwadze ich dostosowanie do wymaganych przepisów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

We wrześniu 2018r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w związku z otrzymanym pismem interwencyjnym dotyczącą złego stanu sanitarno-technicznego w Ośrodku dla Osób Uzależnionych w m-ści Glinie. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie złego stanu sanitarno-porządkowego w pomieszczeniu znajdującym się na poddaszu wykorzystywanego jako magazyn do składowania rzeczy i przedmiotów pozostawionych przez przebywające w ośrodku osoby oraz przedmioty używane okresowo. Stwierdzono niewłaściwe postępowanie z ubraniami pacjentów, którzy przebywali w ww. ośrodku oraz przedmiotami używanymi okresowo tj. materace, sprzęt, naczynia kuchenne, ozdoby świąteczne. W związku z powyższym nałożono mandat karny w kwocie 100 zł. Przeprowadzona kontrola sanitarna wykazała usunięcie nieprawidłowości.

3. Warunki zdrowotne środowiska mieszkańców powiatu

Stan sanitarno – porządkowy miast i terenów wiejskich powiatu świebodzińskiego w ostatnich latach ulega ciągłej poprawie, ale nadal jest zróżnicowany w poszczególnych miejscowościach.

Na terenie powiatu w 2018r. tak, jak w latach ubiegłych odnotowuje się stałą poprawę warunków życia mieszkańców. Gospodarze miast i wsi w sposób szczególnie zintensyfikowany przeprowadzają działania mające na celu między innymi poprawę np.: struktury sieci zbiorowego zaopatrzenia miejscowości w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarki nieczystościami stałymi oraz płynnymi jak również stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej i miejsc ogólnodostępnych dla ludności.

Stale prowadzone są modernizacje urządzeń wodociągowych oraz wprowadzane są nowe metody uzdatniania wody. Nadal brak jest awaryjnych źródeł wody, w sytuacjach awaryjnych wykorzystuje się cysterny do dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W dalszym ciągu istotnym dla gmin problemem w zakresie gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi jest zapewnienie w niektórych miejscowościach pełnej ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości płynnych, przeprowadzania zabiegów deratyzacji.

Stan sanitarno – porządkowy miejsc ogólnodostępnych oraz ulic, parkingów i dróg nie budził większych zastrzeżeń, jednak nadal nie rozwiązano problemów dotyczących zanieczyszczania miejsc ogólnodostępnych przez zwierzęta domowe a także ptaki.

3.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn.zm.) jak również na podstawie:

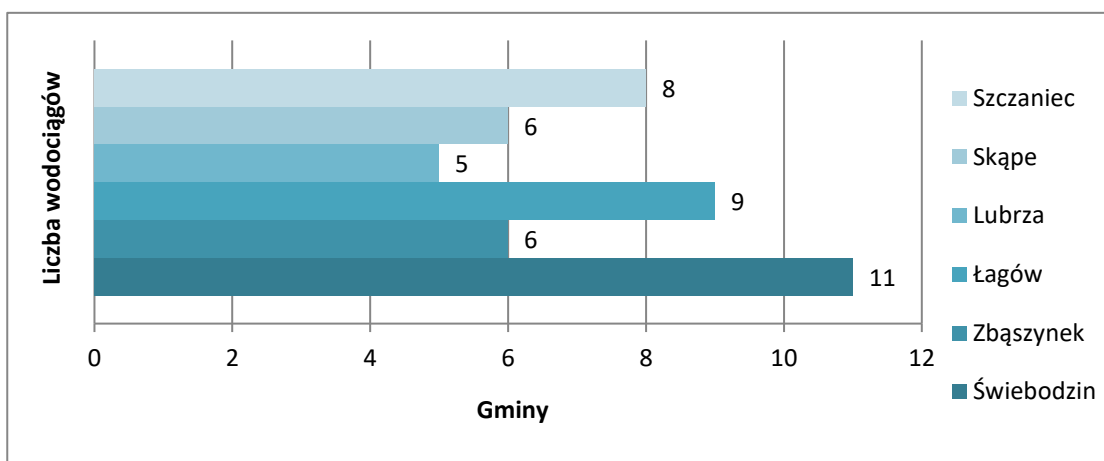
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn. zm.)
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W roku 2018 pobrano 242 próbki w ramach nadzoru sanitarnego w obiektach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie. Przy opracowaniu niniejszej oceny wykorzystano wyniki badań wykonanych w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Świebodzinie oraz wyniki badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty posiadające indywidualne ujęcia wody służące do celów publicznych.

W powiecie świebodzińskim w 2018 r. objęto nadzorem 68 wodociągów, z których 45 to wodociągi publiczne zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pozostałe to wodociągi lokalne, które są zarządzane przez inne podmioty. Wodociągi lokalne, które w roku sprawozdawczym były pod nadzorem PPIS w Świebodzinie to wodociągi w ośrodkach wypoczynkowych, szpitalach, przedsiębiorstwach oraz innych miejscach służących dla użyteczności publicznej. W obiektach tych również były przeprowadzane kontrolne badania jakości wody w ramach nadzoru sanitarnego.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie powiatu świebodzińskiego pochodzi z ujęć podziemnych.

Wykres nr.3.11: Wodociągi publiczne w poszczególnych gminach na terenie powiatu świebodzińskiego.

Wykaz wodociągów publicznych w poszczególnych gminach oraz liczba zaopatrywanej ludności

Gmina Świebodzin

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $100-1000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $1000-10000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Rusinów	1252	Wilkowo	950	Świebodzin	23175
2.	Rzeczyca	755	Świebodzin II	1035	-	-
3.	Raków	310	Gościkowo	1253	-	-
4.	Borów	287	Chociule	824	-	-
5.	Rosin	370	-	-	-	-
6.	Lubogóra	321	-	-	-	-

Gmina Lubrza

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $100-1000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $1000-10000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Bucze	1252	Romanówek	1482	-	-
2.	Buczyna	755	Staropole	625	-	-
3.	Mostki	310	-	-	-	-

Gmina Skąpe

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $100-1000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji $1000-10000 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Węgrzynice	473	Ołobok	1152	-	-
2.	Radoszyn	495	-	-	-	-
3.	Darnawa	171	-	-	-	-
4.	Kalinowo	108	-	-	-	-
5.	Rokitnica	267	-	-	-	-

Gmina Łagów

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Sieniawa	559	Łągów	1845	-	-
2.	Wielopole	350	-	-	-	-
3.	Niedźwiedź	272	-	-	-	-
4.	Żelechów	310	-	-	-	-
5.	Toporów	732	-	-	-	-
6.	Czyste	43	-	-	-	-
7.	Gronów	242	-	-	-	-
8.	Jemiołów	276	-	-	-	-

Gmina Szczaniec

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Ojerzyce	209	Szczaniec	1560	-	-
2.	Myszęcin	608	Smardzewo	1010	-	-
3.	Wolimirzyce	132	-	-	-	-
4.	Nowe Karcze	45	-	-	-	-
5.	Kietcze	85	-	-	-	-
6.	Dąbrówka Mała	273	-	-	-	-

Gmina Zbąszynek

Lp.	Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3	Liczba zaopatrywanej ludności
1.	Samsonki	35	Zbąszynek	6173	-	-
2.	Stradzewo	35	Chlastawa	1343	-	-
3.	Nowy Gościńiec	62	Rogoziniec	-	-	-

Jednostkami odpowiedzialnymi za jakość wody w gminach powiatu świebodzińskiego są przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, w jednym przypadku za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiada gmina.

Tabela: Wykaz jednostek zaopatrujących ludność powiatu świebodzińskiego w wodę :

Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ul. Młyńska 37 66-200 Świebodzin
Samorządowy Zakład Budżetowy	ul. Świebodzińska 103 66-218 Lubrza
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Skąpem	66-213 Skąpe 65
Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gronowie	Gronów 1 66-220 Łagów
Gmina Szczaniec	ul. Herbowa 30 66-225 Szczaniec
Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Zbąszynku	ul. PCK 2 66-210 Zbąszynek

Procent zwodociągowania poszczególnych gmin:

- 💧 Gmina Świebodzin - 99% zwodociągowania
- 💧 Gmina Skąpe - 99% zwodociągowania.
- 💧 Gmina Lubrza - 98 % zwodociągowania
- 💧 Gmina Szczaniec - zwodociągowana w 100%.
- 💧 Gmina Zbąszynek - zwodociągowana w 98%
- 💧 Gmina Łagów - zwodociągowana w 94%.

Lista wskaźników jakości wody, wśród których najczęściej stwierdzano przekroczenia:

- pod względem mikrobiologicznym - bakterie grupy coli
- pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliznie.

W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruc spowodowanych spożyciem wody.

- Informacja na temat stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji <100 m³/d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się 32 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $<100 \text{ m}^3/\text{d}$, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 85 próbek wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $<100 \text{ m}^3/\text{d}$.

W związku z przeprowadzanymi kontrolami w 2018 roku wydano:

- 1 decyzję administracyjną merytoryczną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni pokryw na studniach SW nr 1 i SW nr 2 oraz powierzchni ścian w pomieszczeniu Stacji Uzdatniania Wody.
- 2 decyzje administracyjne o zmianie terminu wykonania dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian i sufitu w obiekcie Stacji Uzdatniania Wody oraz ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni zbiorników hydroforowych w obiekcie SUW i ogrodzenia wokół terenu SUW.
- 2 zalecenia pokontrolne dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni pokryw na studniach SW-1, SW-2, powierzchni bramy wjazdowej na teren studni SW – 2 i powierzchni kominka wentylacyjnego zamontowanego na studni SW-2 oraz ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ogrodzenia SUW. Zalecenia zostały wyegzekwowane.
- 9 zaleceń pokontrolnych dot. jakości wody, z których wszystkie zostały wyegzekwowane.
- 3 decyzje o braku przydatności wody do spożycia w miejscowościach:

1. **Wodociąg publiczny w m-ści Stradzewo:** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 35. Wydano decyzję w dniu 30 sierpnia 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 5 dni, przyczyna: przedostanie się jakiegoś zanieczyszczenia z wód gruntowych. Decyzja wyegzekwowana. W związku z dostarczaniem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach w trakcie kontroli nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.
2. **Wodociąg publiczny w m-ści Bucze:** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 230. Wydano decyzję w dniu 4 października 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 4 dni, przyczyna: niski poziom wody w studni. Decyzja wyegzekwowana. W związku z dostarczaniem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach w trakcie kontroli nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.
3. **Wodociąg publiczny w m-ści Mostki:** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 906. Wydano decyzję w dniu 4 października 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 4 dni, przyczyna: niski poziom wody w studni. Decyzja wyegzekwowana.

Kwestionowane próbki wody w zakresie parametrów tj. mętność, żelazo, mangan, ogólna liczba mikroorganizmów były pobrane po raz kolejny i nie wykazały przekroczeń.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę -wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/ d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się 12 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 -1000 m³/ d, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 52 próbki wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 -1000 m³/d.

W związku z przeprowadzanymi kontrolami w 2018 roku wydano:

- 2 decyzje administracyjne merytoryczne dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ogrodzenia wokół terenu SUW oraz ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny studni SW nr 3 oraz powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniach SUW.
- 1 zalecenie pokontrolne dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian przy klatce schodowej w pomieszczeniu SUW oraz powierzchni ogrodzenia wokół terenu studni 2z i 3 uszkodzona siatka ogrodzeniowa. Zalecenia wyegzekwowane.
- 6 zaleceń pokontrolnych dot. jakości wody, z których wszystkie zostały wyegzekwowane.
- 1 decyzje o braku przydatności wody do spożycia w miejscowości:

1. Wodociąg publiczny w m-ści Rogoziniec: kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 549. Wydano decyzję w dniu 20 czerwca 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 2 dni, przyczyna: prace wykonywane przy studniach nr 2 i nr 3 polegające na dołożeniu rur w górnej części studni. Decyzja wyegzekwowana.

W związku z dostarczaniem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach w trakcie kontroli nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji 1001-10 000 m³/ d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się 1 wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji 101 -1000 m³/d, obiekt ten zostały skontrolowany. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 17 próbek wody z ww. wodociągu.

W związku z przeprowadzanymi kontrolami w 2018 roku wydano:

- 1 decyzję administracyjną merytoryczną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni armatury wodociągowej, zbiorników hydroforowych i zbiorników do magazynowania wody oraz powierzchni ścian i sufitu w obiekcie hydroforni służącej do podnoszenia ciśnienia na sieci oraz magazynującej wodę.
- 1 zalecenie pokontrolne dot. jakości wody, które zostało wyegzekwowane.
- 1 decyzję o braku przydatności wody do spożycia w miejscowości:

4. Wodociąg publiczny Świebodzin: kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 704. Wydano decyzję w dniu 28 września 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 4 dni, przyczyna: uszkodzenie zaworu antyskażeniowego w m. Ługów i cofanie się ciepłej wody z instalacji odbiorcy do sieci. Decyzja wyegzekwowana.

W związku z dostarczaniem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach w trakcie kontroli nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

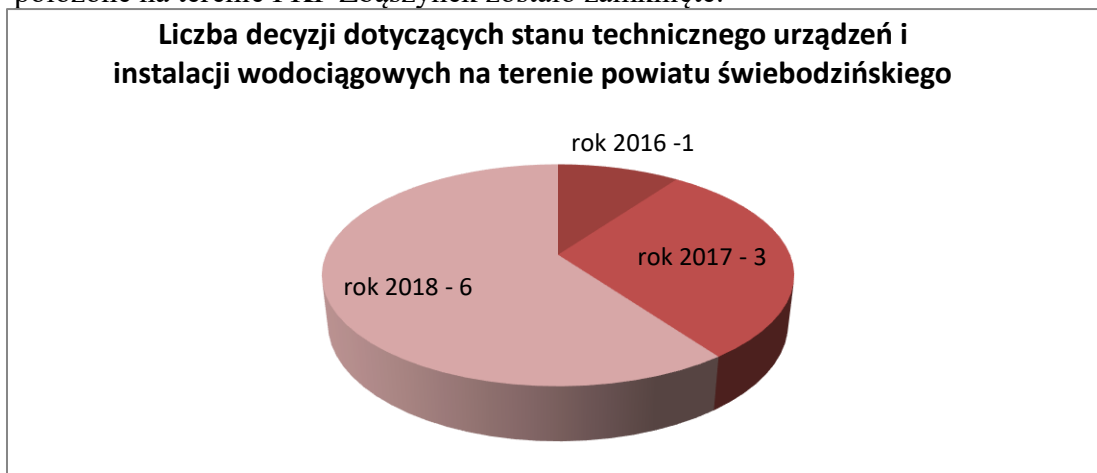
Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajdowały się 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Nie wykonano kontroli dwóch wodociągów lokalnych, ponieważ jeden obiekt został zamknięty a drugi działający w sezonie letnim nie prowadził działalności w sezonie 2018. PPIS w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych 37 próbek wody z ww. wodociągów.

W związku z przeprowadzonymi kontrolami w 2018 roku wydano:

- 2 decyzje administracyjne merytoryczne dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni armatury wodociągowej w dwóch studniach oraz ze względu na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni metalowych rur i ścian w pomieszczeniu zestawu hydroforowego oraz powierzchni ścian w pomieszczeniu z filtrami ciśnieniowymi i powierzchni ścian w studniach głębinowych.
- 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia – kwestionowany parametr: mangan, żelazo.
- 1 decyzję administracyjną o zmianie terminu wykonania dot. jakości wody – kwestionowany parametr: mangan, żelazo.
- 3 zalecenia pokontrolne dot. jakości wody, które zostały wyegzekwowane.
- 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia w miejscowości

5. **Wodociąg lokalny Ośrodka Wypoczynkowego Nowy Dworek w Nowym Dworku:** kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 220. Wydano decyzję w dniu 5 lipca 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków. Okres trwania - 2 dni, przyczyna: przyczyną skażenia wody mogła być przerwa w dostawie prądu ok. 5h oraz utrzymujące się wysokie temperatury powietrza. Decyzja wyegzekwowana.

6. **Wodociąg lokalny PKP Zbąszynek** – kwestionowany parametr: mangan, żelazo. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 425. Wydano decyzję w dniu 19 października 2018r. z natychmiastowym terminem wykonania obowiązków dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. Z dniem 19 listopada 2018r. sieć wodociągowa PKP Zbąszynek została podłączona do wodociągu publicznego w miejscowości Zbąszynek, ujęcie wody położone na terenie PKP Zbąszynek zostało zamknięte.

Wykres nr.3.12: Liczba decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi wydanych w latach 2016-2018.

W roku 2018 na terenie powiatu świebodzińskiego wydano łącznie 7 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia i 19 ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia.

Wykres 3.13: Liczba decyzji dotyczących stanu technicznego urządzeń i instalacji wodociągowych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2016-2018.

W roku 2018 na terenie powiatu świebodzińskiego wydano łącznie 6 decyzji administracyjnych dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia

Informacje dot. wywiązywania się podmiotów z obowiązku prowadzenia kontroli wewnętrznej.

W roku 2018 wszystkie zakłady wodociągowo-kanalizacyjne prowadziły kontrole wewnętrzne zgodne z obowiązującym rozporządzeniem.

Informacja nt. prowadzonej stałej, okresowej lub doraźnej dezynfekcji.

Na nadzorowanym terenie była prowadzona ciągła dezynfekcja wody w miejscowości Darnawa i Ołobok. W pozostałych wodociągach nie jest prowadzona stała dezynfekcja. Woda z wodociągów jest dostarczana ze studni głębinowych, w których sporadycznie występują zanieczyszczenia wody pod względem mikrobiologicznym. Dezynfekcja wody prowadzona jest tylko w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub wystąpienia awarii.

Informacja nt. stanu sanitarnego studni publicznych i jakości wody dostarczanej przez te studnie.

Na nadzorowanym terenie brak jest studni publicznych.

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – miejscowości o niewielkim stopniu zwodociągowania;

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się kilka miejscowości nie zwodociągowanych. Mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych studni przydomowych. W miejscowościach tych znajdują się również wodociągi lokalne nadzorowane przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Świebodzinie.

Awaryjne zaopatrzenie w wodę w miejscowościach zwodociągowanych.

Kwestię istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu świebodzińskiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

W sytuacjach awaryjnych w powiecie świebodzińskim znajdują się dwie cysterny wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w których właścicielem jest Starostwo Powiatowe w Świebodzinie. Jedna cysterna znajduje się w miejscowości Świebodzin a druga w miejscowości Zbąszynek. Na terenie powiatu świebodzińskiego nie znajduje się żadna studnia publiczna. W związku z tym należy uznać, że zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu świebodzińskiego ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystern jest niezadowalające.

Na edukacyjnej stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. umieszczono internetowy serwis informacyjny dotyczący aktualnej jakości wody w województwie lubuskim. Na mapie informacyjnej naszego województwa zaznaczane są wszystkie ujęcia z warunkową przydatnością wody do spożycia lub brakiem przydatności wody do spożycia z uwzględnieniem rodzaju skażenia: mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne.

Podsumowanie

- W porównaniu do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia zwiększyła się. W roku 2018 wydano 7 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, a w 2017r. wydano 4 takie decyzje.
- W roku 2018r. zmniejszyła się liczba wydanych ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia - wydano 19 ocen o warunkowej przydatności wody (w roku 2017r. wydano 20 ocen o warunkowej przydatności wody do spożycia).
- Najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami mikrobiologicznymi były: bakterie grupy coli, a fizykochemicznymi mętność, żelazo, mangan.
- W 2018r. nie stwierdzono chorób i zatruc zależnych od wody na terenie powiatu świebodzińskiego.

Dzięki nadzorowi PPIS w Świebodzinie konsumenci wody mogli czuć się bezpiecznie, po wykryciu jakichkolwiek nieprawidłowości dot. jakości wody natychmiast podejmowano kroki aby jakość wody nie zagrażała zdrowiu mieszkańców. Wydawano komunikaty, oceny jakości wody o braku lub o warunkowej przydatności wody do spożycia, które były przekazywane wójtom, burmistrzom, przedsiębiorstwom wodociągowym w celu poinformowania odbiorców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej PSSE w Świebodzinie.

PPIS wydawał decyzje w której nakazywał podmiotom odpowiedzialnym za jakość wody doprowadzenie jej do odpowiedniej jakości. W razie braku przydatności po dokonanych działaniach naprawczych ponownie pobierano próbki wody do badań zarówno z stacji uzdatniania wody/hydroforni jak i z sieci. Kontrolowano również jakość wody z zastępczego źródła zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – cysterny. Wszystkie informacje o nieprawidłowej jakości wody były natychmiastowo przekazywane dla wójtów/burmistrzów, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie, Inspekcji Weterynaryjnej. Przeprowadzano natychmiastowo

kontrole stanu sanitarno-technicznego w tych wodociągach aby ustalić przyczynę zanieczyszczenia.

Pogorszenia jakości wody w zakresie mikrobiologicznym były spowodowane głównie awariami urządzeń, niskim stanem wody, brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, awarii, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co może być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia np. żelaza i manganu, które odkładają się w przewodach.

W niektórych przypadkach sytuacje się powtarzały. W większości wodociągów ogranicza się środki finansowe na wprowadzanie zmian w zakresie stosowanych technologii uzdatniania. Poprawę można uzyskać poprzez modernizację sieci wodociągowych oraz rozwiązanie problemu zwiększonych i nierównomiernych zużyć dobowych wody.

3.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Zaopatrzenie w wodę ciepłą obiektów mieszkalnych, hotelowych, opieki zdrowotnej – Legionella.

Szpital w Świebodzinie korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody przeznaczonej do spożycia pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w szpitalach zostały pobrane kontrolne próbki wody ciepłej do badań w kierunku wykrycia obecności bakterii Legionella sp. w wewnętrznej instalacji wodociągowej.

Bakterie Legionelli licznie występują w naszym najbliższym otoczeniu - znajdziemy je w wodach śródlądowych i morskich, kurkach ciepłej i zimnej wody, zbiornikach wody a także w glebie. Źródłem zakażenia pałeczkami Legionella w obiektach mogą być między innymi instalacje ciepłej wody. Legionella znajduje optymalne warunki dla rozwoju w wodzie o temperaturze 20-50°C. Najszybciej namnaża się w temperaturze 38-42°C, a ginie całkowicie w temperaturze 70°C. Chorobom wywoływanym przez Legionellę można zapobiegać poprzez utrzymanie w instalacjach wodnych warunków uniemożliwiających rozmnażanie tych bakterii, dlatego tak ważną kwestią jest utrzymanie temperatury ciepłej wody powyżej 55°C. Do grupy osób najbardziej narażonych na zachorowanie należą osoby starsze, chore i z obniżoną odpornością. Objawy legionellozy mogą obejmować objawy od lekkich chorób układu oddechowego po groźne dla życia zapalenie płuc.

W 2018r. w ramach kontroli z nadzoru przedstawiciele PPIS w Świebodzinie pobrali próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w następujących obiektach:

Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6 w Świebodzinie – badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Lubuskie Centrum Ortopedii Sp. z o.o. ul. Zamkowa 1 w Świebodzinie — badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Woj. Szpital Specjal. dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SP ZOZ w Ciborzu - w dniu 16 maja 2018 w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 11 próbek ciepłej wody. W dniu 28 maja 2018r. otrzymano wyniki dotyczące wykrycia w jednej próbce ciepłej wody bakterii Legionella sp. tj. w oddziale Psychiatrycznym A, w której stwierdzono obecność bakterii Legionella sp. w ilości 160 jtk w 100ml (przy niepewności 130-197 jtk), objętości próbki (przy najwyższej dopuszczalnej liczbie <100 jtk w 100 ml). Podmiot podjął działania naprawcze zmierzających do redukcji liczby bakterii Legionella sp., stwierdzono, zbyt niską temperaturę wody w powyższym oddziale. W dniu 28 czerwca 2018r. podmiot okazał sprawozdania z badań próbki wody, które nie wykazały obecności Legionella sp. w instalacji ciepłej wody.

Hotel Picaro w Stoku- badania z nadzoru - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Hotel Comfort Express Świebodzin - badania z nadzoru oraz z kontroli wewnętrznej - nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Basen kąpielowy w Świebodzinie – natryski w szatni – w związku z badaniami z nadzoru - stwierdzono jedną kwestionowaną próbkę wody, która wykazała obecność bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie pochodzącej z prysznicza w łazience szatni rodzinnej na Basenie Miejskim

Świewoda przy ul. Sulechowskiej 6 w Świebodzinie - w ilości 103 jtk/100ml. Szatnia została wyłączona z użytkowania, przegrzano instalację z ciepłą wodą i pobrano ponownie próbkę wody – nie stwierdzono już obecności bakterii Legionella sp.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w Wojewódzkim Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych SP ZOZ w Ciborzu pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do szpitala posiada pięć studni głębinowych, które pracują naprzemiennie. W roku 2018 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2284).

„Nowy Szpital w Świebodzinie” i Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbki wody z wodociągu publicznego w Świebodzinie pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r.

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie i „Nowy Szpital w Świebodzinie” nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane dwie decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów do dnia 30 kwietnia 2019r. i 30 czerwca 2019r.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, pod kątem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Działania podejmowane w ramach prowadzenia nadzoru mają na celu przeciwdziałanie najważniejszym czynnikom ryzyka zdrowotnego determinującym zdrowie ludzi, a w konsekwencji dążenie do zmniejszenia obciążenia chorobami.

Wśród obiektów użyteczności publicznej, w których stan sanitarny lokalu, wyposażenia, jak i sposób prowadzenia usług ma zdecydowany wpływ na jakość zdrowia ludzkiego należy wymienić obiekty:

- związane z prowadzeniem zabiegów upiększania ciała oraz odnowy biologicznej;
- wykorzystywane do czasowego przebywania ludności, związanego z podróżowaniem, wypoczynkiem i turystyką;
- obsługi podróży różnymi środkami komunikacji zbiorowej;
- pobytu stałego osób starszych i niepełnosprawnych, jak również wykluczonych społecznie.

Ponadto, Państwowa Inspekcja Sanitarna kontroluje przestrzenie publiczne związane z wypoczynkiem, turystyką i rekreacją, a także cmentarze i urządzenia użyteczności publicznej, takie jak ustępy publiczne i inne, służące utrzymaniu higieny i czystości człowieka.

OBIEKTY KOMUNALNE

Basen

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się jeden basen całoroczny kąpielowy w miejscowościach Świebodzin.

W roku 2018 skontrolowano powyższe obiekty, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne basenów w tym 2 kontrole sprawdzające. Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów jak również jakości wody przeznaczonej do celów kąpielowych.

W roku 2018r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań 6 próbek z basenów kąpielowych dla Basenu Miejskiego „Świewoda” w Świebodzinie w zakresie parametrów zgodnych z obowiązującym Rozporządzeniem. Każdorazowo prowadzona była kontrola stężenia zawartości wolnego chloru w wodzie.

W roku 2018r. pobrane próbki wody nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych w wodzie przeznaczonej do kąpieli co może świadczyć o większej świadomości zarówno osób uczęszczających na basen jak i właścicieli.

Przeprowadzona kontrola sanitarna w ww. obiekcie wykazała nieprawidłowości w związku z tym wydano decyzję administracyjną dotyczącą usunięcia złego stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach basenu.

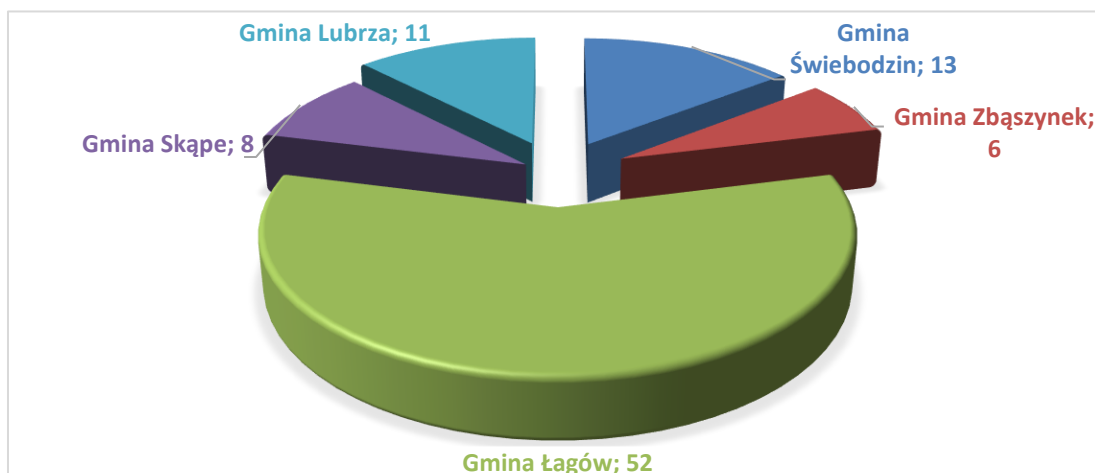

Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

W 2018r. skontrolowano 43 spośród 99 tego typu obiektów, co stanowi 43%.

Objęto nadzorem 8 hoteli, 2 motele, 4 pensjonaty, 14 ośrodków wypoczynkowych oraz 5 pokoi gościnnych, 1 gościniec, 2 domki letniskowe, 1 camping, 6 pól biwakowych. W analizowanym okresie skontrolowano **43** obiektów, przeprowadzono łącznie **58** kontroli.

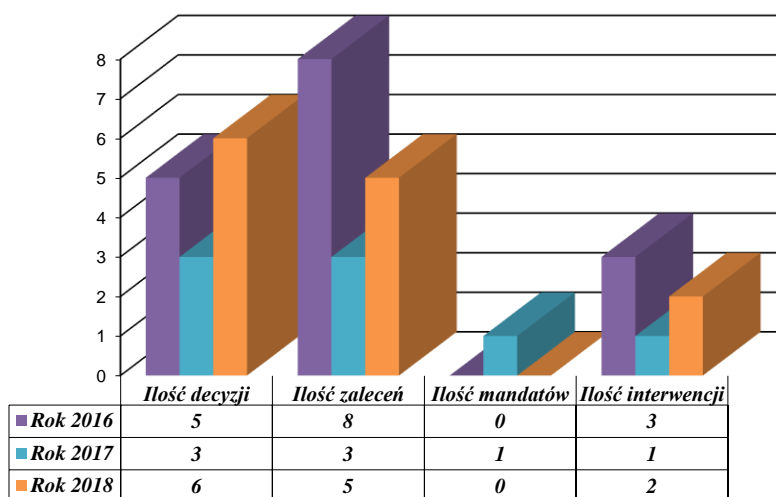
Wykres: Ilość nadzorowanych obiektów typu Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w rozbiciu na gminy.

W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno techniczny w hotelach, motelach, pensjonatach, kwaterach prywatnych oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nieznacznie się zmienił.

Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 z późn.zm.).

Wykres: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w hotelach, motelach, pensjonatach, oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nadzorowanych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2016-2018.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Świebodzinie w obiektach świadczących usługi noclegowe, zwracała szczególną uwagę na:

- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakość wody,
- gospodarkę ściekami i odpadami,
- postępowanie z brudną bielizną i pościelą,
- procedury utrzymania czystości, środki czystości i dezynfekcyjne,
- funkcjonowanie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- dokumentację zdrowotną pracowników,
- stan sanitarno – higieniczny i techniczny terenów przeznaczonych pod kempingi,

poła biwakowe i wokół budynków.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w tych obiektach potwierdziły wzrost standardu świadczonych usług poprzez systematycznie przeprowadzane remonty, modernizacje, zmianę wyposażenia pokoi gościnnych, zapewnienia sanitariatów w obrębie lub bezpośrednio w jednostkach mieszkalnych oraz całego zaplecza technicznego bazy noclegowej.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 6 decyzji administracyjnych i 5 zaleceń w hotelach, motelach oraz ośrodkach wypoczynkowych na poprawę stanu sanitarno - technicznego, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitu powierzchni armatury sanitarnej, stolarki drzwiowej, podłogi w pomieszczeniach sanitariatów, pokoi, korytarzy komunikacyjnych.

W dniu 13 sierpnia 2018r. przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną w związku z prośbą o interwencję, która dotyczyła warunków panujących na polu biwakowym w miejscowości Kosobudz, gmina Łagów - jakości wody pitnej, zbyt małej ilości pojemników na odpady, ogólnych warunków sanitarnych na „Leśnym” polu biwakowym nad jeziorem „Dziarg” w Kosobudzu. W związku z powyższym wniesioną prośbę o interwencję w zakresie warunków sanitarnych panujących na terenie ww. Pola Biwakowego w miejscowości Kosobudz, gm. Łagów należało uznać za bezzasadną.

W dniu 18 września 2018r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w związku z otrzymanym pismem interwencyjnym dotyczącym złej jakości wody i złego stanu sanitarno-porządkowego w Hotelu Bukowy Dworek w Gronowie 23. Przeprowadzona kontrola potwierdziła część zarzutów, które dotyczyły przebarwień w oczkach ustępowych w pokojach hotelowych i domkach oraz jakości ciepłej wody w dwóch ww. pokojach. Skontrolowane pokoje zastano czyste, bieżący stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

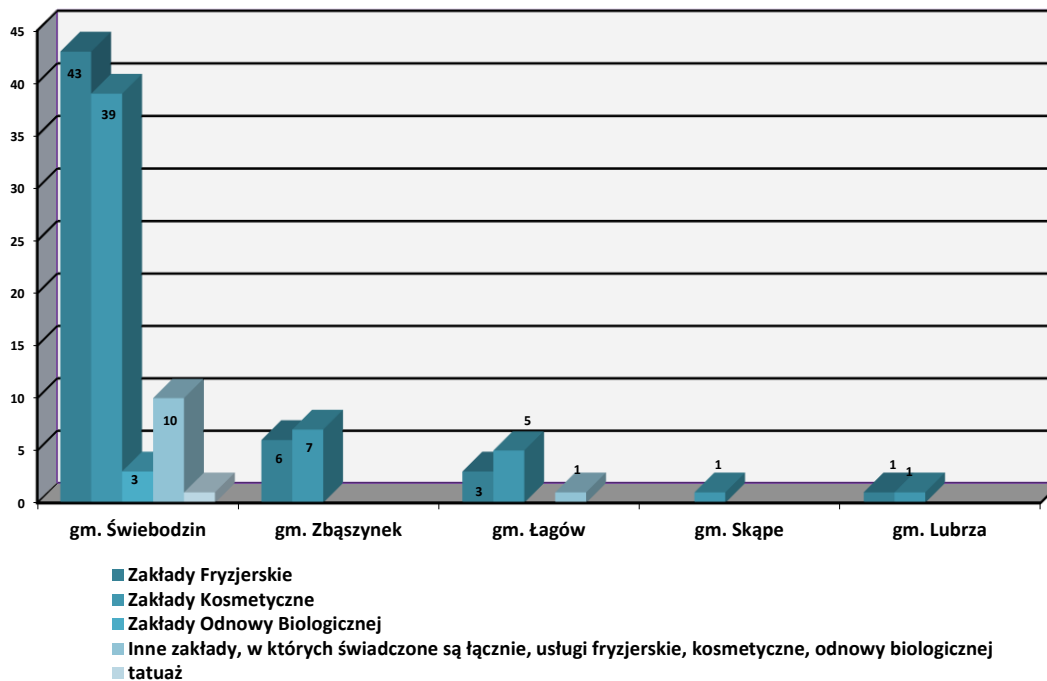
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

W 2018r. skontrolowano 82 spośród 119 tego typu obiektów, co stanowi 69%. Objęto nadzorem 23 zakłady fryzjerskie, 46 zakładów kosmetycznych, 2 zakłady tatuażu, 11 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. W analizowanym okresie skontrolowano **82** obiektów, przeprowadzono łącznie **102** kontrole.

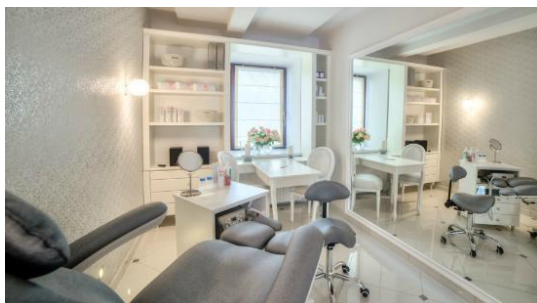
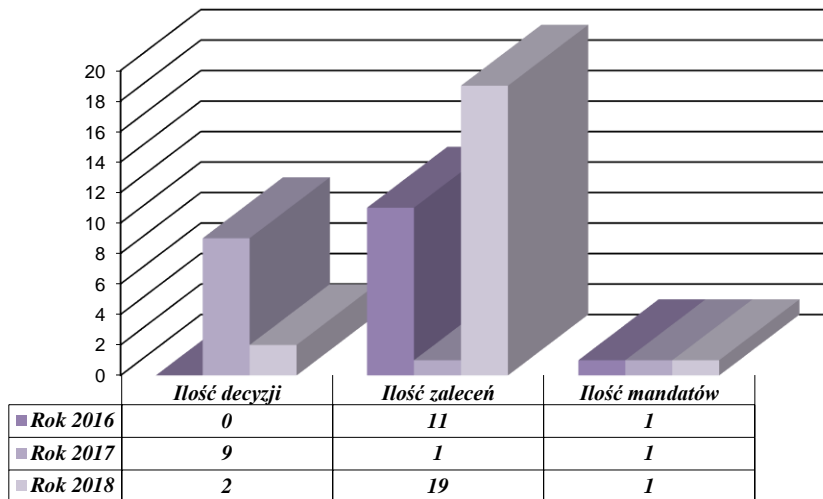
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej stanowiły najliczniejszą grupę obiektów komunalnych, charakteryzującą się największym zróżnicowaniem pod względem technicznym: od niewielkich obiektów - obsługiwanych przez jedną osobę, poprzez zakłady średniej wielkości, po firmowe salony fryzjersko-kosmetyczne, wyposażone w sprzęt najnowszej generacji.

Wykres: Zestawienie ilości zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie w 2018r. z podziałem na gminy

W porównaniu do lat poprzednich można stwierdzić, że dzięki podjętym działaniom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego większość zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego poprawiło warunki sanitarne w zakładach.

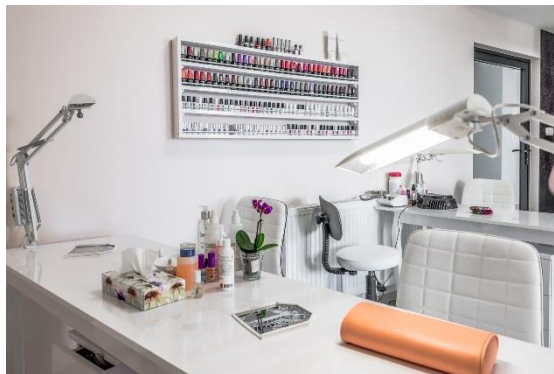
Wykres: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w roku 2018

Podczas przeprowadzanych kontroli w tych obiektach kontrolowano przestrzeganie zasad dezynfekcji, posiadanych środków do dezynfekcji i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielorazowego użytku. Również sprawdzano czy zakłady te mają podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych (głównie w zakładach kosmetycznych). Omawiano w trakcie kontroli sposób przechowywania sprzętu i materiału

wykorzystywanego do świadczenia usług przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek. Personel w niewielu zakładach kosmetycznych wykorzystuje do sterylizacji sterylizatory kulkowe. Z roku na rok rośnie liczba zakładów która jest wyposażona w autoklawy bądź podmioty te mają podpisane umowy na świadczenie usług sterylizacji z podmiotem zewnętrznym.

W nielicznych zakładach fryzjerskich przeprowadzana była dezynfekcja z wykorzystaniem promieniowania UV. Również podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji oraz prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku (fartuchy, pelerynki, ręczniki) najczęściej była prana poza zakładami przez właścicieli we własnym domu. Powszechne staje się stosowanie bielizny jednorazowego użytku w zakładach świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne.

Wymagania dla zakładów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 poz. 151). Jedną z ważniejszych regulacji jest art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

W zakładach odnowy biologicznej typu solaria, siłownie zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zasad dezynfekcji. Kabiny do opalania i sprzęt sportowy były dezynfekowane odpowiednimi środkami, a informacja o ich umyciu umieszczona była w widocznym miejscu. Właściciele obiektów posiadali podpisane umowy na utylizację starych zużytych lamp z firmami specjalistycznymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w związku z wejściem w życie z dniem 16 lutego 2018r. ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz.U.2017 poz. 2111), której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry, wywołujące efekt opalenizny, przeprowadzono kontrole w ww. obiektach

Główną zmianą jaką wprowadza ww. ustawa jest zakaz reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, w szczególności:

1. w telewizji, radiu, prasie, kinach, podmiotach leczniczych, szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych, na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz w innych miejscach publicznych;
2. na plakatach, w tym plakatach wielkoformatowych;
3. w środkach usług informatycznych.

W roku 2018 nałożono 1 mandat karny na kwotę 150,00 zł za zły stan sanitarno-higieniczny na właściciela zakładu fryzjersko-kosmetycznego, a które dotyczyły m.in. nie realizowania opracowanych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi w zakładzie oraz nie przestrzeganie prawidłowego stanu sanitarno-porządkowego.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 2 decyzje administracyjne i 16 zaleceń w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu na poprawę stanu sanitarno-technicznego, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitu powierzchni wyposażenia, opracowania procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie decyzji i zaleceń. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się cztery placówki takie jak Środowiskowy Dom Samopomocy w Świebodzinie, Powiatowy Dom Dziennego Pobytu „Homini” w Świebodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świebodzinie i Dzienny Dom „Senior-Wigor” w Zbąszynku. W roku 2018 skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

W ww. obiektach prowadzone są terapie zajęciowe dla osób w szczególności samotnym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym, którzy z powodu choroby, niepełnosprawności lub z innych przyczyn takiej pomocy potrzebują. Zapewnione są sanitariaty dla przebywających w nich osób. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, a nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej.

PRALNIE

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej znajduje się 1 pralnia. Pralnia znajduje się w miejscowości Świebodzin i wykonuje usługi prania bielizny pościelowej dla obiektów użyteczności publicznej typu ośrodki wypoczynkowe, hotele oraz pranie bielizny szpitalnej. Obiekt zaopatrzony jest w instalację wodociągową i kanalizacyjną. Pomieszczenia pralni są urządzone w sposób zapewniający zachowanie bariery higienicznej dla pracowników z tych dwóch stref.

NOCLEGOWNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie skontrolował 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, przeprowadzono 3 kontrole.

Placówka ta dysponuje ok. 30 miejscami noclegowymi dla potrzebujących, w okresie zimowym i ostrych mrozów. Dla osób przebywających w tych obiektach zapewnione są pokoje, sanitariaty. Pokoje wyposażone są w łóżka, szafy, stoły i krzesła. Zapewniona jest bielizna pościelowa tj. kołdry, poduszki, koce, powłoczki. Zapewniono środki czystości.

W trakcie prowadzonych w noclegowniach kontroli sanitarnych, stwierdzano zachowanie bieżącej czystości oraz dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. O stan sanitarny tych obiektów, dbają mieszkańcy noclegowni - we własnym zakresie sprzątający pokoje, łazienki, WC, korytarze i piorący bieliznę. Opieka medyczna zapewniana jest w miejscowych przychodniach. W obiekcie tych zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda oraz ogrzewanie. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał zalecenia na poprawę stanu sanitarno-technicznego, która dotyczyła złego stanu sanitarno-technicznego tj.: w miejscu do prania i suszenia bielizny osobistej - powierzchni ścian i sufitu, w pomieszczeniu sanitarnym powierzchni metalowej rury przy prysznicu, powierzchni metalowych framug drzwi w toaletach. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

KĄPIELISKA I MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie objął kontrolą 5 kąpielisk. **Wszystkie uchwały o kąpieliskach były pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Świebodzinie.**

L.p.	Nazwa kąpieliska	Adres kąpieliska
1	Kąpielisko „Przystań Wodna ZSMP” w Łagowie	Łagów, ul. Toporowska 4, gmina Łagów
2	Kąpielisko Miejskie nad jeziorem Wilkowskim	Wilkowo działka nr 34/10 w obrębie wsi Wilkowo, gmina Świebodzin
3	Kąpielisko Plaża Gminna Niesulice Nr 1	Niesulice przy dz. ewid. nr 1/4 obręb Przełazy, gmina Lubrza
4	Kąpielisko Plaża Gminna Niesulice Nr 2	Niesulice, przy dz. ewid.nr 145/18, obręb Niesulice, gmina Skąpe
5	Kąpielisko O.W. ”Kormoran” w Niesulicach	Działka Nr 1/8 obręb Przełazy, gmina Lubrza

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zatwierdził przekazane przez organizatorów kąpielisk harmonogramy pobierania próbek wody wraz z wyznaczonymi punktami poboru. Organizatorzy w ramach kontroli wewnętrznej pobierali próbki wody zgodnie z ustalonym harmonogramem przez cały sezon letni.

W roku 2018 r. skontrolowano 5 kąpielisk, w zakresie stanu sanitarno-higienicznego plaż wokół akwenu, oznakowania kąpieliska - nie stwierdzono nieprawidłowości. Nadzór nad bezpieczeństwem osób kąpiących się sprawowali ratownicy wyposażeni w podstawowy sprzęt ratunkowy. Kąpieliska oznakowane były prawidłowo przy pomocy tablic informacyjnych, na których widniały m.in. bieżące oceny jakości wody wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie. W widocznym miejscu umieszczone były regulaminy korzystania z kąpielisk. W trakcie kontroli czystość bieżąca na kąpieliskach i terenach przyległych do nich była zapewniona.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej została pobrana woda do badań laboratoryjnych przez PPIS w Świebodzinie. Kolejne pobory prób wody w trakcie trwania sezonu należały do organizatora kąpieliska. Po analizie wyników stwierdzano przydatność wody do kąpeli –wyniki badań wszystkich próbek wody były prawidłowe. Wydano 23 oceny jakości wody w kąpieliskach oraz 9 komunikatów.

O jakości wody w kąpieliskach informowano społeczeństwo poprzez umieszczanie informacji na tablicach informacyjnych zlokalizowanych przy kąpieliskach, w serwisie kąpieliskowym dostępnym na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Świebodzinie. Wszystkie komunikaty przekazywano także Urzędom Gmin i Starostwu.

Jeziro Niestysz przy O.W. "Kormoran"

Źródło: Mapio.net

Plaża gminna w Niesulicach – Jezero Niestysz

Źródło: wrotalubuskie.eu

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W roku 2018 r. na terenie powiatu świebodzińskiego utworzono siedem miejsc wykorzystywanych do kąpieli tj:

L.p.	Nazwa miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli	Adres miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli
1	Plaża „Goszcza” w Lubrzy	Działka nr 607/14 obręb Lubrza
2	Plaża Tyczyno w Tyczynie	Działka nr 1/4 Obręb Przełazy
3	Gminna plaża nad jeziorem Paklicko Wielkie	Działka ewid. Nr 329 i 13 w obrębie Nowy Dworek
4	Ośrodek Kolonijno-Wypoczynkowy „Nowy Dworek” w Nowym Dworku	Działka ewid. Nr 329 i 14 w obrębie Nowy Dworek
5	Ośrodek Kolonijno-Wypoczynkowy „Nowy Dworek” w Nowym Dworku	Działka ewid. Nr 329 14 w obrębie Nowy Dworek

6	Ośrodek Wypoczynkowy „Leśnik” w Łagowie	Łagów ul. Chrobrego 10
7	Plaża ZHP Wrocław w Tyczynie	Baza Obozowa ZHP Wrocław w Tyczynie

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego we wszystkich w/w miejscach w ramach kontroli urzędowej pobrane zostały do badań próbki wody. Jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz.U.2011.86.478 ze zmianami).

Kontrola wewnętrzna odbywała się zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świebodzinie. Każdorazowo wydawano oceny jakości wody oraz umieszczano powyższe informacje na stronie internetowej PSSE, wszystkie próby spełniały wymagania obowiązującego rozporządzenia (łącznie organizatorzy pobrali 7 prób wody). Podczas kontroli sanitarnych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli dokonywana była wizualna ocena jakości wody sprawdzająca m.in., czy woda ma naturalny zapach i czy brak jest widocznych plam oleju i innych substancji oraz przedmiotów pływających na powierzchni wody. Na terenie plaż znajdowały się pojemniki na odpady komunalne codziennie opróżniane przez organizatorów. Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli oznakowane były zgodnie z przepisami przy pomocy tablicy informacyjnej.

W widocznych miejscach znajdowały się m.in. regulaminy korzystania z obiektów, oceny jakości wody, dane organizatora i państwowego inspektora sanitarnego kontrolującego dane miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli. Czystość bieżąca na terenie skontrolowanych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli była zachowana.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli przy O.W. Nowy Dworek

Źródło: [http://sun-sport.pl/lato-2017/images/stories/sunsport/lato-2015/osrodki/nowy-dworek/nowy-dworek\(11\).JPG](http://sun-sport.pl/lato-2017/images/stories/sunsport/lato-2015/osrodki/nowy-dworek/nowy-dworek(11).JPG)

Ustępy publiczne

- Liczba obiektów według ewidencji - 15
- Liczba obiektów skontrolowanych - 7
- Liczba przeprowadzonych kontroli - 7

W nadzorze Stacji znajdują się 15 ustępów w tym : 3 publiczne i 12 ogólnodostępnych.

Skontrolowane ustępy ogólnodostępne zachowane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.. Dodatkowo wydzielone w nich były pomieszczenia dla obsługi i zaplecza magazynowe na środki czystości i dezynfekcyjne. W toaletach dostępna była bieżąca woda z wodociągów publicznych, nieczystości płynne odprowadzane były do kanalizacji. Obiekty zaopatrzone były w kosze na odpady komunalne, środki czystościowe, higieniczne i dezynfekcyjne. Dezynfekcja sanitariatów prowadzona była przy użyciu ogólnodostępnych w handlu środków dezynfekcyjnych. Zapewniona była odpowiednia wentylacja pomieszczeń. Przy umywalkach i na podłogach powierzchnie były zmywalne, gładkie i odporne na działanie środków dezynfekcyjnych. Umywalki zaopatrzone w mydło w płynie, suszarki do rąk, zasobniki z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemniki na zużyte ręczniki. Apteczki pierwszej pomocy były zapewnione. W wyżej wymienionych obiektach podczas kontroli stanu sanitarnego nie stwierdzono nieprawidłowości.

Cmentarze

- **Liczba obiektów według ewidencji- 28**
- **Liczba obiektów skontrolowanych – 8**
- **Liczba przeprowadzonych kontroli - 8**

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nadzoruje 28 cmentarzy –skontrolowano-8. Tereny cmentarzy ogrodzone były w sposób trwały. Do celów gospodarczych (porządkowych) na teren cmentarzy doprowadzona została woda z wodociągów publicznych. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i kontenerach znajdujących się w wydzielonych miejscach cmentarzy , a następnie odbierane przez specjalistyczne firmy. Drogi i aleje cmentarne były utwardzone. Cmentarze utrzymywano w bieżącej czystości i porządku.

Inne obiekty użyteczności publicznej

- **Liczba obiektów według ewidencji – 38**
- **Liczba obiektów skontrolowanych - 7**
- **Liczba przeprowadzonych kontroli- 7**

Stacje Paliw

W ewidencji znajdują się 16 Stacji Paliw, w roku 2018 skontrolowano -8.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno – porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. W trakcie kontroli szczególnie zwracano uwagę na toalety ogólnodostępne, w których nie stwierdzono uchybień sanitarnych. We wszystkich znajdowały się środki higieny tj.: papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk, podpisane były umowy na wywóz nieczystości stałe przez wyspecjalizowane firmy.

Obiekty Sportowe

W nadzorze stacji znajdują się 4 obiekty sportowe – skontrolowano 1

W roku 2018 przeprowadzono kontrolę Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zbąszynku .

Obiekt ten utrzymany jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Podczas kontroli zwrócono uwagę na węzeł sanitarny (WC, natryski),

w których nie stwierdzono istotnych uchybień. Właściciel obiektu ma podpisaną umowę na wywóz nieczystości stałe.

Obiekty Kulturalno-Widowiskowe

Na terenie powiatu świebodzińskiego nadzorowane są 4 obiekty kulturalno-widowiskowe, w 2018r skontrolowano -1.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno- technicznego w Zbąszyneckim Ośrodku Kultury w Zbąszynku , która dotyczyła doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian przy wejściu do klubu ”Bingo” i salę taneczną.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że uchybienia zawarte w przedmiotowej decyzji zostały w całości wykonane.

Parkingi

W ewidencji Stacji znajduje się 7 parkingów – skontrolowano -1. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Teren parkingu utwardzony kostką brukową, oświetlony, zapewnione były kosze na odpady komunalne. Właściciel obiektu ma podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych

Pola Namiotowe

W ewidencji Stacji znajduje się 7 pól namiotowych.

W roku 2018 skontrolowano 5 pól namiotowych. Wszystkie skontrolowane pola zlokalizowane są w miejscowości Tyczyno. Każde pole jest ogrodzone, na każdym znajduje się regulamin korzystania z pola, zapewnione były pojemniki na odpady komunalne. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Zapewniono dla osób wypoczywających sanitariaty suche. Toalety utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym, zapewniony był papier toaletowy. Dezynfekcja sanitariatów odbywała się codziennie przez osobę odpowiedzialną za porządek i czystość na polu namiotowym. Na terenie pola namiotowego ustawiono dwukomorowe zlewy do mycia naczyń. Woda była odprowadzona bezpośrednio do zbiorników bezodpływowych – opróżniane na bieżąco „na telefon”. Teren obozowisk utrzymano w dobrym stanie sanitarno-porządkowym. Zapewnione były kontenery na odpady komunalne, opróżnione na bieżąco przez firmę, z którą podpisana została umowa.

KOSOBUDZ???

Targowisko

W nadzorze Stacji znajdują się dwa targowiska w Zbąszynku i Świebodzinie.

Przeprowadzona kontrola Targowiska w Świebodzinie wykazała, że stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Teren targowiska jest utwardzony kostką brukową , oświetlony. Woda dostarczana jest do pawilonów z wodociągu publicznego a nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. W pasażach handlowych ustawione są pojemniki na odpady komunalne , które po godz. 16:00 są opróżniane. Plac Targowy jest codziennie sprzątnięty przez osoby które odpowiedzialne są za czystość i porządek na terenie obiektu. Właściciel ma podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych.

IV. Środki transportu.

W roku 2018 skontrolowano dwa transporty do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Transporty posiadały kabiny odizolowane od części przeznaczonej do umieszczenia zwłok i szczątków ludzkich. W części przeznaczonej na umieszczenie zwłok nie ma miejsc siedzących. Podłogi wykonane są z materiału łatwo zmywalnego, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych. W kabinach wydzielono miejsce do przechowywania środków dezynfekujących, sprzętu myjąco-czyszczącego, worków foliowych, rękawic jednorazowego użytku. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Podsumowanie:

W roku 2018 w zakresie Higieny Komunalnej:

- wykonano **514** kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej
- pobrano w ramach nadzoru próbek **242** (w tym **191** próbek wody przeznaczonej do spożycia, **33** próbki ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 6 próbek z kąpielisk, **6** próbki z miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, **6** próbek wody z basenów),
- wydano **21** decyzji na zły stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej i ujęć wodociągowych oraz **46** decyzji opłatowych - **67** decyzji łącznie,
- wydano **8** decyzji na nieprawidłową jakość wody do spożycia oraz **45** decyzji opłatowych – **53** decyzji łącznie,
- nałożono 8 mandatów karne na łączną kwotę **950 zł**

Wykres: Mandaty, decyzje i zalecenia w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

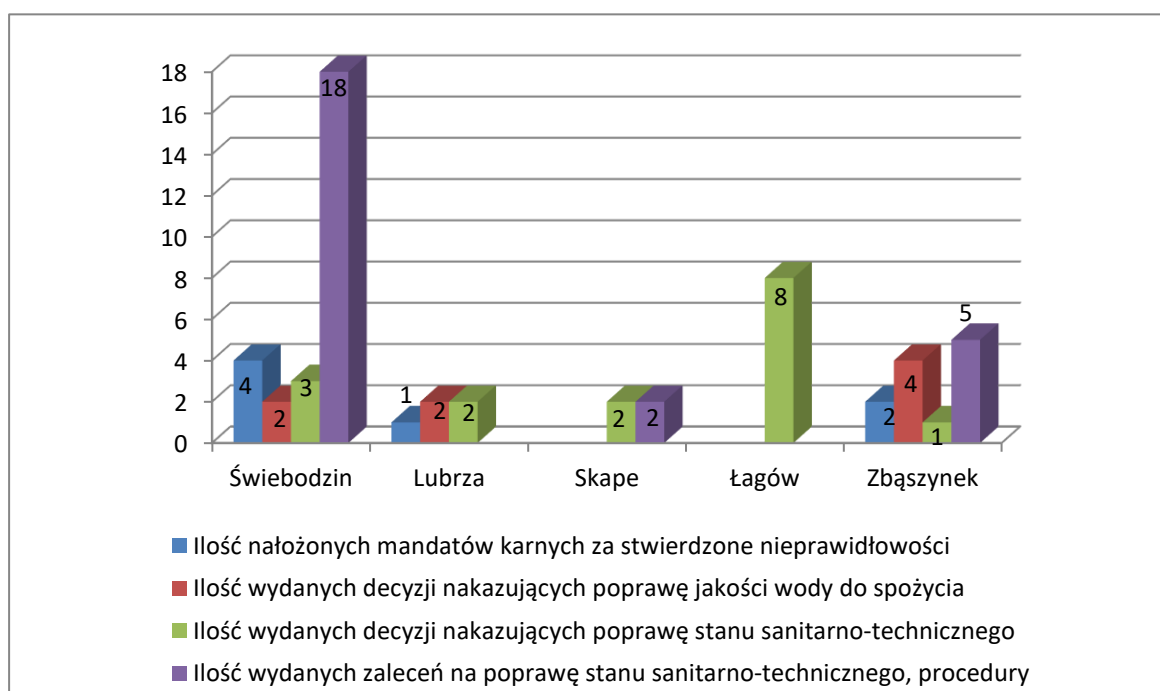
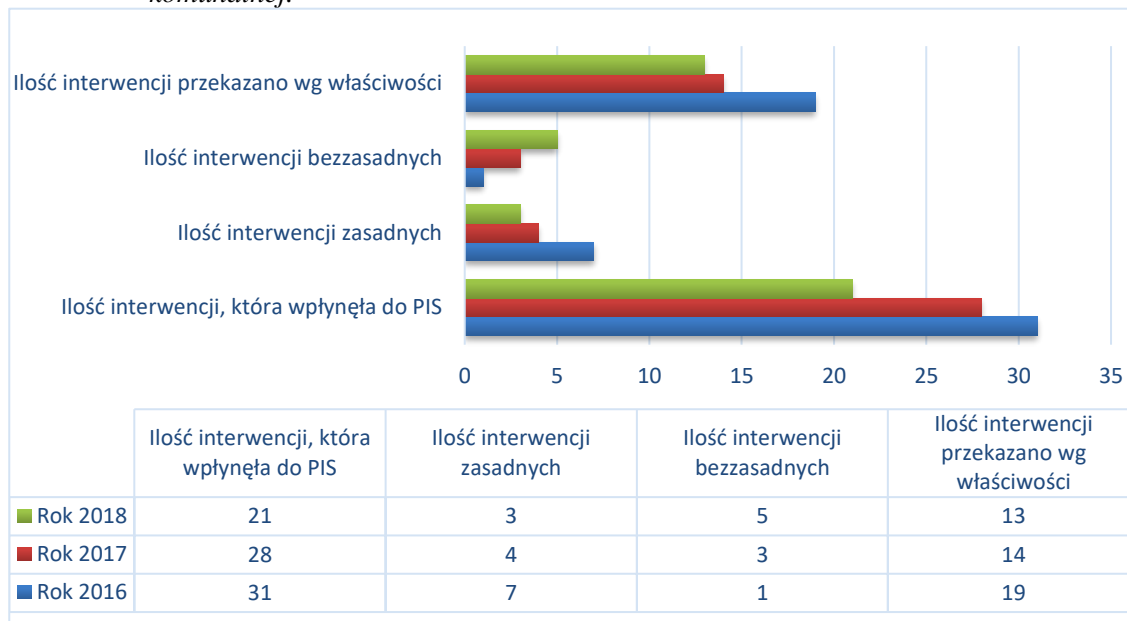

Tabela: Ilość działań represyjnych w 2018r. w obiektach użyteczności publicznej przez PPIS w Świebodzińsku z podziałem na Gminy

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za	Kwota nałożonych mandatów karnych	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu	Ilość wydanych zaleceń na poprawę stanu sanitarno-

	<i>stwierdzone nieprawidłowości sanitarno- higieniczne</i>		<i>jakości wody do spożycia</i>	<i>sanitarno- technicznego</i>	<i>technicznego, procedury</i>
Świebodzin	4	550	2	3	18
Lubrza	1	100	2	2	0
Skąpe	0	0	-	2	2
Łągów	0	0	-	8	0
Szczaniec	0	0	-	0	0
Zbąszynek	2	200	4	1	5

Wykres ..: Ilość wniesionych interwencji w 2018r. w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny komunalnej i środowiska, w roku 2018 do Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Świebodzińskim wniesiono w sprawie interwencji 21 wniosków, z których 8 - rozpatrzono we własnym zakresie, a 13 – przekazano wg własności jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Po rozpatrzeniu interwencji uznano - 3 jako zasadne, - 5 bezzasadnych. Dotyczyły one: jakości wody do spożycia, gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz otoczenia człowieka i stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej;

EKSHUMACJE i PRZEWÓZ ZWŁOK

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzińskim wydał:

- 126 decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich
- 10 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa.
- 1 decyzję w sprawie wywozu zwłok ludzkich poza granice państwa.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzińskim wydaje decyzję zezwalającą na przeprowadzenie ekshumacji w okresie od 16 października do 15 kwietnia, która może być wykonywana we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. W czasie przeprowadzania ekshumacji upoważnieni przez PPIS w Świebodzińskim

pracownicy kontrolują prawidłowość przeprowadzanych czynności ekshumacyjnych.

IMPREZY MASOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2018r. poz. 1870 z późn. zm.), wydał **10** zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych na terenie powiatu świebodzińskiego. W czasie trwania imprezy dokonano **5** kontroli w zakresie organizacji imprezy tzn. zapewnienie porządku, sanitariatów, wody przeznaczonej do spożycia, zapewnienie pojemników na odpady.

Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej tj: hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej jest systematycznie odnawiana i modernizowana. Ma to związek z dużą konkurencyjnością na rynku. Zaznacza się też sukcesywne rozszerzanie zakresu świadczonych usług. Stan sanitarno-higieniczny większości zakładów utrzymany jest na zadowalającym poziomie co może świadczyć o większej świadomości podmiotów prowadzących działalność nt. zagrożeń wynikających z nieprawidłowej dezynfekcji, sterylizacji czy dbania o higienę w ww. obiektach, choć zdarza się zastać zaniedbania wymagające działań represyjnych.

Stan sanitarny w opisanych grupach obiektów użyteczności publicznej jest stabilny, w dużej liczbie oceniany jako dobry. Jednakże należy stwierdzić, że duży wpływ na ten stan mają zapisy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, które zobowiązują organ kontroli do zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Ponadto ustawa określa w jakim terminie można przeprowadzić kontrolę od doręczenia zawiadomienia. W związku z tym przedsiębiorca może przygotować się do kontroli jak również przez okres miesiąca od otrzymania zawiadomienia o kontroli zadbać w obiekcie o utrzymanie właściwego stanu sanitarno – higienicznego.

sporządził:

- Anita Witczak - w zakresie nadzoru nad wodą do spożycia,
- Małgorzata Ostrowska - w zakresie szpitali, przychodni, zakładów kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, fryzjerskich, miejsc wypoczynku, pralnie
- Wiesława Kolankiewicz -w zakresie miejsc użyteczności publicznej pozostałych Kapielisk i MWK.

4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Podstawowym celem działania Sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu świebodzińskiego. Cel ten realizowano głównie poprzez prowadzenie urzędowych kontroli w zakresie spełnienia odpowiednich wymagań sanitarnych i zdrowotnych przez nadzorowanie zakłady oraz pobieranie do badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych, przedmiotów użytku w określonych kierunkach, celem sprawdzenia ich zgodności w świetle obowiązującego prawa żywnościowego.

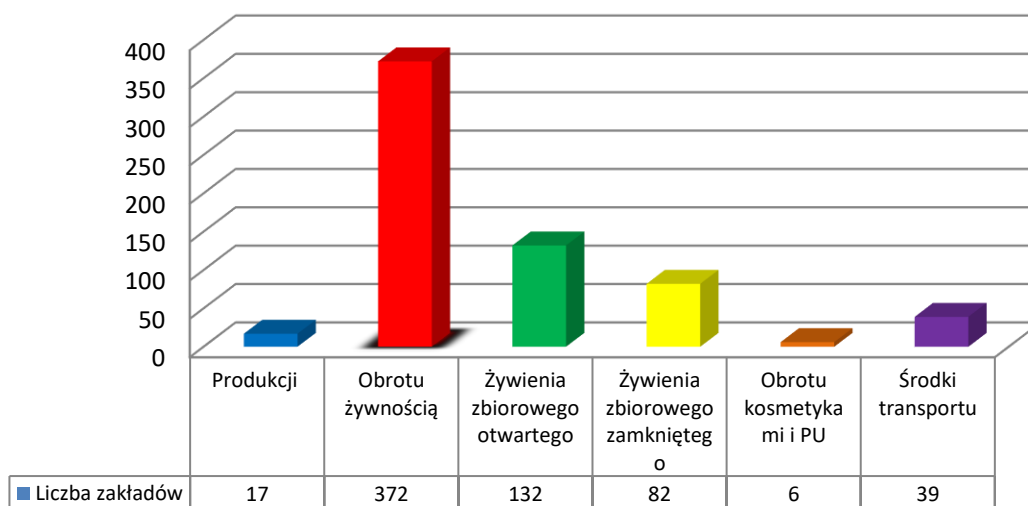
Tabela nr 4.1: Liczba zakładów żywnościowych znajdujących się w ewidencji PPIS w Świebodzinie na przestrzeni lat 2014–2018

Lp.	Rodzaje obiektów	Rok					Przyrost/Zmniejsza		
		2014	2015	2016	2017	2018	2014 2018	2015 2018	2016 2018
1.	Zakłady produkcji żywności	14	13	13	16	17	+3	+4	+4
2.	Zakłady obrotu żywnością	342	361	376	381	372	+30	+11	-4
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	148	137	135	135	132	-16	-5	-3
4.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	81	80	81	84	82	+1	+2	-1
5.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obiekty obrotu kosmetykami	12	11	12	15	16	+4	+5	+3
Ogólna liczba zakładów		597	628	617	631	619	+22	-9	+2
Środki transportu żywności		22	26	29	34	39	+17	+13	+10

W roku 2018 w ewidencji zarejestrowano **658** obiektów, w tym **616** zakładów żywnościowo-żywnościowych, **10** obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, **6** miejsc obrotu kosmetykami oraz odnotowano **39** środków transportu. W sumie przeprowadzono w tych obiektach **471** kontroli sanitarnych.

Struktura nadzorowanych zakładów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu świebodzińskiego

Wykres nr 4.2: Ilość obiektów żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na grupy ze względu na rodzaj prowadzonej działalności w 2018.

W 2018 roku w sumie wydano **127 decyzji administracyjnych**, w tym 5 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności oraz tj.:

- 40 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- 46 decyzji dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności;
- 7 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji nakazujących;
- 18 decyzji dot. wprowadzenia zmian związanych z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności w zakładach;
- 3 decyzje umarzające wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych;
- 4 decyzje odmowne zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów z uwagi na niespełnienie wymagań prawa żywnościowego przez te zakłady;
- 4 decyzje wygaszające z uwagi na to, iż wydane decyzje administracyjne stały się bezprzedmiotowe w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmioty w zakładach, na które wydano decyzje administracyjne.

Zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów uzyskało **38** obiektów, ponadto wydano **12** - zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. Ponadto wydano **8** - zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności, które dot. głównie przedsiębiorców wprowadzających do obrotu środki spożywcze opakowane trwale mikrobiologicznie oraz wprowadzających do obrotu przedmioty użytku. Natomiast w roku 2018 r. nie wydano zaświadczeń dla producentów produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w nadzorowanych obiektach za stwierdzone nieprawidłowości głównie sanitarno-higieniczne nałożono 59 mandatów karnych.

Wykres nr 4.3: Liczba zakładów i ilość kontroli przeprowadzonych w 2018r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na Gminy

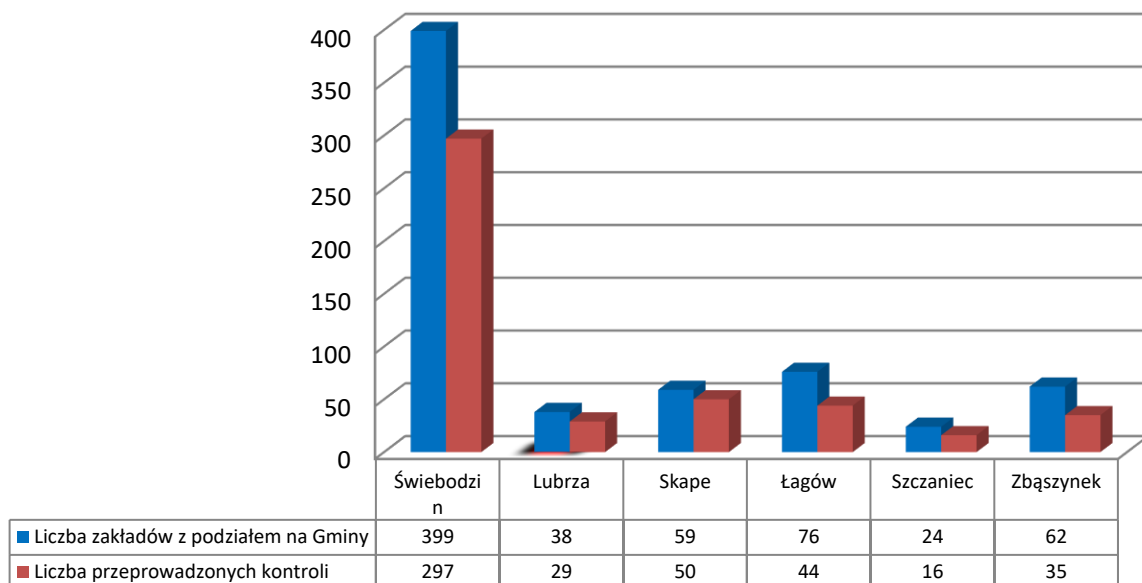

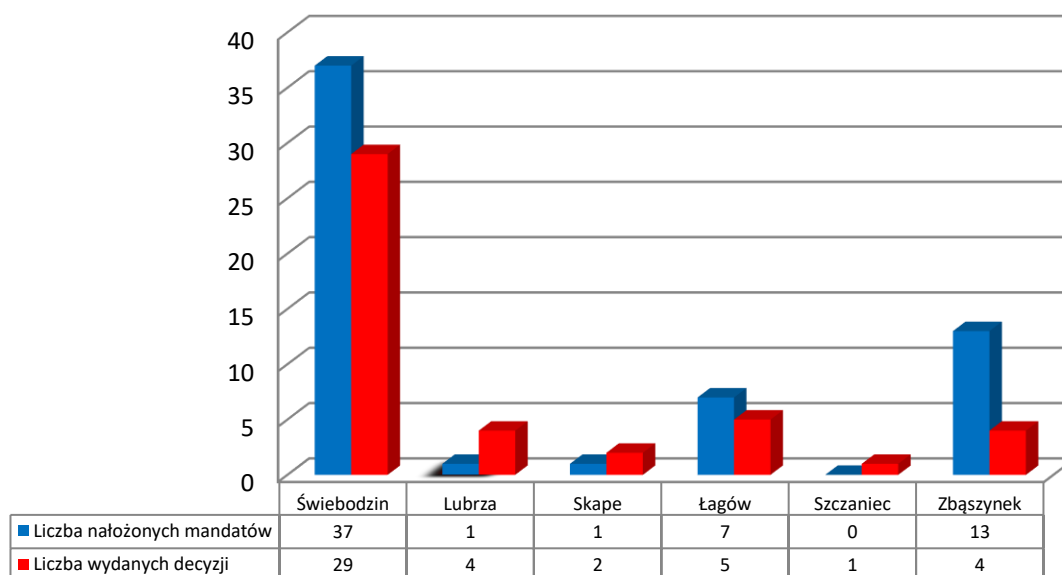
Tabela nr: Ilość zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie w 2018r. z podziałem na Gminy

Gmina	Zakłady produkcyjne	Zakłady obrotu żywnością	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	Zakłady obrotu kosmetykami i PU	Środki transportu	razem
Świebodzin	14	288	48	34	16	31	399
Lubrza	0	14	16	6	0	2	38
Skąpe	1	30	12	14	0	2	59
Łągów	2	20	41	11	0	2	76
Szczaniec	0	17	3	3	0	1	24
Zbąszynek	0	34	12	14	1	1	62

Tabela nr: Ilość nałożonych mandatów karnych w 2018 r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na Gminy

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów karnych	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego
Świebodzin	37	8 550 zł	29
Lubrza	1	100 zł	4
Skąpe	1	150 zł	2
Łągów	7	1 500 zł	5
Szczaniec	0	0	1
Zbąszynek	13	3 650zł	4

Wykres nr Liczba nałożonych mandatów i decyzji wydanych w 2018r.. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie z podziałem na Gminy

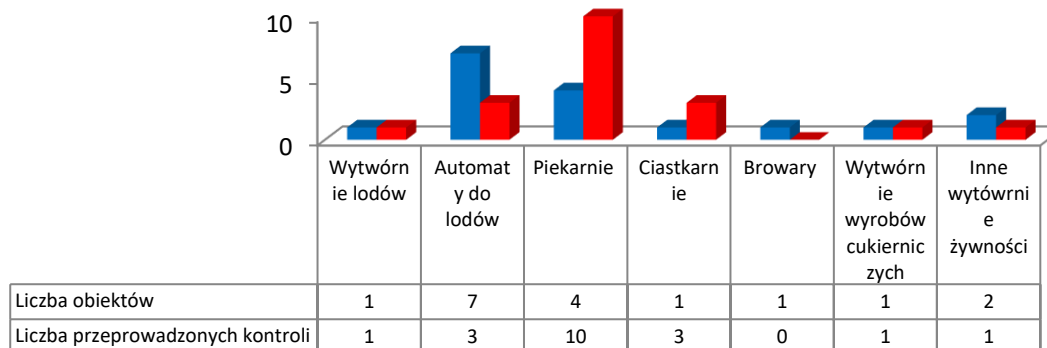

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI

Tabela nr 4.7.: Działania kontrolno-represyjne w zakładach produkujących żywność na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających oraz wpisu do rej. zakładów	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów	Kwota nałożony mandatów
17	19	2	5	4	1.000,-

Wykres nr 4.7: Liczba zakładów produkcyjnych nadzorowanych w 2018r.

Nałożone mandaty karne za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne dot.:

- niedopełnienia obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego w zakładzie tj. sprzętu będącego w bezpośrednim kontakcie z żywnością;

- nie wdrażania w zakładzie procedur opartych na zasadach HACCP wbrew obowiązkowi określone w art. 5 rozporządzenia 852/2004;
- niezabezpieczenie środków spożywczych przed ewentualnym zanieczyszczeniem;
- nie zapewnienie właściwej segregacji środków spożywczych,
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach.

W tej grupie pobrano 2 próbki, w tym 1 próbkę żywności w kierunku pozostałości metali, która nie została zdyskwalifikowana oraz próbkę tłuszczu (oleju) stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych. Badania dokonano za pomocą „OleoTestu”, w wyniku którego nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOCIĄ

Tabela nr 4.8: Działania kontrolno-represyjne w zakładach obrotu żywnością na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
372	256	15	66 (19)	33	8.350 zł

W dalszym ciągu pod szczególnym nadzorem znajdowały się obiekty z grupy wysokiego ryzyka tj.: sklepy mięsne, stoiska mięsno-wędliniarskie, sklepy wielopowierzchniowe tj. markety oraz obiekty, w których w poprzednim roku wykazano nieprawidłowości, szczególnie sanitarno - higieniczne.

W wyniku dokonywanych kontroli ww. obiektów stwierdzono, iż jakość świadczonych usług w sklepach mięsno –wędliniarskich utrzymała się na podobnym poziomie jak w roku 2017, natomiast w części sieci sklepów wielopowierzchniowych ów stwierdzono pogorszenie się stanu sanitarno – higienicznego, związku z tym podejmowano działania represyjne.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna/ Manat karny	Niezasadna
1.	dot. nie zachowania należytej higieny przy dostawie towaru do sklepu rybnego w Świebodzinie	1 (100zł)	
2.	dot. nie zachowania należytych warunków przechowywania środków spożywczych oraz wystąpienia dolegliwości gastrycznych po spożyciu tortu czekoladowego z dodatkiem alkoholu zakupionego w firmowym sklepie piekarniczo – cukierniczym		+
3.	dot. wprowadzania do obrotu produktu zakupionego w Markecie niewłaściwej jakości produktu pn. „Warzywa na patelnię po hiszpańsku.		+

4.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej w Sklepie spoż. – przem. przy stacji paliw.	1 (150 zł)	
5.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej tj. środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia w Sklepie spożywczo-przemysłowym w Szczañcu		+
6.	dot. nie zachowania należytego stanu sanitarno-higienicznego oraz nie zachowania higieny przy sprzedaży środków spożywczych w sklepie spożywczym w Świebodzinie	1 (400zł)	
7.	dot. nieprzestrzegania zasad sanitarno – higienicznych w zakładzie, wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych o zmienionych cechach organoleptycznych i po upływie terminu przydatności do spożycia, zatrudnienia pracowników nieposiadających aktualnych badań lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych oraz nieprowadzenia dokumentacji z zakresu GHP/GMP i systemu HACCP w sklepie mięsno-wędliniarskim w Świebodzinie	1 (400zł)	
8.	dot. obecności moli i ich larw na regałach w sali sprzedaży Marketu w dziale gdzie znajdują się produkty mączne		+
9.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej (głównie owoców) oraz nie zachowania higieny przy sprzedaży środków spożywczych w sklepie spożywczo-przemysłowym		+
10.	dot. nie przestrzegania zasad sanitarno-higienicznych w zakresie „zaopatrywania obu rąk w rękawice ochronne przy porcjowaniu wędlin” w sklepie mięsno-wędliniarskim w ramach posiadanych procedur		+
11.	dot. niezachowania właściwych warunków sanitarno – higienicznych przy obrocie żywnością w pomieszczeniach i otoczeniu w Hurtowni	1(200zł)	
Suma	11	5	6

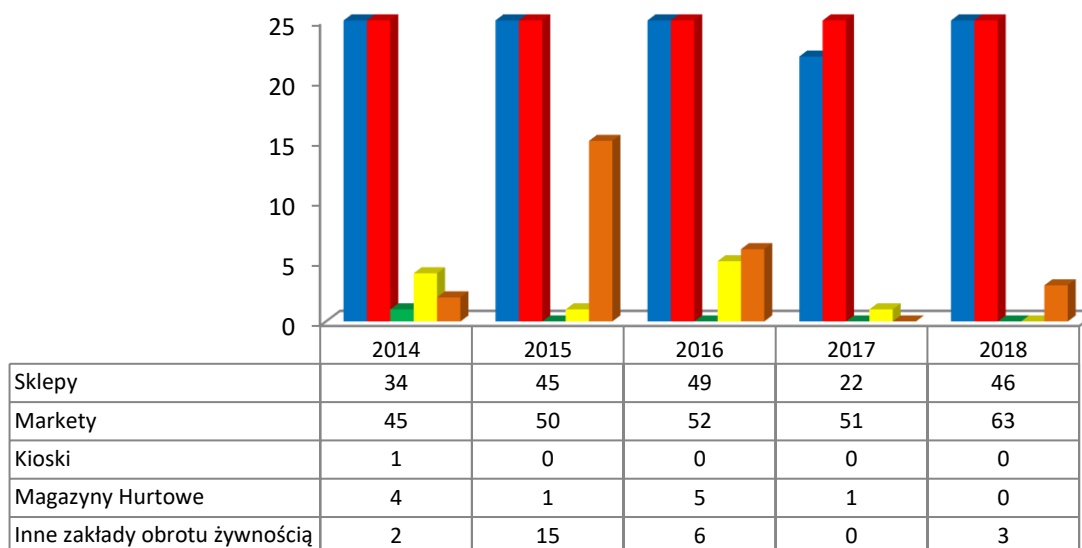
Pozostałe kontrole interwencyjne zostały przeprowadzone, w związku z otrzymanymi od LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismami, które dot. kwestionowanych produktów zgłaszanych głównie w ramach funkcjonowania systemu RASFF oraz w związku z organizowanymi na nadzorowanym terenie masowymi imprezami i dot. podmiotów prowadzących ruchome obiekty, które wprowadzały do obrotu żywność w trakcie uroczystości tj.: „Finał Dni Świebodzina”, „Koncert na zakończenie lata w Świebodzinie”, „XXI Festiwal Rock, Blues & Motocykle” w Łagowie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w obiektach obrotu żywnością za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne nałożono 33 mandaty karne na łączną kwotę 8350zł, w tym 10 dot. marketów. Nałożone mandaty dot. przede wszystkim nieprzestrzegania należytych warunków sanitarno-higienicznych w prowadzonych obiektach tj.:

- niezachowania czystości bieżącej w pomieszczeniach zakładu;
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia oraz o zmienionych cechach organoleptycznych;
- przechowywania środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta określonymi na opakowaniu;
- niezachowania prawidłowej segregacji, głównie w urządzeniach chłodniczych;
- braku przy umywalkach w zakładach środków do higienicznego mycia i suszenia rąk oraz odpowiednich w tym zakresie instrukcji stanowiskowych GHP, a także zamykanych pojemników na odpady;
- przetrzymywania sprzętu porządkowego w przypadkowych miejscach;

- nieporządek w pomieszczeniach żywnościowych;
- nieprzestrzeganie i niewdrażanie opracowanych dla obiektu instrukcji GHP i procedur opartych na zasadach systemu HACCP (dot. głównie braku lub niesystematycznie prowadzonych zapisów w rejestrach).

Wykres nr : Ilość pobranych próbek w latach 2014 – 2018 na terenie powiatu świebodzińskiego.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU OTWARTEGO

Bary, Restauracje i Kawiarnie

Tabela nr 4.10: Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota mandatów
58	44	5	11 (4)	7	2.050,00

Mandaty karny nałożono za nieprawidłowości sanitarno-higienicznych dot.:

- niezachowanie należytej czystości przy przygotowywaniu posiłków;
- niezachowanie prawidłowej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych wykorzystywanych przy przygotowywaniu serwowanych w zakładzie dań (łącznie przechowywano produkty tzw. czyste z surowcami brudnymi);
- przechowywanie środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta umieszczonymi na etykietach,

- za wykorzystywanie do przygotowywania dań środków spożywczych będących po upływie terminu przydatności do spożycia;
- za niezachowanie należytych warunków sanitarnych i higienicznych dla przetrzymywanych środków spożywczych (tj. brudne urządzenia chłodnicze);
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP.

W roku 2018 do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 13 próbek żywności w tych zakładach, które nie zostały zakwestionowane.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna	Niezasadna
1.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości, nie zachowania higieny przez pracowników przy serwowaniu dań (brudne sztućce, brudna odzież ochronna) w Kawiarni.	+	
Suma	1	1	0

Zakłady Małej Gastronomii

Tabela nr 4.11. Działania kontrolno-represyjne w zakładach małej gastronomii na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwot nałożon mandat
74	49	4	15 (4)	9	1.450,

Nałożone mandaty karne dot. nieprawidłowości sanitarno-higienicznych tj.:

- wykorzystywania do przygotowywania dań środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości;
- niezachowanie należytych warunków sanitarnych przy przygotowaniu i wprowadzaniu do obrotu żywności;
- niezachowanie należytej czystości i higieny w pomieszczeniach zakładu oraz ich wyposażenia;
- niezachowanie odpowiedniej segregacji dla przechowywanej żywności;
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP;
- za palenie wyrobów tytoniowych w lokalu gastronomiczno – usługowym;
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach.

W 2018r. nie wpłynęły pisma interwencyjne od osób skarżących dot. tej grupy obiektów.

W roku 2018 do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki tłuszczu (oleju) stosowanego do smażenia - w ramach urzędowej kontroli żywności w zakresie zawartości związków

polarnych. Badania dokonano za pomocą „OleoTestu”, w wyniku których nie wykazano nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych/ w tym nakazujących poprawę stanu sanit.-technicznego	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
82	86	23 (9)	5	850,00 zł.

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodziźnie w 2018 roku uzyskało 4 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.

Bufety przy zakładach pracy

Tabela nr : Działania kontrolno-represyjne w bufetach przy zakładach pracy na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
6	4	1	0	0

W roku 2018 decyzje dot. zatwierdzenia i wpisu do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodziźnie uzyskał 1 zakład.

W 2018 r. w wyniku przeprowadzonych kontroli w tych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno -technicznych i w związku z tym nie wydano decyzji nakazujących oraz nie nałożono mandatów karnych. Natomiast wydano 1 decyzję administracyjną dot. wykreślenia zakładu z rejestru zakładów, w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności.

Stolówki w Domach Wczasowych

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stolówki w Domach Wczasowych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
6	7	1	0	0

Bloki Żywienia w Szpitalach

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Bloki żywienia w szpitalach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów

			uchybień sanitarno- higieniczne	
3	6	2	1	150,-

W roku 2018 wszystkie ww. bloki żywienia ww. szpitali zostały skontrolowane. Łącznie przeprowadzono w nich **6** kontrole sanitarnych, w tym 3 kontrole sanitarne w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego oraz 1 kontrola interwencyjna i 2 kontrole sprawdzające.

Podczas kontroli w 1 bloku żywienia szpitala stwierdzono nieprawidłowości, za które nałożono mandat karny w wysokości 150 zł. dot. niewdrażania w zakładzie procedur opartych na zasadach HACCP wbrew obowiązkowi określone w przepisach prawa żywnościowego. Natomiast w wyniku przeprowadzonych kontroli pozostałych bloków żywienia stwierdzono, że są wdrożone i przestrzegane opracowane dla poszczególnych zakładów instrukcje z zakresu dobrej praktyki higienicznej oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP odpowiednio do zakresu i charakteru prowadzonej działalności.

W sumie wydano **2** decyzje administracyjne tj.: 1 dot. nakazów doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego powierzchni sufitu w pomieszczeniu oraz ścian w pomieszczeniach kuchni bloku żywienia oraz 1 decyzję wyrażającą zgodę na przedłużenie terminu wykonania obowiązków nałożonych obowiązków decyzją nakazującą poprawę stanu sanitarno – technicznego w pomieszczeniach zakładu.

W roku 2018 nie otrzymano 1 informacji od osoby skarżącej dot. przeprowadzenia kontroli interwencyjnej, w związku z dot. niewłaściwej jakości posiłków serwowanych w ww. szpitalu (tj. temperatury, niezgodności wydawanych posiłków, co do zastosowanych diet np. cukrzycowej) oraz nieprawidłowości związanych z rozdziałem posiłków w jednym z bloków żywienia szpitala. W wyniku przeprowadzonej kontroli potwierdzono część wniesionych zarzutów, w związku z którymi wydano zalecenia, a następnie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, w trakcie której stwierdzono poprawę i wykonanie zaleceń.

Ponadto skontrolowano zakład – kuchnię firmy cateringowej obsługującą dwa bloki żywienia w szpitalach, która znajduje się pod nadzorem PPIS w Świebodzinie. Ww. zakład znajduje się w rejestrze zakładów w grupie - zakłady usług cateringowych.

Bloki żywienia w domach opieki społecznej

W roku 2018 pod nadzorem PPIS znajdował się 1 obiekt tj. Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Usług Opiekuńczych w Świebodzinie, w którym przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładu. W wyniku kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych oraz higienicznych. Ponadto przeprowadzona kontrola wykazała, że w zakładzie są wdrożone i przestrzegane zasady GHP/GMP oraz z zakresu systemu HACCP. Informacje dot. powyższego zakładu:

- ok. 7 osób korzysta z całodziennego wyżywienia;
- dla ok. 26 osób posiłki dostarczane są w ramach usług opiekuńczych przez opiekunki;
 - ok. 47 osób bezdomnych korzysta z gorącego posiłku tj. zupy + wkładki;
- ok. 21 osób korzystających ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Świebodzinie.

Stołówki w żłobkach

W 2018 roku w ewidencji zakładów znajdował się 1 obiekt - Punkt żywienia w żłobku. W 2018 r. w tym punkcie w przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego. W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych oraz higienicznych, w związku z tym nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie nałożono mandatów karnych.

Żywnienie dzieci w tym obiekcie odbywa się w systemie cateringowym. Posiłki przygotowywane są w kuchni zewnętrznej i dostarczane środkiem transportu należącym do niniejszej firmy cateringowej. Firma cateringowa oraz środek transportu posiadają stosowne decyzje PPIS w zakresie świadczonych usług.

Stołówki szkolne

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki szkolne na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
18	21	8 (5)	0	0

W 2018 r. w ewidencji znajdowało się 18 stołówek szkolnych, w tym 6 w systemie cateringowym. W roku 2018 wydano 1 decyzję wykreślającą dany obiekt (w systemie cateringowym) z rejestru zakładów, w związku z zaprzestaniem prowadzenia w nim działalności.

Przeprowadzone w 2018 roku kontrole sanitarne wykazały, że we wszystkich zakładach wdrażane są opracowane instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz procedury oparte na zasadach systemu HACCP, co potwierdzano w przekładanej w zakładach dokumentacji, tj. prowadzonych na bieżąco zapisów w rejestrach.

W stołówkach szkolnych dokonywano również oceny stanu żywienia na podstawie okazanych jadłospisów i w większości oceniono je jako zgodne z obowiązującymi normami prawidłowego żywienia. W kilku przypadkach stwierdzono zbyt małą podaż owoców, na co zwracano uwagę w protokołach pokontrolnych podkreślając, iż stanowią one cenne źródło witamin i składników mineralnych.

Ponadto podczas kontroli sprawdzano czy posiłki są przygotowywane zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015r. w sprawie środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Stołówki w bursach i internatach

Tabela nr 4.17: Działania kontrolno-represyjne w żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w bursach i internatach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
----------------	------------------------------	--	--	---------------------------

		nakazujących poprawę warunków sanitarno- technicznych)		
2	3	0	0	0

W 2018 roku przeprowadzono 2 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładów i 1 kontrola sprawdzająca.

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – technicznych w tych zakładach i w związku z tym nie wydano decyzji administracyjnych. Stwierdzono natomiast w 1 zakładzie nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, za które na osoby odpowiedzialne nałożono 2 mandaty karne w łącznej wysokości 450 zł. Nieprawidłowości dot. m.in. braku środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy punktach wodnych w zakładzie oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. W wyniku kontroli sprawdzającej stwierdzono poprawę i usunięcie nieprawidłowości.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że w tych zakładach utrzymywane są wdrażane instrukcje GHP/GMP oraz procedury z zakresu systemu HACCP. Ponadto stwierdzono, że w tych obiektach prowadzone są zapisy w rejestrach potwierdzające wdrożenie ww. instrukcji i procedur.

Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach

Tabela nr 4.18: Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
6	6	0	0	0

W roku 2018 w tej grupie obiektów nie wydano decyzji administracyjnych. Natomiast przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, w związku z otrzymanym wynikiem dot. niewłaściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobranej w ramach nadzoru sanitarnego, pochodzącej z wodociągu lokalnego, pochodzącej z wodociągu lokalnego Ośrodka Wypoczynkowego. W trakcie kontroli stwierdzono, że podmiot w ww. obiekcie do przygotowywania posiłków zapewnił wodę konfekcjonowaną. Natomiast do dezynfekcji naczyń, wyposażenia i sprzętu zapewnił odpowiedni proces mycia i dezynfekcji termicznej. Natomiast dla dzieci zapewniono wodę do picia – konfekcjonowaną.

Kontrole sanitarne wykazały, że w większości zakładów opracowano i wdrożono instrukcje z zakresu GHP/GMP zawierających elementy oparte na zasadach systemu HACCP. W wyniku dokonanych kontroli stwierdzano w tych zakładach, iż w większości prowadzone są na bieżąco stosowne rejestry potwierdzające wdrożenie GHP i systemu HACCP.

W stołówkach na koloniach i obozach dokonano oceny stanu żywienia w zakładzie na podstawie okazanych jadłospisów i stwierdzono, że były one różnorodne pod względem smaku, zapachu i konsystencji. W/w jadłospisy oceniono jako zgodne z obowiązującymi normami racjonalnego żywienia.

Stołówki w przedszkolach

Tabela nr Struktura zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w przedszkolach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
21	1	26	6 (1)	1	150,-zł

W roku 2018 wydano na wniosek prowadzącego stołówkę w przedszkolu 1 decyzję wykreślającą obiekt z rejestru zakładów, w związku z zaprzestaniem prowadzenia w nim działalności. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, w związku z niezachowaniem higieny przez personel podczas wykonywania zabiegów mycia i dezynfekcji naczyń wielokrotnego użytku w punkcie żywienia oddziału przedszkolnego. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości sanitarno – higieniczne na osobę odpowiedzialną nałożono 1 mandat karny w wysokości 150 zł. (dot. niewdrażania w zakładzie instrukcji GHP/GMP oraz procedur z zakresu systemu HACCP oraz dot. niewłaściwie przeprowadzanych zabiegów mycia i dezynfekcji naczyń wielokrotnego użytku). Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono, że stan sanitarno – higieniczny uległ poprawie.

Dokonano ocen teoretycznych na podstawie okazanych jadłospisów, które nie budziły zastrzeżeń. W wyniku ww. ocen stwierdzano, że zawierały one produkty będące źródłem pełnowartościowego białka oraz produkty o wysokiej zawartości węglowodanów złożonych. Ocenione jadłospisy były zgodne z obowiązującymi normami prawidłowego żywienia. Ponadto podkreślano w trakcie kontroli, iż osoby odpowiedzialne za sposób żywienia dzieci w przedszkolach powinny kierować się zasadą, że tylko urozmaicone, atrakcyjne asortymentowo i kolorystycznie pożywienie dostarczy wszystkich niezbędnych składników odżywczych.

Zakłady usług cateringowych

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne w zakładach usług cateringowych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
4	4	3	0	-

W roku 2018 zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodziźnie uzyskał 1 zakład usług cateringowych dla odbiorców zewnętrznych. Wydano 3 decyzje, w tym 2 nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. powierzchni ścian i sufitu oraz 1o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanej decyzji nakazującej poprawę stanu sanitarno - technicznego.

Inne zakłady żywienia

Tabela nr . Działania kontrolno-represyjne w innych zakładach żywienia na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
----------------	------------------------------	--	--	---------------------------

		sanitarno- technicznych)		
14	7	2	1	100

W wyniku przeprowadzonych kontroli w tej grupie tych obiektów w roku 2018 wydano 2 decyzje administracyjne tj.: 1 - nakazującą poprawę warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń zakładu, 1 - decyzję w trybie natychmiastowej wykonalności dot. przeprowadzenia zabiegów DDD.

ŚRODKI TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

Tabela nr Działania kontrolno-represyjne środków transportu na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r

Ilość obiektów	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
39	8	9	1	0	-

W 2018 r. w wydano 1 decyzję dot. wykreślenia środka transportu do przewozu żywności z rejestru zakładów w związku z wyłączeniem ich z użytkowania.

OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA ZLOKALIZOWANYCH NA SZLAKACH I TRASACH TURYSTYCZNYCH

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 roku objęto nadzorem 65 obiektów żywności i żywienia, zlokalizowane na terenie miejscowości wypoczynkowych.

W roku 2018 w sumie skontrolowano 47 zakładów, przeprowadzając w nich łącznie 56 kontroli sanitarnych. Ww. kontrole sanitarne przeprowadzono w następujących rodzajach zakładów:

- sklepy spożywcze - 31 kontroli;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (tj. restauracje, bary, kawiarnie, punkty gastronomiczne) – 35 kontroli;
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – 14 kontroli;
- punkty sprzedaży lodów -1 kontrola.

Tabela nr Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego		
Gmina	Miejscowości	Ilość obiektów
Gmina Łagów	Łagów i Poźrzadło	32
Gmina Lubrza	Lubrza i Mostki	13

	Przełazy	1
	Krzeczkowo/Tyczyno	2
Gmina Skąpe	Niesulice	10
Gmina Świebodzin	Wilkowo	5
	Nowy Dworek	2
Razem obiektów:		65

Powyższe kontrole dotyczyły:

Liczba kontroli	Zakres
17 kontroli tematycznych	ocena stanu sanitarnego obiektów zlokalizowanych na trasach i w miejscowościach turystycznych oraz oceny zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności i żywienia w tych obiektach;
32 kontrole	ocena stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego/obrotu
7 kontroli sprawdzających	dot. sprawdzenia wykonania doraźnych zaleceń pokontrolnych, obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz po nałożonych grzywnach w drodze mandatów karnych

W sumie w sezonie letnim za stwierdzone nieprawidłowości, w tym sanitarno-higieniczne w tych obiektach nałożono 4 mandaty karne na kwotę 650 zł. tj. za.:

- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP;
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych tj. niezgodnie z zaleceniami określonymi przez producenta, umieszczonymi na etykietach;
- brak środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach.

W wyniku kontroli sprawdzających w w/w zakładach stwierdzono poprawę stanu sanitarno – higienicznego.

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzinie uzyskały 2 zakłady.

Ponadto wydano 13 decyzji administracyjnych tj.: 7 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności oraz 6 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego (dot. powierzchni ścian, sufitu, oraz wyposażenia w pomieszczeniach zakładów) .

Ponadto w 2018 roku przeprowadzono kontrole w 14 obiektach zlokalizowanych przy trasach turystycznych (DK2 i A-2) przebiegających od Poznania w kierunku Świecka obejmujących miejscowości Myszęcín, Świebodzin, Wilkowo, Mostki, Poźrzadło oraz Rogoziniec tj. w:

- 7 zakładach żywienia zbiorowego otwartego;
- 6 sklepach spożywczych;
- 1 punkcie sprzedaży środków spożywczych przy stacji paliw.

Łącznie przeprowadzono w nich 19 kontroli sanitarnych, tj.:

- 14 kontroli na podstawie odpowiednich arkuszy w zakresie oceny stanu sanitarnego;
- 4 kontrole sprawdzające, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno-higienicznymi w zakładach żywnościowych;
- 1 kontrola na wniosek przedsiębiorcy i zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów,

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne w tych obiektach i nałożono 4 mandaty karne na kwotę 800,00 zł za nieprzestrzeganie warunków sanitarnych w produkcji i obrocie środkami spożywczymi.

DZIAŁANIA W SYSTEMIE RASFF I RAPEX

W ramach systemu (RASFF) dot. wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt w roku 2018 otrzymywano powiadomienia alarmowe i informacyjne w zakresie produktów, które nie spełniały wymagań przepisów prawa żywnościowego i stanowiły zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W. zakresie przeprowadzono kontrole interwencyjne oraz dokonywano ustaleń nt. kwestionowanych produktów. Przesyłano również informacje do przedsiębiorców prowadzących obiekty będące przedmiotem ww. powiadomień.

W ramach systemu (RAPEX) dot. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach kosmetycznych. W roku 2018 nie otrzymano w tym zakresie informacji i notyfikacji, w związku z powyższym nie podejmowano działań.

OCENA JAKOŚCI WPROWADZANEJ DO OBROTU ŻYWNOŚCI, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW

Tabela nr Struktura zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018r.

Rodzaj zakładu	Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba pobranych próbek
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	10	1	0	1
Miejsca obrotu kosmetykami	6	7	0	1

W roku 2018 przeprowadzono 1 kontrolę w związku z pobraniem próbki do badań fizyko-chemicznych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu. Zbadana próbka nie została zdyskwalifikowana.

Ponadto w roku 2018 w rejestrze zakładów znajdowało się 6 miejsc obrotu kosmetykami. Łącznie przeprowadzono w nich 7 kontroli, w tym: kontrolę interwencyjną w związku z informacją otrzymaną od osoby skarżącej dot. złego stanu sanitarno – higienicznego zakładu oraz wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. W wyniku kontroli stwierdzono zasadność wniesionych zarzutów, w związku z powyższym na osobę odpowiedzialną nałożono 1 mandat karny w wysokości 250zł.

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji administracyjnych.

INTERWENCJE KONSUMENTÓW

W roku 2018 do PPIS w Świebodzinie wpłynęło 20 wniosków od osób skarżących, z który po dokonanych kontrolach interwencyjnych, 6 uznano jako bezzasadne, 11 jako zasadne, 3 przekazano do rozpatrzenia przez inne jednostki, zgodnie z przynależnością terytorialną zakładów.

Wniesione interwencje dotyczyły obiektów:

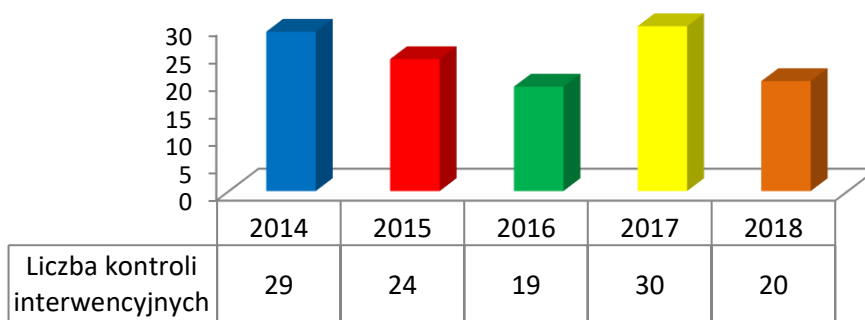
- obrotu żywnością (12)
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (2);

- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (5);
- zakłady obrotu kosmetykami (1).

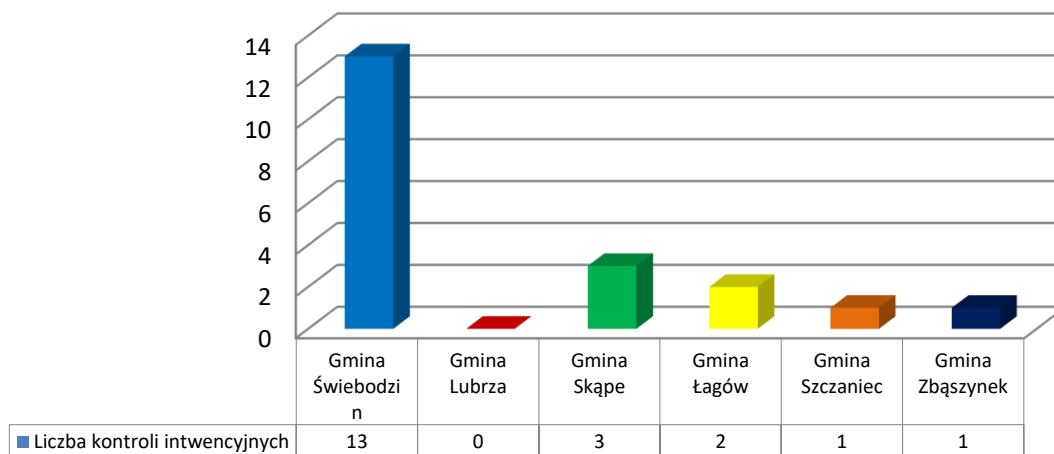
Rozpatrzone sprawy dotyczyły zastrzeżeń, co do stanu sanitarno-higienicznego zakładów żywnościowo-żywnieniowych, jakości zdrowotnej żywności (tj. nieodpowiednich warunków przechowywania, produkcji, wprowadzania do obrotu oraz dystrybucji).

W wyniku przeprowadzonych kontroli, podczas których stwierdzano zasadność wniesionych zarzutów na osoby odpowiedzialne nakładano mandaty karne. Ponadto przeprowadzono kontrole sprawdzające, które wykazywały poprawę stanu sanitarno-higienicznego i usunięcie uchybień.

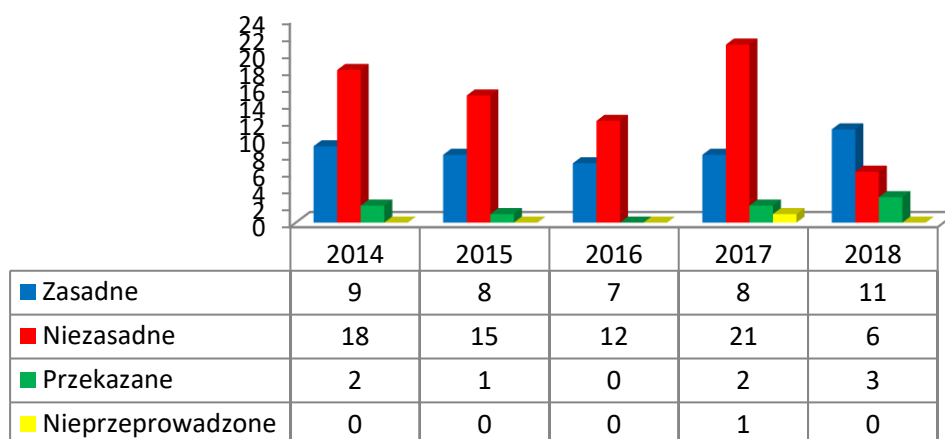
Wykres nr Liczba kontroli interwencyjnych w zakładach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzonych w latach 2014 – 2018

Wykres nr Liczba kontroli interwencyjnych w poszczególnych gminach w 2018r..

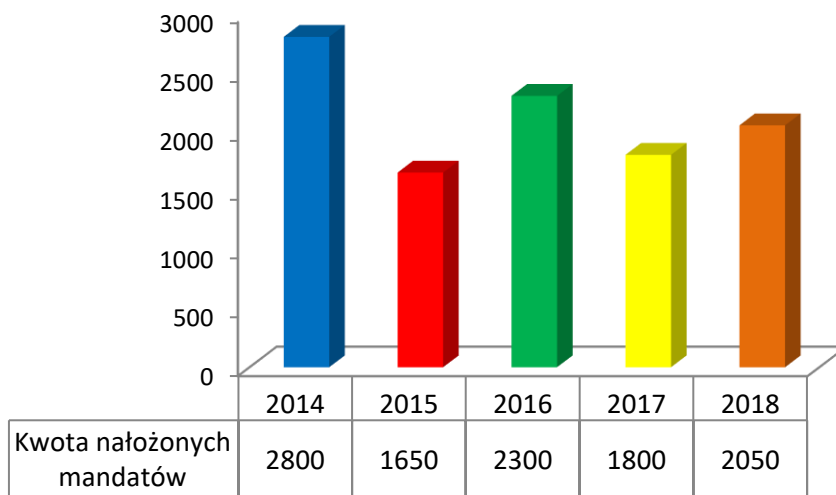

Wykres nr Liczba zasadnych i niezasadnych spraw interwencyjnych wniesionych przez osoby skarżące w latach 2014-2018.

Na przestrzeni lat 2014-2015 odnotowano wzrost liczby wniesionych przez osoby skarżące spraw dot. przeprowadzenia interwencji, natomiast w 2016 r. nieznaczny ich spadek, a w 2017 ponowny wzrost. W dalszym ciągu można zaobserwować, iż przeprowadzane kontrole w większości spraw interwencyjnych nie potwierdzały zasadności wniesionych zarzutów. Najwięcej niezasadnych interwencji odnotowano w 2017 roku, natomiast najmniej w 2016 roku. W latach 2014, 2015, 2017 i 2018 przekazano łącznie 8 spraw interwencyjnych do rozpatrzenia przez inne jednostki, zgodnie z kompetencjami, których dot. dana sprawa.

Wykres nr Kwoty nałożonych mandatów karnych w poszczególnych latach, w związku z przeprowadzonymi kontrolami interwencyjnymi.

Dokonując porównania lat 2014-2018 pod względem łącznej wysokości nałożonych mandatów karnych, można stwierdzić, iż ich wysokość jest adekwatna, co do ilości przeprowadzonych interwencji zasadnych i niezasadnych. Najwyższą wartość mandatów odnotowano w 2014 roku, ponieważ z pośród przeprowadzonych kontroli, 9 potwierdziło wniesione zarzuty.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI

W 2018 roku w ramach współpracy z innymi powiatowymi jednostkami kontrolnymi oraz komórkami PSSE podejmowano następujące działania:

1. W roku 2018 przedstawiciele Sekcji HŻŻiPU współuczestniczyli wraz z pracownikiem pionu PZ w organizowaniu punktu edukacyjnego w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji - basenie w Świebodzinie w ramach „Ferii zimowych 2018”;
2. W ramach obchodu „Światowego Dnia Zdrowia” w dniu 21.04.2018 roku pracownicy Sekcji HŻŻiPU uczestniczyli w konferencji, zorganizowanej przez Uniwersytet Ludowy, która odbyła się w sali Liceum Ogólnokształcącego w Świebodzinie i skierowana została do mieszkańców miasta Świebodzin i gmin powiatu.
3. W roku 2018 przedstawiciele Sekcji HŻŻiPU współuczestniczyli również wraz z pracownikami pionów PZ, EP w organizowaniu punktów edukacyjnych na Placu Ratuszowym w Świebodzinie w dniu 21.04.2018r. w ramach Akcji „MOTOSERCE 2018” – w których dokonywano pomiaru tkanki tłuszczowej m.in. przekazywano w formie ulotek informacje i udzielano porad w zakresie zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego stylu życia;
4. W roku 2018 pracownicy PSSE (Sekcji HŻŻ i PU i HK) podejmowali również działania kontrolno – represyjne, związane z imprezami masowymi organizowanymi na terenie powiatu tj.: - „Dni Świebodzina” w dniu 08.06.2018 r.; - „XXIII Festiwal Rock, Blues & Motocykle” (06.07.2018 r.) oraz „KONCERT NA ZAKOŃCZENIE LATA” (14.09.2018 r.) w zakresie oceny stanu sanitarnego zorganizowanych stoisk gastronomicznych i handlowych wprowadzających żywność do obrotu.
5. W ramach współdziałania organów urzędowej kontroli żywności pochodzenia roślinnego oraz zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2018r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” – podjęto wspólnie z działania kontrolne w 3 gospodarstwach rolnych z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Inspekcją Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Okręgową Stacją Chemiczno – Rolniczą w Gorzowie Wlkp., w określonych zakresach dla poszczególnych inspekcji (Higiena HŻŻiPU przeprowadziła w zakresie oceny higieny produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej owoców miękkich, ponadto w trakcie kontroli pobrano do badań 3 próbki tj. 2 próbki owoców miękkich i 1 próbka pomidorów w kierunku metali w ramach urzędowej kontroli żywności);
6. W 2018 roku dokonywano wspólnych kontroli z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie ds. higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w ramach prowadzonego wzmożonego nadzoru dot. targowisk miejskich i innych potencjalnych miejsc sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego zawierających mięso wieprzowe lub dzików pochodzących z terenów podległych ograniczeniom z powodu wystąpienia Afrykańskiego Pomoru Świń.

Ponadto zgodnie z zawartym porozumieniem oraz z podziałem kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano wzajemnie informacje na temat nadzorowanych zakładów oraz dokonano oceny współpracy za poprzedni rok.

PODSUMOWANIE

W roku 2018 przeprowadzono łącznie 471 kontroli, przy czym skontrolowano 312 obiektów znajdujących w się w rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie.

W roku 2018 zaplanowano do kontroli 306 obiekty, z których wykonano 257, co stanowi 83,98 % wykonania planu. Kontrole obiektów, które nie zostały wykonane według przyjętego planu, w większości były spowodowane zaprzestaniem prowadzenia działalności w tych obiektach, które następnie zostały wykreślone z rejestru zakładów w drodze decyzji (tj. 22 decyzje), pozostałe 27 na okoliczność, iż zastano obiekty nieczynne, bądź zawieszona została w nich działalność.

Należy zwrócić uwagę, że w roku 2018, przeprowadzono 214 dodatkowych nieplanowanych kontroli, które przeprowadzono na wnioski podmiotów, głównie w sprawie uzyskania decyzji PPIS w sprawie zatwierdzenia oraz wpisu do rejestru zakładów lub o dokonanie zmian, co do zakresu prowadzonej działalności we wskazanych obiektach i w określonych zakresach działalności. Pozostałe kontrole nieplanowane stanowiły kontrole tj. sprawdzające po wydanych zaleceniach pokontrolnych, nałożonych mandatach karnych i decyzjach administracyjnych oraz dot. podejmowanych działań w zakresie otrzymanych informacji w systemie RASFF, kontroli tematycznych w związku z pobraniem próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a także dodatkowych kontroli sanitarnych podejmowanych w sezonie letnim w miejscach turystycznych, wypoczynku dzieci i młodzieży oraz w związku z organizowanymi na nadzorowanym terenie okolicznościowych imprez masowych.

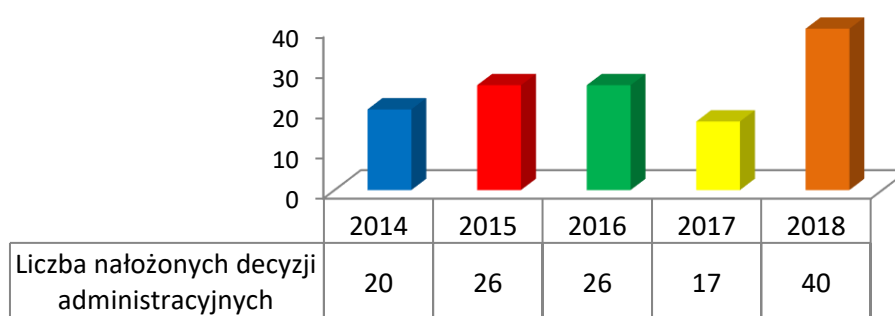
W okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu do priorytetowych zadań sekcji należała realizacja przyjętego planu pobierania próbek na rok 2018, który został zrealizowany w 100 %. W sumie pobrano do badań 130 próbek, z których żadna nie została zakwestionowana.

Ponownie w roku 2018 pod szczególnym nadzorem znajdowały się obiekty żywnościowo-żywnościowe położone w miejscowościach wypoczynku letniego oraz zlokalizowane w miejscowościach i przy trasach turystycznych, przebiegających na nadzorowanym terenie. W sumie w ww. obiektach przeprowadzono 47 kontroli, w wyniku których stwierdzono, że w większości stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń, natomiast stwierdzona najczęściej nieprawidłowości sanitarno-higieniczne w tych obiektach, za które nałożono 4 mandatów karnych na kwotę 650 zł. Przeprowadzone kontrole sprawdzające w obiektach stałych wykazały poprawę i usunięcie wykazanych wcześniej nieprawidłowości.

W dalszym ciągu pod szczególnym nadzorem znajdowały się zakłady zakwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka (tj. produkcji żywności, zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, głównie dzieci, młodzieży oraz bloki żywienia w szpitalach, a także zakłady obrotu środków spożywczych łatwo psujących się tj. hurtownie, markety i sklepy wprowadzające do obrotu np. mięso, wędliny i nabiał, ryby. Dokonywano, także kontrolni w obiektach, które zostały zaplanowane w roku 2018 z uwagi na to, iż w roku poprzednim wykazano w nich nieprawidłowości, w wyniku których w większości tych obiektów uzyskano poprawę warunków.

W sumie w 2018 roku wydano 127 decyzji administracyjnych, które dotyczyły: 40 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego (w tym 5 decyzje pod rygorem natychmiastowej wykonalności), 46 decyzji dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności; 7 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania nakazów wynikających z decyzji administracyjnych; 18 decyzji w sprawach wprowadzenia zmian, najczęściej w zakresie rozszerzenia prowadzonej działalności, 4 decyzje odmowne zatwierdzenie, 4 decyzje wygaszające oraz 3 decyzje dot. umorzeń wszczętych postępowań administracyjnych.

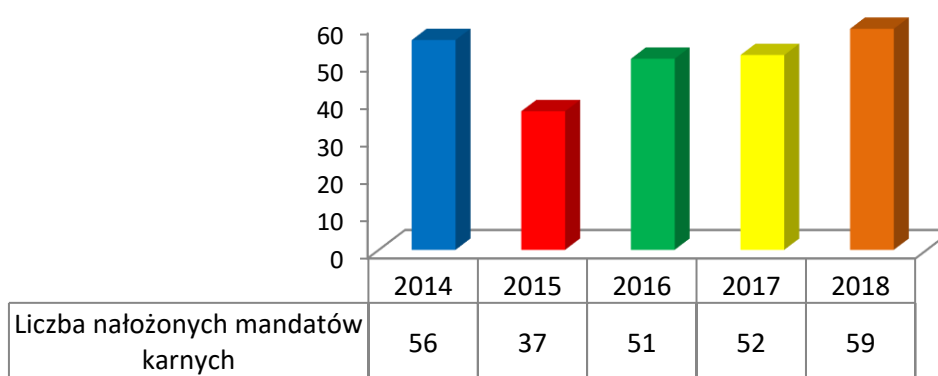
Wykres nr : Ilość wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego zakładów w latach 2014– 2018.

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat 2014-2017 zaobserwowano, iż najmniej wydano ich w 2017 r. - 17. Natomiast w 2018r. odnotowywano prawie 2,5 krotny wzrost wydanych decyzji na poprawę warunków sanitarno-technicznych.

Wydano również 125 decyzji opłatowych oraz nałożono 59 mandatów karne na łączną kwotę 13.950,-zł.

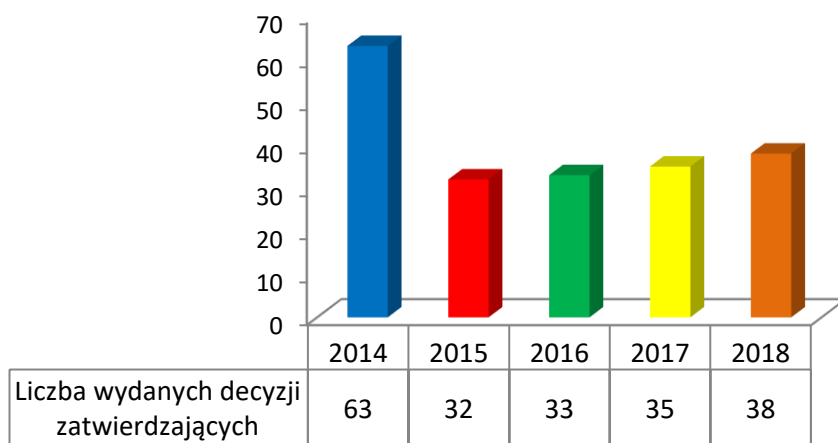
Wykres nr : Ilość mandatów karnych nałożonych w latach 2014– 2018

W latach 2016 – 2018 r. odnotowany jest stały wzrost ilości nakładanych mandatów. Nałożone mandaty karne dotyczyły najczęściej nieprzestrzegania należytych warunków sanitarno-higienicznych oraz czystości bieżącej i porządku w pomieszczeniach zakładów, jak również niezachowania higieny przez personel przy produkcji oraz w obrocie żywnością.

Na wnioski podmiotów i po dokonaniu kontroli sanitarnych zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów uzyskało - 38 obiekty.

Wykres nr Ilość wydanych decyzji zatwierdzających w latach 2014– 2018

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji zatwierdzających zakłady przez PPIS na przestrzeni lat 2014-2018 zaobserwowano, iż najmniej decyzji wydano w 2015 r. - 32. Natomiast w latach 2016 – 2018r. odnotowywany jest stały wzrost wydawanych decyzji zatwierdzających. Ponadto w 2018r. PPIS wydał 8 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów niewymagających wg prawa żywnościowego uzyskania zatwierdzenia– dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych opakowanych trwale mikrobiologicznie.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2018 można uznać, że ogólny stan obiektów tj. zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. stołówki przedszkolne, szkolne oraz większość restauracji - nie budziły większych zastrzeżeń. Wpływ na taki stan mają m.in. utrzymywane i przestrzegane w tych zakładach wdrożone systemy zapewnienia jakości dla wprowadzanej w nich żywności tj. z zakresu GHP/GMP oraz HACCP oraz prowadzony stały nadzór dot. ich utrzymania i przestrzegania.

W roku 2018 kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywnościowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2018 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji HŻŻ i PU wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach informacyjnych, gdzie udzielano porad w zakresie zasad prawidłowego żywienia i zdrowego stylu życia.

Sporządził: Anna Graczyk, Ewa Plichta

NADZÓR NAD HIGIENĄ PRACY

Działalność pionu higieny pracy dotyczyła zakresu określonego w art. 4 ust. 1, pkt 2, 5, 8, 9 i ust. 2 oraz art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019r., poz. 59).

Do podstawowych zadań samodzielnego stanowisk pracy ds. higieny pracy należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne,

w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
 - przestrzeganie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
 - warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
 - przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2018r., poz. 143 z późn. zm.) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
 - przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
 - kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.
- Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia.

NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY

W ewidencji PSSE w Świebodzinie w 2018r. znajdowały się 134 zakłady zatrudniających 12 384 pracowników. W 2018 r. przeprowadzono 108 kontroli (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 88 zakładach pracy, zatrudniających 9 251 pracowników. Wydano 63 wszystkich decyzji w tym: 36 decyzji administracyjnych (273 nakazy), 2 decyzje umarzające, 1 decyzję uchylającą oraz 21 decyzji prolongujących a także 3 decyzje wydane w sprawie chorób zawodowych. Decyzje dotyczyły nakazów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin (15 nakazów), w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy (5 nakazów), badań i pomiarów środowiska pracy (16 nakazów) oraz w zakresie oceny ryzyka zawodowego (35 nakazów), pozostałe dotyczyły stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń pracy

Tabela 1. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia.

Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba wszystkich zakładów pracy, z przekroczeniami NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych	Liczba wydanych decyzji unieruchamiających stanowisko w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego	Liczba pracowników którym poprawiono warunki pracy
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych			
14	22	0	1	3	598	0	0	0

Tabela 2. Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w sekcji higieny pracy.

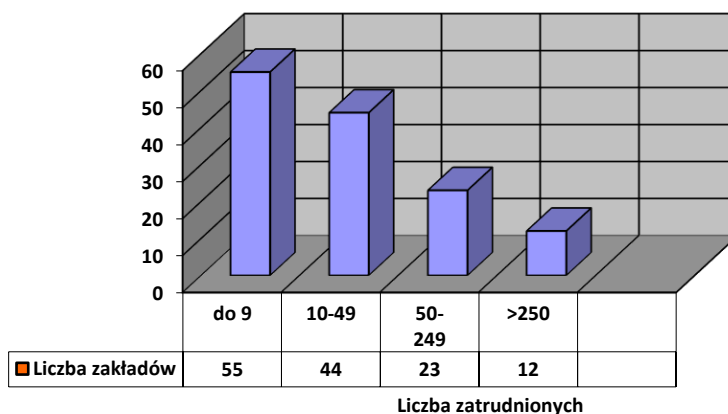
Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli ogółem	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:				Liczba nakazów / obowiązków w decyzji	Liczba Postanowień
			unieruchamiających stanowisko pracy	unieruchamiających oddział pracy	unieruchamiających zakład pracy	dotyczących poprawy warunków pracy		
88	108	36	0	0	0	19	273	0

Nie wydawano upomnień i postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia.

Większość zakładów objętych nadzorem są to zakłady zatrudniające do 9 pracowników.

Na podległym terenie jest ich 55. Najmniej, bo 12 zakładów, zatrudnia powyżej 250 pracowników. Natomiast w 2018r. skontrolowano 33 zakłady zatrudniające do 9 pracowników, 32 zakłady pracy zatrudniających od 10 do 49 pracowników, 14 zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz 9 zakładów zatrudniających ponad 250 pracowników.

Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach

Dominujące branże: zakłady produkcji mebli oraz mebli tapicerowanych, zakłady branży metalowej (konstrukcje stalowe, produkcja pieców do obróbki termicznej, produkcja rowerów), zakłady obróbki drewna, obiekty służby zdrowia.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy, bo w 10 zakładach, jest hałas. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniu tego czynnika fizycznego to 561 osób. Występuje on powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń szczególnie w zakładach meblowych, branży drzewnej i branży metalowej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie starszych. Zakup nowych, cichszych maszyn wiąże się z dużymi nakładami finansowymi i nie zawsze jest możliwy do realizacji. Pracownicy narażeni na hałas stosują dobrane ochronniki słuchu. Ponadto opracowane zostały przez pracodawców programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie hałasu.

W czterech zakładach pracy stwierdzono przekroczenie czynnika szkodliwego jakim są drgania mechaniczne – zatrudnionych jest 73 pracowników.

W jednym zakładzie pracy stwierdzono przekroczenia czynników chemicznych, przy których jest zatrudniony 1 pracownik. Również w jednym zakładzie stwierdzono przekroczenia NDS pyłów – zatrudnionych jest 3 pracowników.

Nie wydano decyzji unieruchamiających stanowisko w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego oraz decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

CHOROBY ZAWODOWE

W 2018 r. zgłoszono 1 podejrzenie chorób zawodowych, przeprowadzono 3 postępowania oraz wydano 3 decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych. Nie wniesiono odwołań od decyzji PPIS. Wydano również 5 postanowień dotyczących przedłużenia postępowania administracyjnego w związku z nie dostarczeniem orzeczenia lekarskiego przez WOMP

Choroby zawodowe stwierdzono u mechanika pracującego w lesie (borelioza - 1), u montera (zespół cieśni w obrębie nadgarstka) oraz u kosmetyczki (alergiczny nieżyt nosa). W stwierdzonych przypadkach działania inspekcji sanitarnej mają niewielki wpływ na powstawanie tych chorób.

Nie stwierdzono chorób zawodowych słuchu, ani zatruc ostrych środkami chemicznymi. Można więc stwierdzić, że prowadzone działania profilaktyczne w kontrolowanych zakładach, które polegają na wydawaniu decyzji dotyczących kontroli badań i pomiarów czynników szkodliwych, żądania wyposażenia pracowników we właściwie dobrane indywidualne ochrony osobiste, kontroli oznakowania stref zagrożonych czynnikami szkodliwymi, kontroli badań profilaktycznych pracowników, przynoszą efekty w postaci zmniejszenia ilości chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy.

NADZÓR NAD CZYNNIKAMI RAKOTWÓRCZYMI

Tabela 3. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

Liczba zakładów pracy w ewidencji w PSSE	Liczba kontroli w roku sprawozdawczym	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia			Liczba wydanych decyzji
		Brak rejestru prac	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS	
7	4	0	0	0	0

Narażenie na czynniki rakotwórcze na terenie powiatu świebodzińskiego występuje w 7 zakładach (3 szpitalach, 2 zakładach przemysłowych oraz 2 stacjach paliw).

Trzy placówki służby zdrowia zostały skontrolowane kompleksowo przez kilka pionów merytorycznych stacji.

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje u pracowników zatrudnionych w pracowniach rentgenowskich, przy wykonywaniu zabiegów z użyciem pola wysokiej częstotliwości. Na czynniki rakotwórcze narażonych jest 56 osób, w tym 19 kobiet. Przekroczeń na stanowiskach, gdzie wykonywane są pomiary środowiska pracy, nie stwierdzono.

Eliminacja czynników rakotwórczych w ww. przemysłach nie jest w zasadzie możliwa z uwagi na profil produkcji, nie ma możliwości zastosowania innych surowców.

NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI I ICH MIESZANINAMI.

W ramach nadzoru nad stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne kontrolowano pracodawców pod kątem posiadania spisu substancji i mieszanin chemicznych, posiadania aktualnych kart charakterystyki, dostępności instrukcji stanowiskowych. Uchybienia w

zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin dotyczyły 9 zakładów, w których stwierdzono brak aktualnego spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznej.

Tabela 4. Substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Zagadnienie	Liczba ogółem
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	58
dystributorów substancji chemicznych i ich mieszanin	2
stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny	56
Liczba stosujących, u których stwierdzono brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie	8
Ogólna liczba kontroli podczas których stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin	9
Ogólna liczba wystawionych decyzji dotyczących substancji/mieszanin chemicznych	9

W 2018 r. nadzorem nad wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne objęto 2 podmioty. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono 56 kontroli, w 56 zakładach pracy, pod kątem stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin.

Substancje i mieszaniny chemiczne używane są do:

- malowania elementów drewnianych i metalowych (farby, rozpuszczalniki – wysoce łatwo-palne, szkodliwe),
- klejenia elementów drewnianych (kleje – łatwopalne, szkodliwe),
- w procesie obróbki cieplno-chemicznej metali (używane mieszaniny bardzo toksyczne, toksyczne i szkodliwe),
- do procesu sterylizacji tlenkiem etylenu.

W 2018 r. nie kontrolowano podmiotów pod kątem dystrybucji prekursorów kat 2 i 3.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie nie ma podmiotów gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową wytwarzaniem prekursorów narkotyków ani podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego.

W 2018 współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Zielonej Górze, z Państwową Inspekcją Pracy w związku z decyzjami o stwierdzeniu chorób zawodowych.

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną polegała na podpisaniu Porozumienia pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świebodzinie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świebodzinie o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego. Współpraca polegała także na przekazywaniu przez Powiatowego Lekarza Weterynarii komunikatów dotyczących ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF) u świń.

Podsumowanie

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie należy uznać za zadowalający.

Nie stwierdzono szczególnie rażących zaniedbań stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy (poza wyżej wymienionymi). Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Występuje on powyżej wartości dopuszczalnych, szczególnie w zakładach branży meblarskiej i drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie starych. Pracownicy narażeni na hałas stosowali we wszystkich przypadkach dobre ochronniki słuchu. Pracodawcy opracowali programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie hałasu.

W roku 2018 nie stwierdzono przypadku przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników rakotwórczych. Eliminacja stosowania czynników rakotwórczych w istniejących zakładach nie jest możliwa z uwagi na profil prowadzonej działalności. Kontrole substancji chemicznych i ich mieszanin wykazały uchybienia w dotyczyły 9 zakładów, w których stwierdzono aktualnego spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznej.

W 2018r. przeprowadzono także kontrole warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami. Kontrole

te zostały przeprowadzone w zakresie higieny pracy, higieny komunalnej i epidemiologii. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli, w tym 1 kontrolę sprawdzającą. W 4 zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych lub niewłaściwej organizacji pomieszczeń; braku aktualnych badań lekarskich pracowników; braku opracowanych stanowiskowych instrukcji BHP.

W 2018r. skontrolowano także 2 fermy wielkopowierzchniowe znajdujące się na terenie powiatu świebodzińskiego. W 1 z nich stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, braku rejestru pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne oraz rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego, nie zapewnienia umywalki i zlewozmywaka dwukomorowego w jadalni. Wydano zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Sporządził:
Katarzyna Szwałuk

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, takich jak placówki ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i

uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Do podstawowych zadań samodzielnego stanowiska pracy ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy wydawanie opinii pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w niżej wymienionych sprawach:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- wniosków o uzgadnianie warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia,
- wniosków o przeprowadzenie kontroli w trakcie realizacji inwestycji,
- wniosków o uzgodnienie dokumentacji projektowej inwestycji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Opiniowanym przedsięwzięciem mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, planowanym do realizacji przez inwestora prywatnego, była budowa "Centrum badawczo - rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz biogazownią" w Toporowie, gmina Łagów (3 opinie negatywne).

Zaopiniowano 4 przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (6 opinii), tj. budowa instalacji nowej lakierni KTL w istniejącym budynku zlokalizowanym w I obrębie Świebodzina (opinia pozytywna), montaż linii technologicznych do anodowania twardego, produkcji narzędzi do poligrafii na bazach żywicznych i obróbki cieplnej za pomocą hartowania elektrycznego zlokalizowanej w II obrębie Świebodzina (opinia pozytywna), rozbudowa obiektu inwentarskiego wraz z niezbędną infrastrukturą, zlokalizowanej w obrębie Poźrzadło (2 opinie negatywne), budowa farmy fotowoltaicznej obręb Niedźwiedź, gmina Łagów (2 opinie pozytywne).

Pracownicy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego brali czynny udział w procesie budowlanym realizowanych inwestycji. W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej (20 opinii) oraz w trakcie uczestniczenia w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania (23 kontrole) zwracano uwagę na takie zagadnienia, jak zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednich warunków pracy zatrudnionym w zakładach. W głównej mierze były to budowa lub rozbudowa budynków produkcyjnych i magazynowych, budowa budynków mieszkalnych oraz budowa lub rozbudowa obiektów z przeznaczeniem na handel lub usługi, a także budowa gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę wymagania techniczne i sanitarne stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach. W 23 przypadkach zgłoszono zastrzeżenia do stanu faktycznego. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono zażaleń lub skarg na procedury związane z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Ilość rozpatrzonych wniosków kształtuje się następująco:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy - **6** opinii,
- projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - **6** opinii,
- projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy - **3** opinie,
- zapytania o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko i jego zakresie - **33** opinie, w tym w **14** przypadkach wnoszono o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o nałożenie na inwestora obowiązku opracowania raportu i określono zakres jego zawartości,
- środowiskowe uwarunkowania - **9** uzgodnień warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - **20** uzgodnień,
- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych – **23** opinie (w tym 5 negatywnych, 18 pozytywnych z uwagami).

Do najczęstszych błędów projektowych należały:

- 1) w opisie do projektu zagospodarowania działki określono, że działalność punktu polegać będzie na przyjęciu wyznaczonej frakcji nieszkodliwych odpadów komunalnych Założenia takie są sprzeczne z art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 z późn. zm.). W powyższym przepisie wymieniono, że w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych muszą być przyjmowane między innymi chemikalia i akumulatory, które zaliczane są do odpadów niebezpiecznych, zgodnie z zał. nr 3 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 21). Akumulatory zawierają substancje żrące, zaś chemikalia mogą zawierać substancje niebezpieczne.
- 2) w zaprojektowanym kontenerze socjalnym nie zapewniono pracownikowi właściwych pomieszczeń higienicznosanitarnych określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy gospodarowaniu odpadami komunalnymi (Dz. U. Nr 104, poz. 868) - szatnia przepustowa, umywalnia, pomieszczenie z natryskami i jadalnia. Powyższe narusza również przepisy § 111 zał. Nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.) - dalej BHP.

Projektant na str. 8 opisu stwierdził, że pracownik zatrudniony do obsługi PSZOK nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z odpadami komunalnymi, zatem nie przewiduje się budowy oddzielnych pomieszczeń zapewniających higienę i bezpieczeństwo pracy takich jak pomieszczenia z natryskami czy szatnie przepustowe. Założenia takie stoją w jaskrawej sprzeczności z przepisami wymienionymi wyżej, ponieważ nie ulega wątpliwości, że pracownik będzie miał taki kontakt, np. w trakcie ważenia złomu, sytuacji awaryjnych (wycieki z nieszczelnych opakowań, konieczność utylizacji rozlanych substancji), zapylenie w trakcie rozładunku odpadowych materiałów budowlanych, a także podczas prac porządkowych,

- 3) zaprojektowana wentylacja nazwana „grawitacyjna”, polegająca na wykonaniu kratki kontaktowych w zewnętrznych ścianach kontenera nie zapewnia żadnej wymiany powietrza w biurze i pomieszczeniu socjalnym, co stanowi naruszenie § 32 BHP oraz § 51 i § 147 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 z późn. zm.) - dalej WT. Powyższe rozwiązanie jest sprzeczne z § 142 ust. 1 WT,
- 4) w projekcie nie podano wszystkich parametrów projektowanego oświetlenia światłem sztucznym w pomieszczeniach, zgodnie z PN-EN 12464-1/2012 "Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach" (ujednolicono ocena ośnienia, oddawanie barwy i wygląd barwy, luminancja oprawy oświetleniowej), ograniczając się do podania jedynie natężenia oświetlenia, co stanowi naruszenie § 59 ust. 1 WT,
- 5) nie podano parametrów projektowanego oświetlenia światłem sztucznym na stanowiskach pracy zgodnie z PN-EN 12464-2:2008 "Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy - Część 2: Miejsca pracy na zewnątrz" (natężenie oświetlenia, ujednolicono ocena ośnienia, oddawanie barwy i wygląd barwy, luminancja oprawy oświetleniowej), co stanowi naruszenie § 10 ust. 1 BHP,
- 6) w punkcie 7.1 projektu zagospodarowania terenu podano, że przeterminowane leki i chemikalia będą zbierane do zamkniętego pojemnika w pomieszczeniu biurowym kontenera biurowo-socjalnego. Takie rozwiązanie jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie § 97 ust. 1 BHP oraz § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. poz. 1694),
- 7) przed drzwiami wejściowymi do budynku wykonano próg o wysokości 16,4 cm, (brak spocznika), co stanowi naruszenie § 62 ust. 3 WT,
- 8) brak utwardzonego dojścia do budynku o szerokości co najmniej 1,5 m, co stanowi naruszenie § 16 ust. 1 WT,
- 9) w projekcie budowlanym nie określono projektowanych temperatur w ogrzewanych pomieszczeniach, co stanowi naruszenie § 1 ust. 3 BHP.
- 10) projekt zagospodarowania działki został wykonany niezgodnie z § 8 ust. 2 pkt 7 RPB. Nie podano informacji dotyczących zapewnienia właściwych warunków higieny i zdrowia użytkowników projektowanych obiektów budowlanych i ich otoczenia w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi (np. narażenie na niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne).
- 11) nie załączono do projektu budowlanego wymaganej przepisami szczególnymi decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, co stanowi naruszenie § 3 ust. 1 pkt 5 RPB,

- 12) w projekcie nie podano wysokości pomieszczeń, co uniemożliwia weryfikację prawidłowości zastosowanej wentylacji mechanicznej w umywalni i stanowi naruszenie § 11 ust. 2 pkt 1 przepisu jw.;
- 13) zaprojektowane odległości między umywalkami (ok. 60 cm) są zbyt małe i uniemożliwiają zachowanie odpowiednich warunków użytkowych zaprojektowanego wyposażenia, co stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.);
- 14) przed wejściem do kabin ustępowych dla osób niepełnosprawnych w umywalniach kobiet i mężczyzn nie zapewniono przestrzeni manewrowej 1,5x1,5 m, co uniemożliwia korzystanie z nich osób niepełnosprawnych i stanowi naruszenie § 86 ust. 1 WT;
- 15) w ustępach kobiet i mężczyzn nie zapewniono przejścia między kabinami, a ścianą o szerokości co najmniej 1,30 m (na odcinku przy kabinie dla osób niepełnosprawnych), co stanowi naruszenie z § 27 ust. 5 zał. nr 3 BHP;
- 16) w pomieszczeniu oraz kabinach dla osób niepełnosprawnych w ustępach, nie zapewniono wymiany powietrza, gdyż albo nie zaprojektowano wentylacji wywiewnej z nawiewem albo zaprojektowano sam wywiew w drzwiach, bez nawiewu. Weryfikację wymiany powietrza w pomieszczeniach dodatkowo utrudnia brak informacji o wysokości ścian działowych projektowanych pomieszczeń oraz możliwości otwierania okien, gdyż pomieszczenia techniczne i gospodarcze posiadające otwierane okna nie muszą mieć wentylacji (pom. nr 0.01). Należy przy tym przypomnieć, że w pomieszczeniu natrysków kabiny ustępowe muszą być wydzielone ścianą pełną do stropu. Powyższe stanowi naruszenie § 51 i § 147 ust. 1 i 2 WT.
- 17) w zespole budynków mieszkalnych wielorodzinnych objętych jednym pozwoleniem na budowę nie przewidziano, stosownie do potrzeb użytkowych, placów zabaw dla dzieci i miejsc rekreacyjnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych, przy czym co najmniej 30% tej powierzchni powinno znajdować się na terenie biologicznie czynnym, co stanowi naruszenie § 40 ust. 1 WT;
- 18) stanowiska postojowe nie zapewniają zachowania odległości 3 m od granicy tych działek, co stanowi naruszenie § 19 ust. 2 pkt 1 lit. a WT;
- 19) kształt przedpokoju w mieszkaniu nr 1 i 4 nie umożliwia wyniesienia chorego na noszach, kształt przedpokoju w mieszkaniu nr 1 uniemożliwia wykonanie manewru wózkiem inwalidzkim w miejscu zmiany kierunku ruchu (minimalna szerokość przedpokoju umożliwiającego wykonanie manewru wózkiem inwalidzkim winna wynosić co najmniej 1,5 m), co stanowi naruszenie § 95 ust. 1 WT;
- 20) w projekcie budowlanym brak informacji o konieczności zastosowania na kondygnacjach powyżej parteru, zabezpieczenia okien o wysokości podokiennika poniżej 0,85 m - balustradami (o wysokości 1,1 m i prześwitem między wypełnieniem balustrad 0,12 m) lub zastosowania w tej części okna skrzydła nieotwieranego i szkła o podwyższonej wytrzymałości, co stanowi naruszenie § 301 ust. 3 WT;
- 21) w budynku, którego powierzchnia użytkowa przekracza 100 m² nie przewidziano urządzenia ustępów ogólnodostępnych, zaprojektowanych zgodnie z § 85 WT, co stanowi naruszenie § 84 ust. 1 WT;
- 22) jadalnia dla pracowników nie posiada powierzchni co najmniej 8 m², co stanowi naruszenie § 31 ust. 2 zał. nr 3 do BHP;
- 23) umywalnia wyposażona w natrysk i umywalkę, nie została oddzielona od szatni, co stanowi naruszenie § 6 zał. Nr 3 do BHP;

- 24) w projekcie nie podano, obliczonej w części projektu obejmującej branżę wentylacji mechanicznej, wymiany powietrza w poszczególnych pomieszczeniach, ograniczając się jedynie do podania w części technologicznej, wytycznych wymiany powietrza do projektu branżowego wentylacji, co stanowi naruszenie § 11 ust. 2 pkt 8 lit b RPB. Powyższe uchybienie nie pozwala na ocenę prawidłowości zaprojektowanej wymiany powietrza w pomieszczeniach;
- 25) w projekcie budowlanym nie określono przeznaczenia i programu użytkowego obiektu budowlanego powstałego po rozbudowie (nie określono całkowitej ilości pracowników korzystających z istniejącej umywalni oraz ilości pracowników na najliczniejszej zmianie), nie określono sposobu spełnienia wymagań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit c i d oraz pkt 5 ustawy Prawo budowlane w zakresie higieny, warunków bezpieczeństwa i higieny pracy (brak określenia, czy pracownicy korzystający z szatni będą wykonywać prace związane ze stosowaniem lub wydzielaniem się substancji trujących, zakaźnych, promieniotwórczych, drażniących lub uczulających oraz innych substancji o nieprzyjemnym zapachu, a także przy pracach pyłących, w wilgotnym i gorącym mikroklimacie lub powodujących intensywne brudzenie), co nie pozwala na ocenę prawidłowości zastosowanych rozwiązań i stanowi naruszenie § 11 ust. 2 pkt 1 RPB,
- 26) nie określono wszystkich projektowanych parametrów oświetlenia przebudowywanych pomieszczeń światłem elektrycznym, ograniczając się do podania natężenia oświetlenia, co stanowi naruszenie § 11 ust. 2 pkt 8 RPB;
- 27) w projekcie budowlanym nie określono wydajności zamontowanych wentylatorów dachowych oraz wymiarów i położenia nawiewników, co stanowi naruszenie § 12 ust. 1 pkt 5 lit a RPB;
- 28) jako część istniejącą obiektu oznaczono wadliwie wykonany ustęp mężczyzn, składający się z przedsionka wspólnego dla kobiet i mężczyzn (pom. nr 8) oraz WC męskiego (pom. Nr 9) wyposażonego w 2 pisuary i 2 umywalki w jednym pomieszczeniu i dwie wydzielone kabiny ustępowe. W pomieszczeniu brak zaworu ze złączką do węża oraz wpustu posadzkowego, drzwi do ustępu męskiego zaprojektowano o szerokości 80 cm. Powyższe rozwiązanie stanowi naruszenie § 85 ust 2 pkt 1, 2, 6 WT;
- 29) w kontenerze socjalnym zaprojektowano wentylację mechaniczną wywiewną lub grawitacyjną, bez zapewnienia urządzeń nawiewnych umieszczonych w oknach lub w innych częściach przegród zewnętrznych, co stanowi naruszenie § 155 ust. 3 WT,
- 30) wyrzutnie wentylacji mechanicznej z pomieszczeń są zlokalizowane w odległości mniejszej niż 3 m w poziomie i 2 m poniżej lub powyżej okien znajdujących się na tej samej ścianie, co stanowi naruszenie § 152 ust. 9 pkt 3 WT,
- 31) w pomieszczeniu gospodarczym, w którym będą przechowywane akumulatory i chemikalia, wobec czego zachodzi niebezpieczeństwo obłania pracownika substancjami żrącymi, nie zaprojektowano nie dalej niż 20 m w linii poziomej od stanowisk, na których wykonywane są te procesy, natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnego natrysku (prysznic) do przemywania oczu, co stanowi naruszenie § 105 BHP;
- 32) w pomieszczeniu nazwanym "pomieszczenie higieniczno-sanitarne", przewidziano 5-krotną wymianę powietrza, co nie zapewni wymiany 50 m³/h powietrza w ustępie wydzielonym będącym częścią ww. pomieszczenia i stanowi naruszenie § 27 ust. 3 zał. Nr 3 do BHP. Obliczona wymiana powietrza przy kubaturze ustępu wydzielonego 4,82 m³ i 5-krotnej wymianie powietrza wynosi 24,11 m³/h,
- 33) w ustępie wydzielonym jw. zaprojektowano drzwi wejściowe otwierające się do wewnątrz pomieszczenia, co stanowi naruszenie § 79 ust. 1 WT,

- 34) brak utwardzonego dojazdu od drogi publicznej do budynku o szerokości co najmniej 1,5 m (zaprojektowano jedynie dojazd o szerokości 4,0 m), co stanowi naruszenie § 16 ust. 1 WT,
- 35) w opisie do projektu zagospodarowania terenu określono, że działalność punktu polegać będzie na przyjęciu wyznaczonej frakcji nieszkodliwych odpadów komunalnych. Stwierdzenie takie jest sprzeczne z wyszczególnieniem w następnym punkcie opisu, gdzie stwierdzono, że w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych są przyjmowane między innymi chemikalia i akumulatory, które zaliczane są do odpadów niebezpiecznych, zgodnie z zał. nr 3 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 21). Akumulatory zawierają substancje żrące, zaś chemikalia mogą zawierać substancje niebezpieczne.
- 36) projekt zagospodarowania terenu został wykonany niezgodnie z § 8 ust. 2 pkt 6 RPB. Nie podano układu projektowanego przyłącza do odpowiedniej sieci zewnętrznej z podaniem niezbędnych profili podłużnych, przekrojów przewodów oraz charakterystycznych rzędnych, urządzeń i punktów pomiarowych. Projektant ograniczył się do stwierdzenia, że przyłącze wodociągowe będzie realizowane na podstawie osobnego opracowania,

Nie stosowanie się przez projektantów do obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych oraz bhp w znacznym stopniu utrudnia działanie PPIS w zakresie Nadzoru Zapobiegawczego, gdyż oprócz sprawdzania zgodności obiektów budowlanych z projektami budowlanymi, powoduje konieczność dodatkowej weryfikacji błędów w projektach budowlanych.

W 2018 r. nie oddawano do użytku przedsięwzięć wpływających zasadniczo na stan sanitarny powiatu.

Tabela nr : działalność pionu Nadzoru Zapobiegawczego w latach 2014 – 2018.

Rodzaj działalności	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba uzgodnień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy	4	3	17	8	9
Liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	7	5	9	4	9
Liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji	18	25	8	6	20
Liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania	26	25	19	23	23

Podsumowanie

Z poszczególnych działań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynika, że w ostatnim okresie nieznacznie zwiększyła się liczba uzgodnionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgodnień przedsięwzięć w zakresie środowiskowych uwarunkowań. Bez zmian pozostaje liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania oraz zwiększyła się liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu nie stworzyły istotnych zagrożeń sanitarnych dla mieszkańców. Ścisła współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami

samorządowymi i innymi inspekcjami eliminowała inwestycje nie w pełni chroniące mieszkańców i środowisko.

Realizacje inwestycji w większości przypadków zgodne były z opracowaniami projektowymi, jednak należy zauważyć, że same opracowania projektowe zawierały błędy, nierzadko bardzo poważne.

Stosowane urządzenia technologiczne i rozwiązania projektowe stwarzają użytkownikom lepsze warunki pobytu i większe bezpieczeństwo zdrowotne.

ŚRODKI ZASTĘPCZE (TZW. DOPALACZE)

W ramach aktualnie obowiązujących przepisów prawa tj. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2018 prowadzono nadzór nad środkami zastępczymi popularnie zwanymi „dopalaczami”.

Na terenie powiatu świebodzińskiego nie ujawniono w 2018r. działalności w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych. Nie podejmowano współpracy z władzami samorządowymi w tym zakresie. Natomiast podejmowano działania w związku z otrzymanymi informacjami od prokuratury, Policji w sprawie ujawnienia próby wprowadzenia do obrotu środków zastępczych m.in. dot. osób zamieszkałych na terenie powiatu świebodzińskiego. Ponadto podejmowano współpracę z Komendantem Powiatowej Policji w Świebodzinie w celu ustalenia potwierdzenia danych osoby wskazanej w aktach.

W 2018r. w czasie przeprowadzonej kontroli sanitarnej w obiekcie będącym pod nadzorem na terenie powiatu świebodzińskiego, nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nie pobierano próbek.

Nie przyjęto próśb o interwencje w sprawie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych na terenie powiatu.

W 2018 r. w Polsce liczba zatruc wynosiła 4257, natomiast w województwie lubuskim - 157. W 2017r. odnotowano 64 przypadki zatrucia środkami zastępczymi, czyli 2,5-krotnie mniej niż w roku 2018. Wzrost podejrzeń zatruc w województwie lubuskim może oznaczać poprawę „czułości” systemu zgłaszania, jak również pojawieniem się większej liczby nowych i wyjątkowo toksycznych substancji.

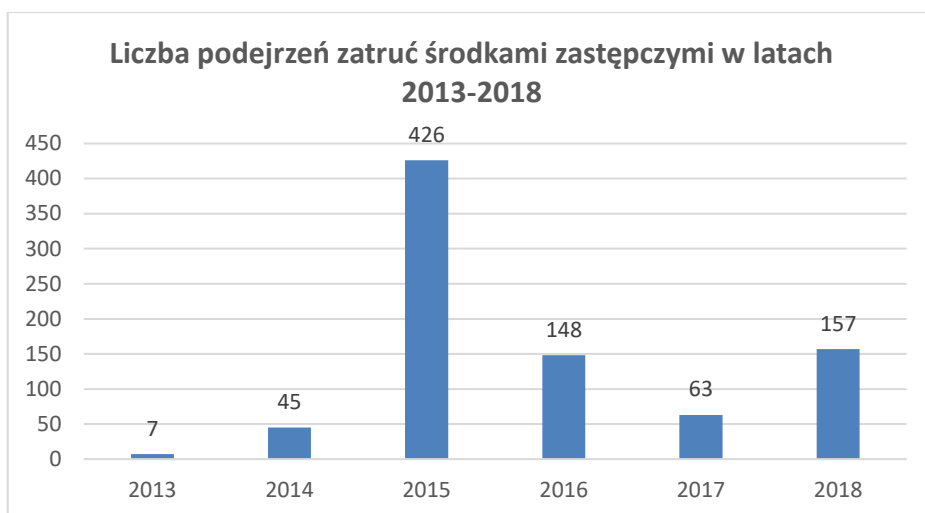
W 2018r. lekarze świadczący usługi na terenie powiatu nie zgłaszali podejrzeń zatruc i zatruc „środkami zastępczymi”. Sporządzano meldunki w tym zakresie dla LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Wydano 5 decyzji na podstawie art. 27c ust. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dot. utylizacji zatrzymanych w 2010 r. produktów. Utylizacji dokonano w spalarni odpadów Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., ul. Dekerta 1.

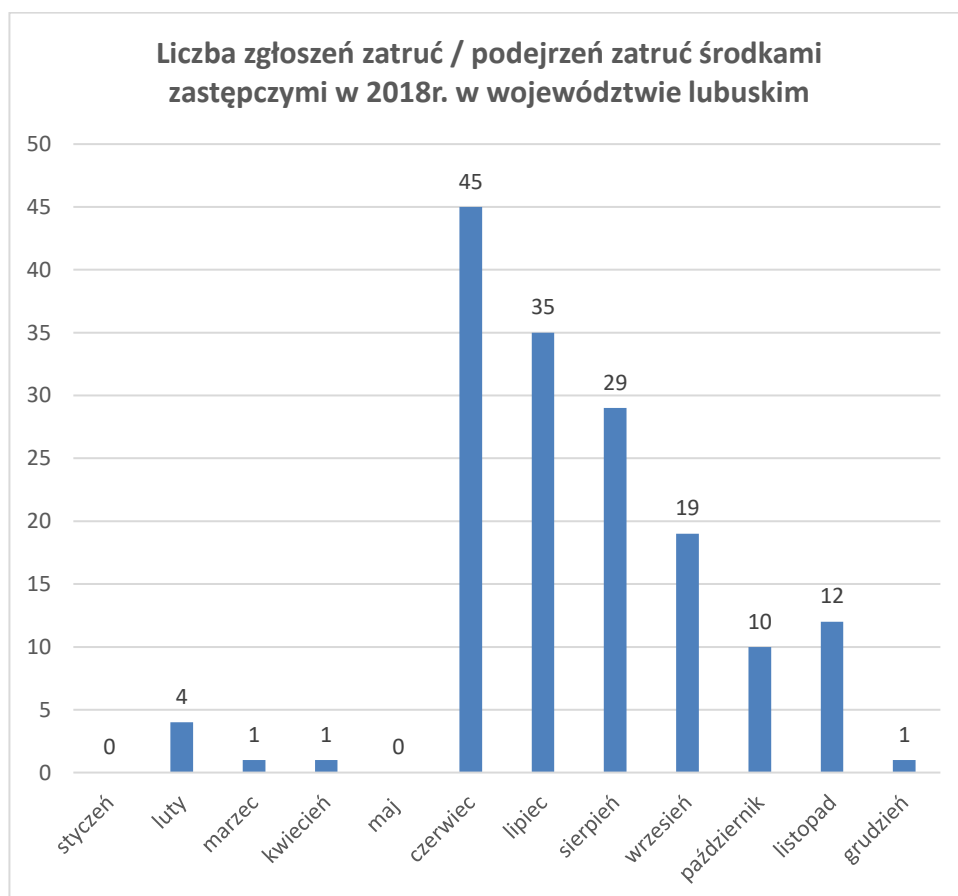
Informacja Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. o otrzymanych w 2018 r. zgłoszeniach podejrzeń zatruc środkami zastępczymi – tzw. „dopalaczami” na terenie województwa lubuskiego.

Liczba zgłoszeń zatruc / podejrzeń zatruc środkami zastępczymi w latach 2013-2018

(źródło: WSSE w Gorzowie)

Liczba zgłoszeń zatruc / podejrzeń zatruc środkami zastępczymi w 2018r. w województwie lubuskim z podziałem na miesiące (źródło: WSSE w Gorzowie)

Zatrucia zarejestrowane przez PPIS w Świebodzinie zgłoszone na terenie powiatu świebodzińskiego:

Liczba zgłoszeń zatruc / podejrzeń zatruc środkami zastępczymi w latach 2013-2018

Rok	Liczba zgłoszeń/ podejrzeń zatruc
2013	0
2014	0
2015	11
2016	8
2017	1
2018	0

W chwili obecnej głównym źródłem dystrybucji środków zastępczych jest Internet, co uniemożliwia skuteczne zwalczanie tej działalności.

Zwiększenie podaży wynika z rosnącego prawdopodobieństwa dużych zysków przy relatywnie mniejszym ryzyku i rosnącym popycie na nowe substancje psychoaktywne. Grupy przestępcze analizują rosnący potencjał sprzedaży i dostosowują metody dostarczania coraz to nowych produktów do „starych” i „nowych” użytkowników w różnych grupach wiekowych.

Jest wysoce prawdopodobne, że nowe substancje wykazują znacznie silniejsze działanie na organizm (działanie psychotyczne i somatyczne), co może być również przyczyną zwiększania się liczby interwencji medycznych, a także liczby zgonów „w miejscu zdarzenia”, mogących mieć związek z użyciem środka zastępczego.

Odrębnym zagadnieniem jest rozpoznanie przez podmioty lecznicze zatrucia (podejrzenia zatrucia) i jego kwalifikacja jako stan po użyciu środka zastępczego. Wskutek braku możliwości diagnostyki analitycznej w płynach biologicznych, rozpoznanie może jedynie opierać się na objawach i ewentualnie na uzyskanej podczas wywiadu z pacjentem informacji o nazwie produktu tzw. „dopalaczowego” lub nazwie substancji psychoaktywnej.”(źródło: Ocena stanu sanitarnego kraju za 2015r.).

Infolinia uruchomiona przez GIS (800 060 800) udziela informacji dotyczących substancji psychoaktywnych oraz umożliwia zgłaszanie przypadków wprowadzania do obrotu substancji niedozwolonych tzw. „środków zastępczych”.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego z przyjmowania szczególnie przez młodzież „nowych narkotyków” prowadzone są stale na terenie powiatu działania edukacyjne wśród młodzieży i ich rodziców oraz wśród nauczycieli, poprzez organizowanie spotkań, prelekcji i dystrybucji materiałów edukacyjnych, szczególnie w ramach kampanii „Bezpieczne

wakacje” i „Bezpieczne ferie”. Przeprowadzanie tego typu działań o charakterze zapobiegawczym polegające na uświadamianiu nauczycieli, rodziców i dzieci jakie zagrożenia mogą powodować „dopalacze” mogą mieć znaczący wpływ na zmniejszenie liczby potencjalnych nabywców środków zastępczych dystrybuowanych przy pomocy przekazu internetowego. Działania profilaktyczne są przez PPIS w Świebodzinie prowadzone w sposób ciągły.

PPIS w Świebodzinie i pracownicy PSSE uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez LPWIS w Gorzowie na temat nadzoru i profilaktyki związanej ze środkami zastępczymi i narkotykami.

HIGIEN DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): 77 , w tym:

Rodzaj placówki	Liczba	Uwagi
Inne obiekty nie uwzględnione w druku Mz-53 np. działających na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jak w pkt. 5d i 6 z zał. 12, a także inne nie wykazane w MZ-53, itp.	17	Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

2. **Ogólna liczba kontroli: 135** (zgodna z liczbą kontroli wymienioną w załączniku nr 2 do Mz-53 oraz liczbą kontroli w Mz-45)

RODZAJ KONTROLI	LICZBA KONTROLI
kontrole bieżące (kompleksowe, planowane)	60
kontrole sprawdzające	8
kontrole interwencyjne	7
kontrole podejmowane z innymi komórkami	0
kontrole miejsc wypoczynku	52
kontrole tematyczne	8
odbioru, opinie sanitarne	0
inne (wymienić)	0
OGÓLNA LICZBA	135

3. **Liczba załatwionych interwencji: 7**

(krótko opisać czego dotyczyły, z oceną interwencji uzasadnione i bezzasadne)

Rodzaj placówki		Liczba interwencji	
		ogółem	w tym zasadnych
Żłobki	01	0	0
Przedszkola	02	2	2
Szk. Podst.	03	4	2
Gimnazja	04	0	0
Licea	05	0	0

Szkoły ponadgimnazjalne	06	0	0
Szkoły specjalne	07	0	0
Zespoły szkół	08	0	0
Szk. Wyższe	09	0	0
Pozostałe placówki*	10	1	1
OGÓLEM	11	7	5

Interwencje uzasadnione -5:

- 1) W marcu rodzic telefonicznie poprosił o interwencję w związku z występowaniem w szkole Podstawowej w Gościkowie wszawicy. Potwierdzono w czasie kontroli, że przypadki wszawicy występują. Pielęgniarka przeprowadza kontrole czystości głów uczniów i prowadzi działania edukacyjne wśród uczniów. Przeprowadzono działania edukacyjne, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy.
- 2) W kwietniu przyjęto prośbę o interwencję w przedszkolu w Lubrzy w związku z niewłaściwymi warunkami higieniczno-sanitarnymi panującymi w placówce. Potwierdzono w czasie przeprowadzonej kontroli sanitarnej, że w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych nie zachowano właściwej czystości i porządku. Wystawiono mandat w wysokości 100,00zł. Wydano zalecenia usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
- 3) W trakcie trwania wycieczki letniej dzieci i młodzieży został zgłoszony telefonicznie (anonimowo) wniosek z prośbą o interwencję miejsca wycieczki zorganizowanego w Powiatowym Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym „Pałac” w Przelazach. Osoba wnosząca prośbę o interwencję zgłosiła, że w związku z upałem dzieci nie dostają napojów i muszą je kupować same, a te które są wydawane nie są bezpieczne dla dzieci w związku z tym, że wydawane są w niehigienicznych warunkach. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną wycieczki, w trakcie której potwierdzono częściowo zarzuty wskazane we wniosku. Wydano zalecenia dotyczące przestrzegania wymagań przy wydawaniu wody i napojów do picia.
- 4) W październiku rodzic dziecka uczęszczającego do placówki telefonicznie poprosił o interwencję w związku z występowaniem w szkole Podstawowej w Toporowie wszawicy. Potwierdzono w czasie kontroli, że przypadki wszawicy występują. Pielęgniarka przeprowadza kontrole czystości głów uczniów i prowadzi działania edukacyjne wśród uczniów. Przeprowadzono działania edukacyjne, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy. Wydano zalecenia dotyczące przechowywania odzieży dzieci i prowadzenia działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się wszawicy.
- 5) W grudniu rodzic telefonicznie poprosił o interwencję w związku z występowaniem w Przedszkolu w Kręcku wszawicy. Także Dyrektor placówki poprosił o pomoc w związku z trudnościami ze zwalczaniem wszawicy w placówce. Przeprowadzono działania edukacyjne, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy. Zaplanowano zebranie z rodzicami ze spotkaniem z PPIS.

Interwencje bezzasadne-2:

- 1) W lutym otrzymano pocztą elektroniczną prośbę o interwencję w Szkole Podstawowej nr 6 w Świebodzinie. Według skarżącego w szkole zamarzła woda, a zajęcia nie zostały odwołane a jedynie nieznacznie skrócone. Dodatkowo wydano zakaz korzystania z WC. Według skarżącego jest to poniżej ludzkiej godności.

Przeprowadzono kontrolę sanitarną. Potwierdzono, że nie ma w placówce bieżącej wody w związku z awarią wodociągu na całym osiedlu. Zapewniono w placówce wodę butelkowaną i dowożoną, w WC ustawione były wiadra z wodą w placówce zachowano czystość. Skrócono lekcje dla uczniów. Dla dzieci, które nie mogły wrócić wcześniej do domu zapewniono opiekę w placówce.

2)W październiku rodzic poinformował telefonicznie, że w placówce panuje za niska temperatura w klasach i prosił o pilną interwencję. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, dokonano pomiarów temperatury w pomieszczeniach, w chwili kontroli nie stwierdzono za niskich temperatur w salach dydaktycznych, ogrzewanie w placówce działało.

4. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0
(z krótkim opisem przyczyn)

Rodzaj placówki		Liczba		
		zamknięć	unieruchomień	wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części
Żłobki	01	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0
Szk. Podst.	03	0	0	0
Gimnazja	04	0	0	0
Licea	05	0	0	0
Szkoły ponadgimnazjalne	06	0	0	0
Szkoły specjalne	07	0	0	0
Zespoły szkół	08	0	0	0
Szk. Wyższe	09	0	0	0
Pozostałe placówki*	10	0	0	0
OGÓŁEM	11	0	0	0

Nie dokonano unieruchomienia żadnej placówki.

5. Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy pionu HDiM za rok sprawozdawczy: (krótki komentarz do realizacji zamierzeń, prace problemowe ponadplanowe wykonane przez HDiM).

Higienicznej oceny obciążenia uczniów plecakami/tornistrami w roku szkolnym 2017/2018 oraz na początku roku szkolnego 2018/2019 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 7 szkołach podstawowych (4 wiejskich, 3 miejskich). Ocenie poddano 1178 uczniów w 60 oddziałach.

Tab.1 Analiza porównawcza wyników pomiarów wagi tornistrów uczniów szkół na terenie powiatu świebodzińskiego w roku 2012, 2013, 2014,2015,2016,2017,2018

Rok szkolny	Przekroczenie wagi tornistrów na wsi	Przekroczenie wagi tornistrów w mieście

2012	45,4%	53,1%
2013	49,9%	54,3%
2014	39,6%	42,2%
2015	-	73,0%
2016	41 %	26%
2017	67,9%	39,1%
2018	50,69%	40,73%

W związku z tym, iż nadal brak jest normy określającej dopuszczalny ciężar tornistrów noszonych przez uczniów przyjęto, że obciążenie nie może być wyższe niż 10 % masy ciała ucznia. Na 1178 zbadanych uczniów u 546 stwierdzono przekroczenia wagi tornistrów/plecaków co stanowi 46,34% spośród wszystkich zbadanych osób. We wszystkich skontrolowanych placówkach istnieje możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynika z przynoszenia do szkoły książek i zeszytów z przedmiotów nie ujętych w planie lekcji – uczniowie nadal nie potrafią w sposób racjonalny, zgodny z rozkładem zajęć lekcyjnych pakować tornistrów, przynoszenia ubrań na zajęcia wychowania fizycznego, noszenia dodatkowo książek z biblioteki, przynoszenia do szkoły różnych przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiątniki, zabawki, napoje, piłki), a także masywnej konstrukcji plecaków (stelaże).

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano łącznie w 174 oddziałach w 20 szkołach podstawowych i 1 gimnazjum - nie stwierdzono rażących nieprawidłowości. Uwagi wykazano w 74 oddziałach.

W roku 2018 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 100 oddziałach w 31 placówkach tj. w 14 przedszkolach (42 oddziały/156 stanowisk) i w 17 szkołach podstawowych(58 oddziałów/ 269 stanowisk).

Łącznie pomiary przeprowadzono w 100 oddziałach, oceniono 425 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Przeprowadzone w czasie pomiarów wykazały, że w 20 placówkach, w 30 oddziałach 186 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 16 oddziałach/ 74 stanowisk w przedszkolach; w 14 oddziałach/ 122 stanowisk

w szkołach podstawowych. Ponadto w wielu przypadkach dzieci korzystały ze stanowisk pracy większych niż przewiduje norma. Pomimo tego postawa dzieci przy stolikach była prawidłowa.

Dokonano oceny mebli przedszkolnych i szkolnych. Na **22 przedszkola** w których przeprowadzono kontrole bieżące lub kontrole dot. oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii:

- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiada **17** placówek, co stanowi **77,27%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **powyżej 50%** - **4** placówki posiadają certyfikaty, co stanowi **18,19 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 50%** - **1** placówka posiada certyfikaty, co stanowi **4,54 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 25%** - **0** placówek posiada certyfikaty, co stanowi **0 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli.

Ocena mebli szkolnych

Oceny umeblowania szkół, wskazała, że na **24 szkoły skontrolowane**, w których przeprowadzono kontrole bieżące lub kontrole dot. oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii:

- żadna placówka nie posiada mebli szkolnych bez certyfikatów,
- **100% certyfikatów** – **3** placówki posiadają certyfikaty na meble szkolne, co stanowi **11,53 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **powyżej 50%** - **16** placówek posiada certyfikaty na meble szkolne, co stanowi **69,25 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 50%** - **3** placówki posiadają certyfikaty, co stanowi **11,53 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 25%** - **2** placówki posiada certyfikaty, co stanowi **7,69 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Powyższe dane wskazują, że nadal w użytkowaniu przedszkoli i szkół znajdują się meble bez certyfikatów. Meble są w dobrym stanie technicznym, w miarę możliwości finansowych placówki starają się wymieniać sprzęt na nowy z certyfikatami.

Ocena urządzeń i sprzętu w przedszkolach wskazała, iż na **22 przedszkola**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- 8 placówek nie posiada placów zabaw/ rekreacyjnych;
- **100%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt posiada **16** przedszkoli, co stanowi **77,27%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **powyżej 50%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt posiadają **4** przedszkola, co stanowi **18,18 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 50%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt posiadają **1** przedszkola, co stanowi **4,55 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 25%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **0** placówek, co stanowi **0%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Ocena urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach, wskazują iż na **22 szkoły skontrolowane (20 szkoły podstawowe, 1 liceum ogólnokształcące, 1 gimnazjum)**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **9** placówek, co stanowi **23,08 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **powyżej 50%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **6** placówek, co stanowi **57,69 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 50%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **3** placówki, co stanowi **11,53 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 25%** certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **2** placówki, co stanowi **7,70 %** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

5. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

(krótki komentarz)

Rodzaj placówki		Liczba placówek								
		nowo od-danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	Istniejących przeniesionych do nowych obiektów lub z rozbudowaną bazą dydaktyczną	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo od-danymi obiektami sportowymi	z modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żłobki	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Szk. Podst.	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gimnazja	04	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zas. Szk. Zaw.	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	11	0	0	0	1	0	0	0	0	0

W roku 2018 odnotowano zlikwidowanie 1 przedszkola- Niepubliczne Bajkowe Przedszkole w Lubinicku.

7. Charakterystyka placówek

W roku 2018 funkcjonowały 5 placówek, w których stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne oraz techniczne:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: Nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian oraz sufitów (powierzchnia z łuszczącą się, poobdzieraną i brudną farbą) na klatkach schodowych na I, II piętrze segment A; I, II piętro seg. B; I piętro seg. C; I piętro seg. D.

2. Niepubliczna Bursa "Pod Semaforem" ul. Kolejowa 2, 66-210 Zbąszynek. Stwierdzone nieprawidłowości: Ustępy ogólnodostępne dla dziewcząt wydzielone w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym w pokojach nr 106 i 116; w pokojach mieszkalnych brak wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej;

3. Publiczne Przedszkole nr 6 w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: nie zapewniono wentylacji w salach dydaktycznych, leżaki nie są oznakowane, w sposób umożliwiający identyfikację dziecka, które z nich korzysta oraz odpowiednio przechowywane. Pościel składowana jest w sposób niezapewniający odpowiedniej higieny dzieci z niej korzystających.

4. Niepubliczne Przedszkole "Pod Muchomorkiem" w Zbąszynku. Stwierdzone nieprawidłowości: zbyt mała powierzchnia pomieszczeń, w stosunku do liczby dzieci w nich przebywających (sal dydaktycznych), gorące posiłki spożywane są na salach dydaktycznych.

5. Szkoła Podstawowa w Lubrzy. Stwierdzone nieprawidłowości: zły stan sanitarno-techniczny wyposażenia ustępów, niewłaściwy stan sanitarno-techniczny podłóg, ścian w ustępach, podłogi w korytarzach w złym stanie sanitarno-technicznym z ubytkami, powierzchnie ścian w korytarzach przy szatni w złym stanie sanitarno-technicznym, punkty świetlne w szatniach przepalone, osłony spalone, niemożliwe do utrzymania w czystości, nieczynne.

W roku 2018 funkcjonowało 6 placówek, w których stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne :

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane.

2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Ołoboku, 66-213 Skąpe. Stwierdzone nieprawidłowości: niezachowane standardów dostępności do urządzeń sanitarnych.

4. Szkoła Podstawowa w Łagowie. Stwierdzone nieprawidłowości: w części klas brak jest możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.

5. Publiczne Przedszkole nr 5 w Świebodzinie os. Łużyckie 29, 66-200 Świebodzin. Stwierdzone nieprawidłowości: zbyt mała powierzchnia sal dydaktycznych w stosunku do liczby dzieci w nich przebywających.

6. Niepubliczne Przedszkole Bajkowe w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: zbyt mała powierzchnia pomieszczeń (sal dydaktycznych), w stosunku do liczby dzieci w nich przebywających, gorące posiłki spożywane są w salach dydaktycznych.

W roku 2018 funkcjonowało 11 placówek, w których stwierdzono uchybienia techniczne:

1. Samorządowe Przedszkole w Łagowie. Stwierdzone nieprawidłowości: nawierzchnia dróg, przejść do placu zabaw oraz do wejścia/wyjścia na teren placówki nierówna, częściowo z ubytkami płytek, brak możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem w sali zajęć ruchowych.

6. Społeczna Szkoła Podstawowa w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: brak wentylacji w klasie 4 oraz w pracowni komputerowej.

7. Szkoła Podstawowa nr 3 im. Czesława Niemena w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: w pomieszczeniach na pobyt ludzi i higieniczno-sanitarnych nie zapewniono wymiany powietrza wynikających z potrzeb użytkowych, powierzchnia ścian i sufitu w sali gimnastycznej w niewłaściwym stanie sanitarno-technicznym.

8. Niepubliczne Przedszkole „Muchomorki” w Zbąszynku. Stwierdzone nieprawidłowości: w wyniku przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia elektrycznego stwierdzono, że natężenie oświetlenia w większości w polu zadania odbiega od obowiązującej normy (wartość wymagana to 300 lx).

9. Niepubliczna Szkoła podstawowa w Mostkach. Stwierdzone nieprawidłowości: w wyniku przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia elektrycznego stwierdzono, że

natężenie oświetlenia w salach dydaktycznych w polu zadania odbiega od obowiązującej normy, (wartość wymagana to 300 lx).

10. Publiczne Przedszkole nr 7 w Świebodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości: brak wentylacji w sali 4a.

11. Publiczna szkoła Podstawowa w Ołoboku. Stwierdzone nieprawidłowości: brak wentylacji w salach lekcyjnych.

W roku 2018 roku nie funkcjonowała żadna placówka, która nie zapewniła dostępu do bieżącej ciepłej wody .

W roku 2018 roku funkcjonowały 2 placówki, w których standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie zostały zachowane, były to:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Świebodzinie
2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Ołoboku

W roku 2018 nie funkcjonowały placówki z brakiem wodociągów.

8. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania **Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych**

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w 2018r. dokonano dla łącznie w 114

Rodzaj placówek	2018				2016				2017			
	Skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy	
	oddziałów	w ilu	oddziałów	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	112	20	74	20	121	7	29	3	174	20	0	0
gimnazja	2	1	0	0	40	2	15	2	0	0	0	0
licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	0	0	0	0	42	3	0	0	0	0	0	0
– szkoły podstawowe	0	0	0	0	24	3	0	0	0	0	0	0
– gimnazja	0	0	0	0	17	3	0	0	0	0	0	0
– licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	115	10	14	3	203	12	53	5	174	20	0	0

oddziałach w 20 szkołach podstawowych, 1 gimnazjum. Rażących nieprawidłowości nie stwierdzono, nieprawidłowości wykazano w 74 oddziałach. Największe problemy występują w klasach 7, w związku z bardzo dużą ilością godzin dydaktycznych obowiązkowych w ciągu tygodnia.

- **Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci**

Rodzaj placówek	2018								2016				2017			
	oceniono dostosowane mebli		stwierdzono niewłaściwe		oceniono dostosowane mebli		stwierdzono niewłaściwe		oceniono dostosowane mebli		stwierdzono niewłaściwe		oceniono dostosowane mebli		stwierdzono niewłaściwe	
	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	58	17	14	9	3	1	3	1	19	9	17	9	58	17	14	9
gimnazja	0	0	0	0	2	1	2	1	4	2	3	2	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	0	0	0	0
– szkoły podstawowe	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0
– gimnazja	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	58	17	14	9	5	2	5	2	28	15	23	14	58	17	17	9

W roku 2018 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 100 oddziałach w 31 placówkach tj. w 14 przedszkolach (42 oddziały/156 stanowisk) i w 17 szkołach podstawowych(58 oddziałów/ 269 stanowisk).

Łącznie pomiary przeprowadzono w 100 oddziałach, oceniono 425 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Przeprowadzone w czasie pomiary wykazały, że w 20 placówkach, w 30 oddziałach 186 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 16 oddziałach/ 74 stanowisk w przedszkolach; w 14 oddziałach/ 122 stanowisk w szkołach podstawowych. Ponadto w wielu przypadkach dzieci korzystały ze stanowisk pracy większych niż przewiduje norma. Pomimo tego postawa dzieci przy stolikach była prawidłowa.

- **Pomiary wagi tornistrów/plecaków**

Rok	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba skontrolowanych oddziałów	Ilość uczniów objętych pomiarami	Ilość uczniów z przekroczoną wagą tornistrów	% uczniów, u których stwierdzono przekroczenie wagi tornistrów
2013	6	36	558	288	52
2014	7	43	656	290	44
2015	1	6	139	101	73
2016	6	41	668	331	49,6
2017	8	18	330	166	49,6
2018	7	60	1178	546	46,34

Higienicznej oceny obciążenia uczniów plecakami/tornistrami w roku szkolnym 2017/2018 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 3 szkołach podstawowych (2 wiejskich, 1 miejskiej). Ocenie poddano 473 uczniów w 25 oddziałach.

W trakcie przeprowadzania badań przekroczenia wagi tornistrów/ plecaków noszonych przez uczniów stwierdzono we wszystkich skontrolowanych placówkach. Przyjęto, że obciążenie nie może być wyższe niż 10% masy ciała ucznia. Na 473 zbadanych uczniów u 206 stwierdzono przekroczenia wagi tornistrów/plecaków co stanowi 43,55 spośród wszystkich zbadanych osób. Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków stwierdzono u 50,51% uczniów na wsi oraz u 35,71% uczniów w mieście.

Dodatkowo w ramach akcji zdrowy tornister w październiku dokonano pomiarów w 2 placówkach miejskich (365 uczniów, 167 przekroczenia wagi, tzn 45,75%) oraz w 2 wiejskich (340 uczniów, 173 z przekroczeniami, tzn. 50,88%) łącznie w 35 oddziałach. We wszystkich placówkach, w których przeprowadzono higieniczną ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole.

Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynika z przynoszenia do szkoły książek i zeszytów z przedmiotów nie ujętych w planie lekcji – uczniowie nadal nie potrafią w sposób racjonalny, zgodny z rozkładem zajęć lekcyjnych pakować tornistrów, przynoszenia ubrań na zajęcia wychowania fizycznego, noszenia dodatkowo książek z biblioteki, przynoszenia do szkoły różnych przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiętniki, zabawki, napoje, piłki), a także masywnej konstrukcji plecaków (stelaże).

Wszyscy dyrektorzy skontrolowanych placówek otrzymali wystąpienia pokontrolne, aby informować rodziców o konieczności kontroli zawartości tornistrów oraz włączyć do akcji nauczycieli – zwracanie uwagi na wygląd tornistrów sugerujący nadmierne przeciążenie

9. Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych

Dowóz dzieci do szkół podstawowych i gimnazjalnych odbywa się na ogół autokarami szkolnymi bądź autobusami liniowymi. Dzieci przebywają pod opieką wychowawców lub innych osób zatrudnionych w tym celu. Do czasu odjazdu autokaru dzieci kończące zajęcia lekcyjne wcześniej przebywają w świetlicy szkolnej, również pod opieką wyznaczonych nauczycieli.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę w przedszkolu podczas której dokonano pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach.

W roku 2018 nie stwierdzono w żadnej placówce nie zapewnienia odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach budynku. Dokonano szczegółowych pomiarów w jednej placówce-kontrola interwencyjna.

10. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży

Dodatkowe podjęte działania to głównie współpraca z pracownikiem pionu Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna tj. uczestnictwo w przeprowadzanych wizytacjach, pogadankach, prelekcjach, organizacji punktów informacyjnych, dystrybucji materiałów.

Wspólnie z pionem HK, HŻŻiPU przeprowadzono część kontroli w placówkach wypoczynku zimowego i letniego. Na bieżąco utrzymywana jest współpraca z pionem NZ przy ocenie właściwej funkcjonalności placówek.

Do placówek oświatowo-wychowawczych wysłano informację nt. obciążenia uczniów szkół podstawowych tornistrami/plecakami.

Przekazano informacje nt. bezpiecznego zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży do prasy i na stronę internetową.

Uczestniczono w pogadankach, prelekcjach, spotkaniach, organizacji punktów edukacyjnych, dystrybucji materiałów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych można zauważyć, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny ulega poprawie. Przeprowadzane są bieżące remonty sal dydaktycznych, bloków żywieniowych, bloków sportowych oraz zapleczy sanitarnych. Pomimo zauważalnej poprawy w placówkach nadal można stwierdzić uchybienia sanitarno-techniczne. Najczęściej dotyczą

one nie zapewnienia wentylacji w pomieszczeniach nauki, zbyt mała powierzchnia sal w pomieszczeniach gdzie przebywają dzieci (powierzchnia/liczba osób przebywających), brak zabezpieczenia pomieszczeń przed nadmiernym nasłonecznieniem. Nadal infrastruktura do prowadzenia zajęć w-f jest niewystarczająca. Według oświadczeń Dyrektorów szkół i przedszkoli brak jest wystarczających środków finansowych w stosunku do potrzeb, co uniemożliwia zapewnienie właściwych standardów sanitarno-technicznych w placówkach.

W roku 2018 wydano 5 decyzji administracyjnych merytorycznych i 4 prolongaty terminów wykonania nakazów. Wydane decyzje dotyczyły w sal lekcyjnych oraz ciągów komunikacyjnych w placówkach, które wyegzekwowano. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji opłatowych. Przez cały rok na placówki nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży nałożono 1 mandaty karny o wartości 100 zł.

Pomimo prowadzenia licznych działań edukacyjnych placówki nadal stwierdzają obecność wszawicy u dzieci. Niepokojące jest także to, że znaczna część dzieci nadal ma zbyt ciężkie tornistry w stosunku do masy ciała. Niepokojącym problemem zdrowotnym wśród dzieci jest także wzrost liczby dzieci z nadwagą i otyłością.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

I. Zadania realizowane przez pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2018.

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu Świebodzińskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2018 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień, szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- organizowanie narad,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki, w których przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie prowadzili nadzór z zakresu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:

- Placówki nauczania i wychowania – **58**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w w/w placówkach w 2018 roku – **71**

Ponadto przeprowadzono:

- narad – 44
- szkoleń – 1
- konferencji – 1
- konkursów – 2
- warsztatów – 9
- wykłady - 6
- prelekcji – 6
- punktów edukacyjnych - 7
- artykuły przekazane prasie lokalnej – 13
- informacje umieszczone na stronie internetowej PSSE - 25

Współorganizatorami powyższych działań byli:

- Szkolni koordynatorzy programów,
- Dyrektorzy Szkół,
- Pielęgniarki Środowiska Szkolnego,
- Pedagogzy Szkolni,
- Przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Świebodzinie,
- Przedstawiciele Świebodzińskiego Domu Kultury,
- Przedstawiciele Urzędów Gmin.

W 2018 roku pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność 65 placówek oświatowo wychowawczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 71 wizytacji. Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza obozów i kolonii w trakcie akcji lato i akcji zima.

Wykres Nr 1: Wizytacje w podległych placówkach w latach 2015r. – 2018r.

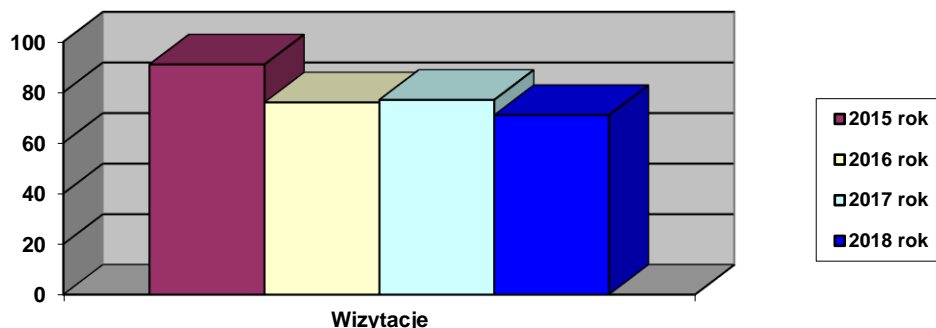

Tabela Nr 1: Liczba przeprowadzonych wizytacji w latach 2015r.- 2018r.

Lp.	Formy działalności w zakresie PZ	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok
1.	Wizytacje	91	76	77	71

II W roku 2018 realizowano następujące programy profilaktyczne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Program adresowany był do dziewcząt szkół ponadgimnazjalnych, pacjentek zakładów opieki zdrowotnej. Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na raka piersi oraz raka szyjki macicy poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet, w tym także uczennic za szkół ponadgimnazjalnych.

W 2018 roku program był realizowany w 12 szkołach (sp - klasy gimnazjalne i ponadgimnazjalne), co stanowi 100 % szkół tego typu, 3 zakładach opieki zdrowotnej (szpitale), co stanowi 100% ogólnej liczby szpitali.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

4 wizytacje,

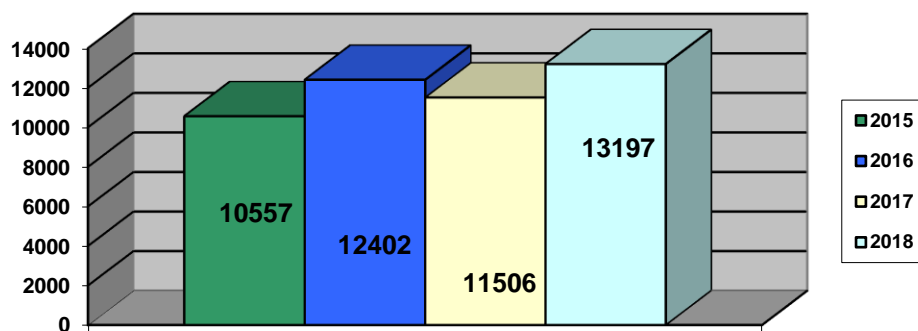
9 narady,

6 zajęć warsztatowych,

7 punktów edukacyjno – informacyjnych.

Ogółem działaniami edukacyjnymi w całym powiecie objęto: 13197 (w tym media 9600).

Wykres nr 3: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2015-2018

Dokumentacja fotograficzna:

Zajęcia warsztatowe wśród uczennic klasy gimnazjalnej SP nr 1 w Świebodzinie

Punkt edukacyjny w LO w Świebodzinie w trakcie konferencji.

Zajęcia warsztatowe w CKZU w Zbąszynku.

2. Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt. „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębianie wiedzy na temat znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metoda projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem

lokalnym opracowali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m.in. prelekcji, zajęć praktycznych, ćwiczeń, konkursów, przygotowano własne ulotki i plakaty oraz stoiska ze zdrową żywnością.

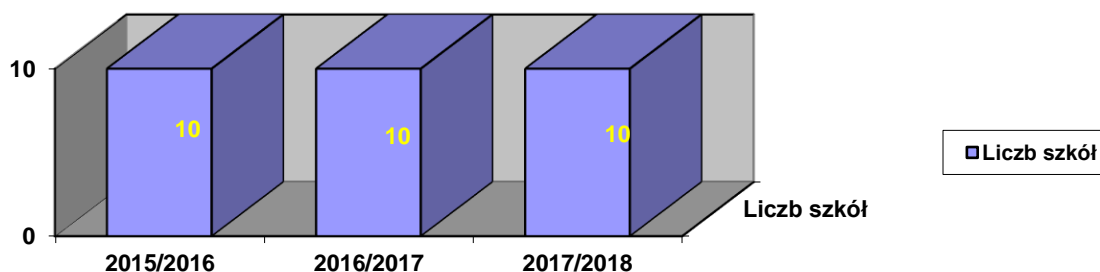
W 2018 roku program realizowany był w 9 szkołach podstawowych na 20 szkół w powiecie (45%) oraz w 1 szkole gimnazjalnej na 1 szkołę w powiecie (100%).

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3811 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 10 wizytacji
- 4 wykłady
- 2 konkursy
- 1 szkolenie
- 14 narad
- 4 zajęcia warsztatowe
- 3 prelekcje
- 4 punkty edukacyjne
- 7 informacji umieszczonych na stronie internetowej PSSE
- 3 informacje przekazano dla prasy lokalnej.

Wykres nr 4: Liczba szkół realizujących program „Trzymaj Formę!” w latach 2015-2018

Dokumentacja fotograficzna:

Zajęcia warsztatowe w Publicznym Przedszkolu Nr 3 w Świebodzinie.

Zajęcia warsztatowe w Publicznym Przedszkolu Nr 7 w Świebodzinie.

Zajęcia warsztatowe w Publicznym Przedszkolu Nr 5 w Świebodzinie.

Wykład w SOSW w Świebodzinie.

Wykład dla uczniów SP Nr 1 w Świebodzinie.

Prelekcje dla uczniów SP Nr 1, SP Nr 3.

3. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W 2018 roku program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był 14 szkołach (klasy gimnazjalne w szkołach podstawowych oraz szkoły ponadgimnazjalne), co stanowi 100 % szkół tego typu oraz w 3 zakładach opieki zdrowotnej (szpitale), co stanowi 100 % ogólnej liczby szpitali. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 6797.

Media ok. 31000 (internet, prasa, tv) które, nie zostały wliczone (ustalenia z WSSE).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

3 wizytacje,

7 narad,

7 punktów edukacyjno - informacyjnych,

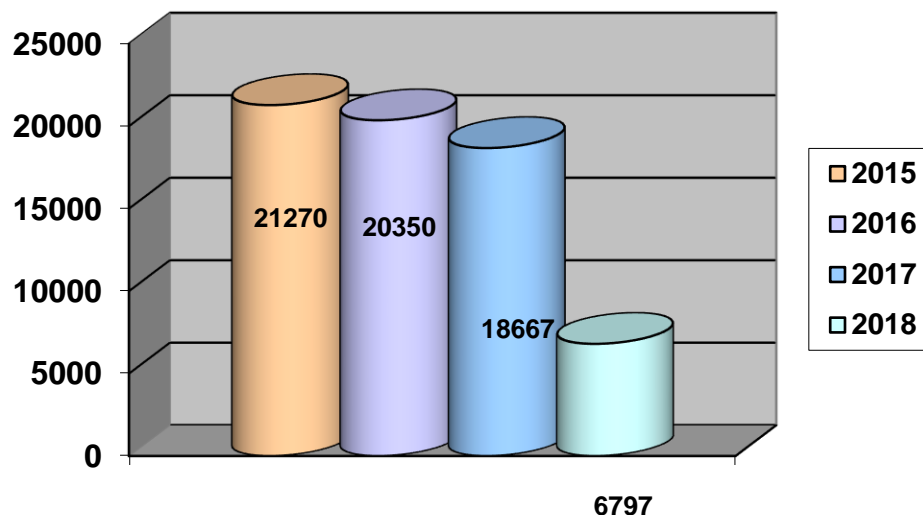
1 konkurs wiedzy,

3 artykuły przekazane prasie lokalnej,

5 artykułów umieszczonych na stronie internetowej PSSE.

1 emisja w telewizji lokalnej oraz na stronie internetowej

Wykres nr 5: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2015-2018

Dokumentacja fotograficzna:

Powiatowy Konkurs Wiedzy o HIV/AIDS „Wiedza ratuje życie”.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

*nie
palę!*

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe, wiosenną i jesienną. Miejscem prowadzonych działań były: szkoły podstawowe w tym klasy gimnazjalne, szkoły ponadgimnazjalne, zakłady opieki zdrowotnej, placówki wypoczynku zimowego i letniego.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

3 wizytacje,

6 porad,

7 punkty edukacyjno – informacyjne,

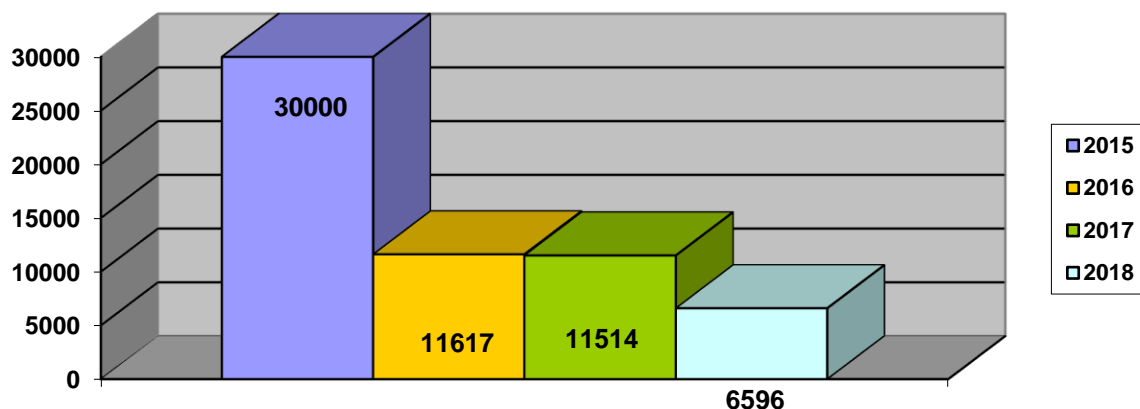
5 informacji umieszczono na stronie internetowej PSSE,

4 informacje artykuły zostały przekazane i opublikowane przez lokalną prasę.

W 2018/ roku program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (klasy gimnazjalne w szkołach podstawowych i szkoły ponadgimnazjalne), co stanowi 100 % szkół tego typu oraz w 3 zakładach opieki zdrowotnej (szpitale), co stanowi 100% ogólnej liczby szpitali.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 6596 osób **Media ok. 8291 (internet, prasa) które, nie zostały wliczone (ustalenia z WSSE).**

Wykres nr 6: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2015-2018

Dokumentacja fotograficzna:

Punkty Edukacyjne z udziałem pracowników PSSE.

5. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu był realizowany program przedszkolnej edukacji antynikotynowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”. Celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych

pomieszczeniach

lub gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

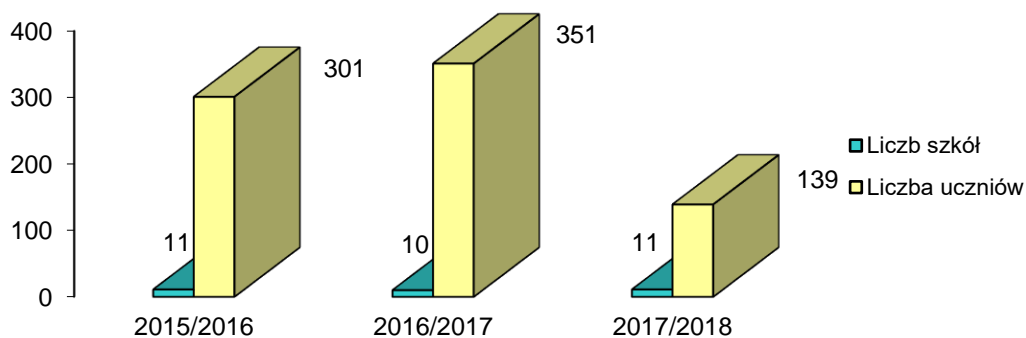
W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

11 wizytacji,

11 narad.

Program realizowany był w 11 placówkach w tym: 7 przedszkolach, co stanowi 36% placówek w powiecie oraz w 4 szkołach podstawowych, co stanowi 20 % wszystkich szkół podstawowych mających oddział przedszkolny w powiecie. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 139 dzieci oraz ok.139 rodziców.

Wykres nr 7: Liczba szkół oraz uczniów realizujących program „Czyste Powietrze Wokół Was” w latach 2015-2018

6. „Bieg po zdrowie”

szkół podstawowych..

W 2018 roku program był realizowany w 4 placówkach łącznie działaniami objęto 155 uczniów.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 4 wizytacje.

Celem programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia. Program adresowany był do uczniów IV klas

7. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich.

Program adresowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W 2018 roku program był realizowany w 3 placówkach, co stanowi 75 % szkół ponadgimnazjalnych w powiecie). łącznie działaniami objęto 250 uczniów.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 3 wizytacje.

8. „KIK/68 - Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

SWISS

CONTRIBUTION

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych współfinansowany w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Celem projektu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym (15- 49 lat)

W 2018 roku w ramach realizacji projektu przeprowadzono:

- 6 narad,
- 7 punktów edukacyjno – informacyjnych,

- 5 artykuły umieszczono na stronie internetowej PSSE,

- 4 artykuły przekazano prasie lokalnej.

Łącznie działaniami objęto ok. 6596 osób. **Media ok. 8291 (internet, prasa) które, nie zostały wliczone (ustalenia z WSSE).**

Dokumentacja fotograficzna:

Punkt edukacyjny na Hali Sportowej dla Seniorów.

Punkt edukacyjny w LO w Świebodzinie w trakcie konferencji.

9. „Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy”

Program edukacyjny w zakresie profilaktyki wszawicy wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkół podstawowych jest odpowiedzią Państwowej Inspekcji Sanitarnej Województwa Lubuskiego na kwestie związane z rozprzestrzenianiem się wszawicy, podnoszone przez zaniepokojonych rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli. Cele szczegółowe programu to: - dostarczenie wiedzy z zakresu zapobiegania wszawicy oraz kształtowanie pozytywnych i aktywnych postaw prozdrowotnych wśród dzieci, rodziców i nauczycieli, - objęcie programem profilaktycznym dzieci, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli z przedszkoli i szkół podstawowych z terenu województwa lubuskiego.

W 2018 roku program był realizowany w 8 placówkach (3 szkołach podstawowych – 15 % szkół podstawowych w powiecie i 5 przedszkolach – 22 % przedszkoli w powiecie). Łącznie działaniami objęto 2310 osób.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 8 wizytacji.

III W roku 2018 realizowano następujące kampanie prozdrowotne:

1. Światowy Dzień Zdrowia

W 2018 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: „Zdrowie dla wszystkich”. Celem działań było inspirowanie, motywowanie i doradzanie podmiotom związanym z powszechną opieką zdrowotną, by podjęły odpowiednie działania sprzyjające powszechnej opiece zdrowotnej.

W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono:

- 4 narady,
- 1 wykład,
- 2 prelekcje,
- 3 punkt edukacyjno – informacyjny,
- 2 artykułów umieszczono na stronie internetowej PSSE,
- 1 artykułów przekazano lokalnej prasie.

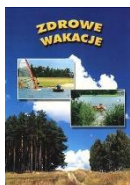
Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto ok. 1065 osób. **Media ok. 3000 (prasa) które, nie zostały wliczone (ustalenia z WSSE).**

Dokumentacja fotograficzna:

Konferencja w LO w Świebodzinie.

2. Bezpieczne i Zdrowe Wakacje.

Kampania skierowana była głównie do dzieci, młodzieży, i ich rodziców oraz opiekunów i wychowawców na koloniach i obozach. Tematyka obejmowała zagadnienia z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym (m.in. borelioza, bąblowica, salmonelloza, zakażenia meningokokowi, zakażenia wirusem HIV czy inne choroby przenoszone drogą płciową), profilaktyki uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm) oraz zasada udzielania I pomocy, czy szkodliwości promieniowania UV. W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono:

- 4 artykuły umieszczono na stronie internetowej PSSE,
- 1 informacja przekazana prasie lokalnej,
- 17 wizytacji,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjne.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 2751 osób.

Dokumentacja fotograficzna:

Punkt edukacyjny w trakcie ferii zimowych na basenie miejskim w Świebodzinie

IV Współpraca w 2018 roku.

W 2018 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie prowadząc działalność oświatowo – zdrowotną współpracowała z:

- Starostwem Powiatowym w Świebodzinie,
- Świebodzińskim Domem Kultury,
- Samorządami Lokalnymi,
- Dyrektorami Szkół,
- Dyrektorami Przedszkoli,
- Lokalnymi mediami: „Tygodnik „Dzień za Dniem”, „Okolice Najbliższe”, „Gazeta Świebodzińska”,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” w Świebodzinie,
- Uniwersytetem Ludowym.

Dokumentacja fotograficzna:

Wystawa prac plastycznych uczestników konkursu przeprowadzonego przez PSSE dotyczącego krwiodawstwa.

Udział przedstawicieli PSSE w konkursie ekologicznym w SP nr 7 w Świebodzinie.

V Podsumowanie.

W 2018 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, największy zasięg miały ogólnopolskie programy edukacyjne, inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny, które były wdrażane, nadzorowane i koordynowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.

Programy te wyposażone były w pomoce dydaktyczne i materiały oświatowo – zdrowotne przeznaczone zarówno dla adresatów programów, jak i osób przeprowadzających działania edukacyjne. Pomoce dydaktyczne i materiały wydawnicze dostarczane były do placówek oświatowo - wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej i innych jednostek organizacyjnych.

Stosowano różnorodne metody i formy oddziaływania, współpracowano z przedstawicielami władz samorządowych, z instytucjami naukowymi, lokalnymi mediami i przedsiębiorstwami. Wszystkie działania prozdrowotne wymagają nakładów finansowych oraz wsparcia autorytetów merytorycznych z danej tematyki, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie współpartnerów merytorycznych, metodycznych i finansowych do ich realizacji.

Sporządziła: Dorota Kimsa

5. Działalność kontrolno-represyjna PSSE w Świebodzinie w 2018r.

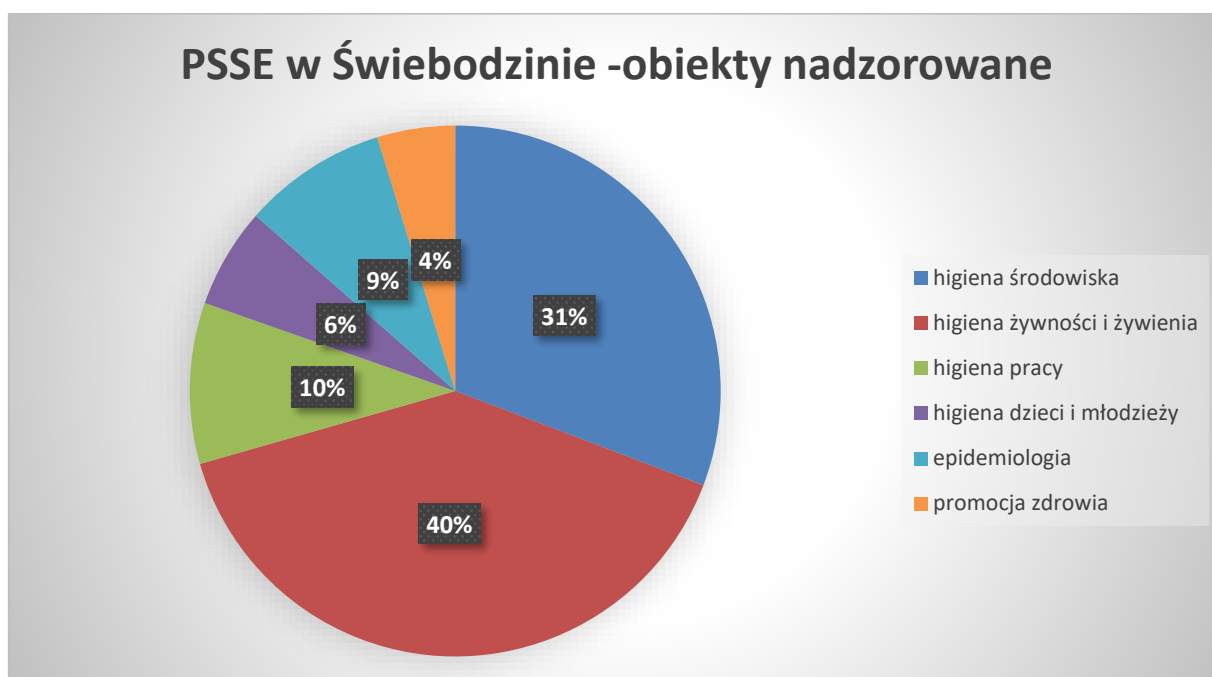
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizował w roku 2016 zadania w zakresie sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, nadzoru zapobiegawczego, higieny żywności i żywienia oraz przedmiotów użytku i kosmetyków, a także środkami zastępczymi, higieną pracy, higieną dzieci i młodzieży oraz w zakresie epidemiologii, szczepień ochronnych.

W roku 2018 na dzień 31 grudnia w ewidencji PPIS w Świebodzinie znajdowało się ogółem 1264 zakłady. Nadzór w tych zakładach prowadzą poszczególne komórki

organizacyjne PSSE, w zależności od profilu i zakresu prowadzonej w nich działalności tj.:

- Higiena środowiska (komunalna) – 389
- Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku - 503
- Higiena Pracy - 124
- Higiena Dzieci i Młodzieży - 77
- Epidemiologia – 111
- Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej – 60
- Zaopieczawczy Nadzór Sanitarny – brak stałych obiektów

Wykres nr 86: Obiekty objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie w roku 2018

W roku 2018 działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie były zgodne z wytycznymi określonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz z Planem Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie. Dokonywano również kontroli w związku z akcjami zlecanymi przez GIS i przekazanymi informacjami od PLWIS w Gorzowie Wlkp., ponadto w związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w czasie kontroli sanitarnych, a także w związku z występowaniem zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wniesionymi wnioskami od mieszkańców powiatu m.in. dot. interwencji, rozpoczęcia działalności i zmian w zakresach prowadzonych działalności.

Przeprowadzono łącznie 1616 (zaplanowanych 807) kontroli, wydano 456 decyzje merytorycznych i 337 opłatowych, 20 postanowień, 0 tytułów wykonawczych, 72 mandaty na kwotę 15 400zł, pobrano w ramach nadzoru 243 próbki wody do badań oraz 180 próbek na zlecenia, 130 próbek żywności, wykonano w placówkach oświatowych 1505 badań fizycznych. Przyjmowano także próbki do badań na nosicielstwo od ludności - od 621 osób oraz 216 próbek do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale).

W wyniku przeprowadzonej oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie wyznaczono obiekty, w których konieczne jest prowadzenie wzmożonego nadzoru i podejmowanie działań w roku 2018 w następującym zakresie:

W zakresie higieny komunalnej:

- Kontynuowanie wzmożonego nadzoru na terenie powiatu nad jakością wody pochodzącej z wodociągów publicznych.
- Wzmożenie nadzoru na terenie powiatu nad jakością wody ciepłej w instalacji szczególnie w obiektach podmiotów leczniczych.
- Wzmożenie nadzoru nad miejscami składowania, przetwarzania odpadów, także komunalnych niebezpiecznych (np. medycznych),
- Wzmożenie nadzoru nad sposobem zabezpieczania obiektów użyteczności publicznej przed szkodnikami (gryzonie, insekty) oraz nad sposobem realizacji obowiązkowych deratyzacji na terenach nieruchomości,
- Intensyfikacja nadzoru nad zakładami świadczącymi usługi kosmetyczne, fryzjerskie i odnowy biologicznej w celu zapobiegania występowaniu chorób zakaźnych.
- Wzmożenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami, które wykazały w poprzednim roku znaczne uchybienia sanitarno-techniczne i higieniczne.
- Kontynuowanie wzmożonego nadzoru nad kąpieliskami i miejscami wykorzystywanymi do kąpieli, basenami kąpielowymi.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży:

- Wzmożenie nadzoru nad obiektami, w których w roku 2018 stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne oraz nieprzestrzeganie zasad BHP.
- Wzmożenie nadzoru nad placówkami, w których stwierdzono przekroczenia wagi tornistrów/plecaków u uczniów oraz niedostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu przedszkolaków/uczniów.
- Kontynuowanie działań mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków w czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego.
- Podejmowanie współpracy z pielęgniarkami medycyny szkolnej w celu zapobiegania zaniedbaniom w zakresie higieny osobistej uczniów (zaniedbania higieny skóry, wszawica, inne choroby zakaźne i cywilizacyjne).

W zakresie epidemiologii konieczne jest

- W dalszym ciągu prowadzenie wzmożonych działań monitoringowych dot. sytuacji epidemiologicznej, niezbędne do przeprowadzenia rzetelnej oceny uwarunkowań przenoszenia się czynnika zakaźnego, najczęstszych dróg jego przenoszenia i populacji osób szczególnie narażonych na zakażenie.
- W związku z występowaniem chorób zakaźnych intensyfikacja działań mających na celu poprawę jakości danych zbieranych w ramach rutynowego systemu nadzoru nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi w szczególności poprzez poprawę współpracy między Państwową Inspekcją Sanitarną a lekarzami sprawującymi opiekę nad osobami zakażonymi.
- Monitorowanie wykonawstwa szczepień obowiązkowych wg obowiązującego programu szczepień ochronnych oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawienia zgłaszalności dzieci i osób wzywanych do szczepień ochronnych, a także terminowości wykonywanych szczepień.
- Wzmożenie nadzoru nad wykazywaniem
- Prowadzenie działań promujących działania profilaktyczne, w tym szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane.
- Wzmożenie nadzoru w obiektach podmiotów leczniczych, które wykazały nieprawidłowości w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego.

- Wzmożenie nadzoru nad procesami dezynfekcji i sterylizacji w obiektach gdzie świadczone są zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek
- Wzmożenie nadzoru nad postępowaniem z odpadami medycznymi

W zakresie żywności i żywienia należy za priorytetowe uznać:

- Podejmowanie działań wśród producentów żywności w celu zwiększenia świadomości
- o odpowiedzialności za bezpieczeństwo wyrobów, w tym podkreślenie roli badań właścicielskich.
- Prowadzenie działań związanych z realizacją Planu działania na rok 2017 dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi inspekcjami, zgodnie z zawartym porozumieniem w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
- Realizacja „Planu pobierania próbek do badania żywności w ranach urzędowej kontroli i monitoringu” zgodnie z przyjętym harmonogramem na rok 2017 r.
- Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych z uwzględnieniem kontroli dokumentacji w szczególności w odniesieniu do stosowania substancji w formie nano – badań laboratoryjnych, analizy chemiczne i mikrobiologiczne, kontrola wybielaczy do zębów oraz kontrola przestrzegania przepisów rozporządzenia (UE) nr 2016/1198.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności.
- Prowadzenie wzmożonego nadzoru w zakładach, w których wielokrotnie powtarzały się uchybienia sanitarno-higieniczne oraz techniczne;
- Kontynuacja działań mających na celu kontrolę wprowadzanych do obrotu i oferowanych przez internet środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz suplementów diety;
- Prowadzenie nadzoru w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX dot. monitorowania wprowadzanych do obrotu niebezpiecznych produktów żywnościowych, kosmetycznych oraz mających kontakt z żywnością;
- Prowadzenie skutecznego nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W zakresie higieny pracy:

- Kontynuowanie działań związanych z nadzorem nad warunkami pracy szczególnie w zakładach, gdzie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- Kontynuowanie nadzoru nad wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego w zakresie zagrożeń chemicznych i biologicznych,
- Kontynuacja działań nadzorowanych w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych w ich postaci własnej, jako składników mieszanin lub w wyrobach.

W zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej:

- Należy rozszerzać ofertę edukacyjną biorąc pod uwagę problemy lokalne w szczególności występowanie chorób cywilizacyjnych spowodowanych czynnikami środowiskowymi i społecznymi oraz systematycznie wspierać wszystkie działania promujące zdrowie na terenie powiatu.

W zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi:

- Prowadzenie stałej współpracy ze Służbą Celną, z Policją i innymi organami ścigania, z Centrum Zarządzania Kryzysowego na terenie powiatu, podmiotami leczniczymi w zakresie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc nowymi narkotykami zgłaszanych na terenie powiatu.
- Prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze „nowych narkotyków” we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz właściwymi organami i organizacjami. Działania profilaktyczne skierowane będą szczególnie do potencjalnych nabywców środków zastępczych (tj. głównie dzieci i młodzieży), rodziców, nauczycieli oraz mieszkańców powiatu.
- Prowadzenie działań w przypadkach związanych z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, ich wytwarzaniem oraz dot. sprzedaży internetowej.

GLÓWNY CEL I KIERUNKI DZIAŁANIA (ZASADNICZE ZADANIA) POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w Świebodzinie w roku 2019:

Promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego i w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka .

1. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób na terenie powiatu.
2. Nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
3. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
4. Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi nieruchomości oraz środków transportu.
5. Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami.
6. Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania z odpadami medycznymi.
7. Nadzór nad warunkami sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych.
8. Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i na pływalniach.
9. Sprawowanie nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp., w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
10. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
11. Prowadzenie działań w ramach systemu RASFF.
12. Prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami w ramach stosownych porozumień.

13. Prowadzenie działań wśród producentów żywności w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego w celu zwiększenia świadomości o odpowiedzialności za bezpieczeństwo wyrobów.
14. Nadzór nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych.
15. Monitoring suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
16. Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
17. Minimalizacja zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne (nowe narkotyki).
18. Ograniczanie zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z zakażeniami szpitalnymi.
19. Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w Polsce i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
20. Prowadzenie postępowań związanych z egzekucją administracyjną obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane.
21. Udział w przygotowaniach imprez masowych i zabezpieczeniu sanitarnym ich przebiegu.
22. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
23. Sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków.
24. Kontynuowanie współpracy z WSSE w zakresie opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu wypracowania jednolitego stanowiska w szczególności: gdy przedmiotem ustaleń planu są źródła energii odnawialnej (farmy wiatrowe, biogazownie, pompy ciepła, małe turbiny wiatrowe itp.), rozbudowy lub zakładania nowych cmentarzy, lokalizacji inwestycji uciążliwych w aspekcie prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej, klimatu akustycznego oraz zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.
25. Podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.
26. Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi otrzymanymi z budżetu państwa na realizację zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu, realizacja wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem obowiązujących procedur i przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.
27. Podnoszenie kwalifikacji pracowników pionu nadzoru sanitarnego poprzez szkolenia w celu zapewnienia wysokiej jakości wykonywania zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego określonych w przepisach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
28. Doskonalenie systemu zarządzania jakością w PSSE.

Opracował: Arleta Miśkiewicz

